

Βάρβαρη λογοκρισία της Ε.Ρ.Τ. εις βάρος
του «Δ»: Ἀπαγόρευσε τὴν διαφήμιση τοῦ
ἱστορικοῦ ἀπαγόρευσης τῶν Ὀλυμπιάδων

ΔΑΥΛΟΣ

ΔΡΧ. 1700
ΕΥΡΩ 4,98

ΠΛΑΚΑ ΠΕΤΑΜΕΝΗ ΣΕ ΥΠΟΝΟΜΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΙ ΤΗΝ ΤΕΛΕΣΗ ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΔΩΝ

Καταπληκτικὰ εὐρήματα τοῦ ᾽Αρη Πουλιανοῦ:
᾽Ανθρωποι στὴν Ἑλλάδα πρὶν 12 ἑκατ. χρόνια!

**Μηνιαίο Περιοδικό
Πρωτοποριακής Έρευνας.**
Κυδαθηναίων 29, Πλάκα,
105 58 Ἀθήνα.
Τηλέφωνα: 3223957, 9841655.
Τηλεομιότυπος: 3314997.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ («Internet»):
<http://www.davlos.gr>

Ήλεκτρονική αλληλογραφία:
davlos@otenet.gr

•
Τὰ Γραφεία τοῦ «Δ» λειτουργοῦν
πρωινὲς ὥρες 9.30 - 14.30
καθημερινά (καὶ Σάββατο).

•
Ίδρυτῆς-Ίδιοκτῆτῆς-
Ἐκδότῆς-Διευθυντῆς:
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ
Ἀχιλλέως - Μουσῶν 51
Παλιὸ Φάληρο.

•
Παραγωγή: PRESS LINE
Μάγερ 11, Ἀθήνα, τηλ.: 5225.479.

- Τιμὴ ἀντιτύπου: 1.700 δρχ. - 4,98 εὐρώ.
- 12μηνι συνδρομῆ: 16.000 δρχ. - 46,98 εὐρώ.
- Ὁργανισμῶν κ.λπ.: 24.000 δρχ. - 70,43 εὐρώ.
 - Φοιτητῶν: 13.000 δρχ. - 38,15 εὐρώ.
 - Ἐξωτερικοῦ: 80 δολλ. ΗΠΑ.
 - Ἡ συνδρομὴ καταβάλλεται
κατὰ τὴν ἐγγραφή.
- Ἡ συνδρομὴ ἀνανεῶνται αὐτομάτως
μετὰ τὴν λήξιν τοῦ 12μήνου. Διακοπὴ
τῆς συνδρομῆς γίνεται μόνον κατόπιν
τηλεφωνήματος τοῦ ἐνδιαφερομένου.

•
**ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΔΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ.**

•
Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

•
Ὅλες οἱ συνεργασίες καὶ τὰ
ταχυδρομικὰ ἐμβάσματα στὴ διεύθυνση:
ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ, Μουσῶν 51,
175 62 Π. Φάληρο, Ἀθήνα.

•
Παρακαλοῦνται οἱ συνδρομητὲς
ποὺ ἀλλάζουν διεύθυνση, νὰ τὸ
γνωστοποιοῦν στὸ περιοδικό.

•
Ἀπαγορεύεται ἡ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει
ἀναδημοσίευση ἢ ἀναμετάδοση
καθ' οἷονδήποτε τρόπον
δημοσιευμάτων τοῦ «Δαυλῶς»
χωρὶς τὴν γραπτὴ ἄδεια τοῦ ἐκδότῃ.

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

ΣΕΛΙΣ 14688:

*Ποιά φθείρεται καὶ καταστρέφεται:
Ἡ Ἑλλάδα ἢ ἡ ταφόπλακά της;*

Δ.Ι.Δ.

ΣΕΛΙΣ 14690:

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

**Δρ. Α. ΛΥΡΑΚΟΣ, Β. ΚΟΣΜΙΔΟΥ, ΧΡ. ΑΞΙΩΤΗΣ, Κ.
ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ, Γ.Β.Π., Δ. ΚΤΕΝΙΑΔΗΣ, Γ.
ΒΥΡΓΙΩΤΗΣ, Π. ΓΛΑΡΟΣ.**

ΣΕΛΙΣ 14690:

Ὁ Ἰαχθὲ εἶναι ὁ θεὸς τῶν χριστιανῶν;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΑΣΔΕΚΗΣ

ΣΕΛΙΣ 14696:

«Πρὸ Χριστοῦ χριστιανοί»!..

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΓΛΑΡΟΣ

ΣΕΛΙΣ 14697:

*Ἐνέπιγραφή πλάκα ἀποκαλύπτει
τέλεση Ὀλυμπιάδων μέχρι τὸ 741 μ.Χ.!*

ΝΙΚ. ΣΤ. ΑΣΠΙΩΤΗΣ

ΣΕΛΙΣ 14704:

*Μεσαιωνικοῦ τύπου λογοκρισία τῆς Ἱστορίας ἀπὸ
τὴν Ε.Ρ.Τ.: Ἀπαγόρευσε διαφήμιση τοῦ «Δ».*

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΣΕΛΙΣ 14710:

Ἑλληνικὸ χάρισμα (χωρὶς ἀνταπόδοση)

ΘΩΜΑΣ Γ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ 14711:

*Τὸ ἰδεολόγημα τοῦ «Μπίγκ-Μπάνγκ»:
τὸ χάος, τὰ φράκταλς καὶ οἱ Ἕλληνες*

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΜΙΡΑΝΤΖΟΣ

ΣΕΛΙΣ 14727:

*Ἀνθρώποι ὁμιλοῦντες στὴν Ἑλλάδα
πρὶν ἀπὸ 1 ἑκατομμύρια χρόνια!*

ΝΑΝΣΥ ΜΠΙΣΚΑ

ΣΕΛΙΣ 14739:

*Ἀπὸ τὸν ε' π.Χ. αἰ. ὁ Ἰππόδαμος
ἀνέλυσε τὸ συνταγματικὸ πολίτευμα*

ΔΗΜ. ΜΑΡΓΕΤΗΣ

ΣΕΛΙΣ 14743:

Γιατὶ «θίγονται»;

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΓΛΑΡΟΣ

ΣΕΛΙΣ 14747:

*Προξενεῖα, Ἐκκλησία καὶ «ἐλλαδέμποροι»
διαλύουν τοὺς Ἕλληνες σὲ ΗΠΑ - Αὐστραλία*

ΝΑΝΣΥ ΜΠΙΣΚΑ

ΣΕΛΙΣ 14753:

Ὁ σκύλος στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα:

Φυλές, χρησιμοποίηση, τιμὲς ἀγορᾶς

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΤΣΑΚΝΑΚΗΣ

ΣΕΛΙΣ 14762:

Τὶ ἀκριβῶς εἶναι τὸ «Ἰωδηλαῖο»

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ 14763:

Πῶς διαδίδεται στὴν Ἑλλάδα ὁ Ἀφροκεντρισμός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΑΚΟΣ

ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΤΗΛΕΣ

ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΤΑ: σελ. 14737 • Ο ΑΛΛΟΣ ΛΟΓΟΣ:
σελ. 14744 • ΟΙ ΓΕΝΝΗΤΟΡΕΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ: σελ. 14745 • Ο ΚΑΛΑΘΟΣ ΤΩΝ ΑΧΡΗ-
ΣΤΩΝ: σελ. 14752 • Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ: σελ. 14763.

Ποιά φθείρεται και καταστρέφεται: Ἡ Ἑλλάδα ἢ ἡ ταφόπλακά της;

ῥ Ελαβα και δημοσιεύω τὴν ἀκόλουθη ἐπιστολή:

«Ἀγαπητὲ κ. Λάμπρου,

Τὰ παρακάτω σχόλια, πού ἀφοροῦν στὸν «Δαυλό», ἐλπίζω νὰ μὴν τὰ ἐκλάβετε ὡς κακόπιστη κριτική, ἀλλὰ ὡς μία «ἐντύπωση» φίλου, πού ἀγαπάει τὸν «Δαυλό» καὶ ἐκτιμᾷ τὸν διευθυντή του.

»Τὸ θέμα εἶναι, ἐὰν ὁ «Δαυλὸς» πρέπει, καὶ σὲ ποιά ἔκταση, νὰ προβάλλῃ καὶ δημοσιεύῃ ἄρθρα, πού κακολογοῦν ἢ μέμφονται τὴν Ὁρθοδοξία καὶ κυρίως τὸν Χριστιανισμό ἐπὶ Βυζαντίου, γιὰ τὴ δίωξη τῶν Ἑλλήνων καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἐγὼ δὲν λέω νὰ μὴν γράφονται τέτοια ἄρθρα, ἀλλὰ νὰ μὴν γίνῃ ὁ «Δαυλὸς» ἀπὸ ἑλληνολατρικὸ περιοδικὸ ἐχθροορθόδοξο.

»Δὲν νομίζω, ὅτι ἡ χώρα μας χρειάζεται διχασμοὺς τύπου «ἄνθρωπος ἢ ποιμνιο;», γιὰτί τότε, ἀντὶ νὰ βοηθᾶμε τὴν Ἑλλάδα, τὴν καταστρέφουμε καὶ τὴν φθείρουμε.

»Τὰ παραπάνω, ἂν θέλετε, μπορεῖτε νὰ τὰ δημοσιεύσετε στὸν «Δαυλό», γιὰ νὰ ἔχουμε καὶ ἀντίλογο. Ἐγὼ δέχομαι τὰ πάντα.

Φιλικὰ

Δρ δρ Ἀν. Κοδάτσης

Καθηγητὴς Βιοχημείας καὶ Τοξικολογίας
Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ/νίκης
Ἐμπειρογνώμων Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως»

Γιὰ τίς ἀπόψεις πού διατυπώνονται στὴν ἐπιστολὴ αὐτὴ σημειῶνω τὰ ἑξῆς:

❶ Ὁ «Δαυλὸς» δὲν εἶναι «ἑλληνολατρικὸ» περιοδικὸ (ἄλλοι, ὅχι ὁ «Δ», «λατρεῖουν») οὔτε βέβαια... «ἐχθροορθόδοξο», ὅπως ἡ γλωσσολογικὴ διάθεση τοῦ ἐπιστολογράφου καθηγητὴ μᾶς χαρακτηρίσε. Εἶναι ἀπλῶς «μηνιαῖο περιοδικὸ πρωτοποριακῆς ἔρευνας», ὅπως ἀναφέρομε στὴν «ταυτότητά» του, πού δημοσιεύεται στὴν 1η σελίδα ὅλων τῶν τευχῶν του.

❷ Ἡ ἔρευνα, ὅπως γνωρίζει ὁ ἐπιστολογράφος ὡς θετικὸς ἐπιστήμονας, δὲν προκαθορίζει τὸ πόρισμά της, τὸ συνάγει στὸ τέλος ὡς λογικὸ συμπέρασμα μὲ ἀπλὴ σύνθεση τῶν στοιχείων καὶ δεδομένων πού ἀνεκάλυψε, χωρὶς νὰ ἔχῃ προκαταβολικὰ δεσμευθῇ ἀπὸ οἰαδήποτε σκοπιμότητα (ἀλλιῶς αὐτοκαταργεῖται, καταντώντας ὑπερέτσια τοῦ ἐξουσιασμοῦ). Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ἐλεύθερη ἔρευνα τοῦ «Δ», ἀπολύτως στοιχειοθετημένη πάντοτε, κατέληξε στὸ πόρισμα ὅτι ὁ Ἰουδαϊοχριστιανισμὸς κατέστρεψε τὸν Πολιτισμὸ καὶ τὸν Ἑλληνισμὸ γιὰ 1.000 τουλάχιστον χρόνια (Μεσαίων) καὶ συνεχίζει νὰ εἶναι φορέας τοῦ ἰδίου πνεύματος, μὴ δεχόμενος καμμία ἀναθεώρηση τοῦ ἐξ ἀρχῆς ισχύσαντος ἰδεολογικοῦ ὑποβάθρου του (δόγματος).

❸ Τὸ πόρισμά του αὐτὸ ὁ «Δ» τὸ λέγει μὲ θάρρος – καὶ τοῦτο δὲν σημαίνει «ἐχθρική διάθεση» κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἐὰν ἡ ἔρευνά μας κατέληγε λόγου χάριν στὸ ἀντίθετο συμπέρασμα, ὅτι δηλ. ὁ Ἑλληνισμὸς εἶναι φορέας τοῦ σκοταδιστικοῦ αὐτοῦ πνεύματος καὶ δημιουργὸς τοῦ Μεσαίωonos, ἃς εἶναι βέβαιος ὁ ἐπιστολογράφος, ὅτι ὁ «Δ» θὰ τὸ ἔλεγε μὲ τὸ ἴδιο θάρρος καὶ χωρὶς καμμία ἀναστολὴ ἢ ὑπολογισμὸ σκοπιμοτήτων.

4 Ὁ καθηγητής, ὅπως γράφει ἐπὶ λέξει, «δὲν λέει νὰ μὴ γράφονται ἄρθρα ποὺ κακολογοῦν ἢ μέφονται τὴν Ὁρθοδοξία καὶ κυρίως τὸν Χριστιανισμό ἐπὶ Βυζαντίου γιὰ τὴ δίωξη τῶν Ἑλλήνων καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ», ἀλλὰ (ἀντιφάσκων πρὸς ἑαυτὸν) «δὲν νομίζει ὅτι ἡ χώρα μας χρειάζεται διχασμοὺς τύπου “ἄνθρωπος ἢ ποίμνιο”, γιὰτὶ τότε, ἀντὶ νὰ βοηθοῦμε τὴν Ἑλλάδα, τὴν καταστρέφουμε καὶ τὴ φθείρουμε».

«Κακολογία» λοιπὸν ἡ ἔρευνα τῆς «δίωξης τῶν Ἑλλήνων καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ» κατὰ τὸν καθηγητή; Καὶ τὸ (ἀνύπαρκτο) δίλημμα «ἄνθρωπος ἢ ποίμνιο» καὶ γενικὰ ἢ (ἀπολύτως τεκμηριωμένη, ἀντικειμενικὴ καὶ πραγματικὴ) περιγραφή τοῦ ἀληθινοῦ (τραγικοῦ) παρελθόντος τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ εἶναι «διχασμός»; Δηλαδή διχάζει (προσωπικὰ) τὸν ἐπιστολογράφο καὶ (ἐθνικὰ) τὸν Ἑλληνισμό τὸ νὰ προτιμοῦν νὰ μὴν εἶναι πρόδοτα ἀλλὰ ἄνθρωποι; Δὲν καταλαβαίνει ὁ καθηγητής, ὅτι κινδυνολογώντας μὲ τίς φαντασιώσεις αὐτὲς καὶ ταυτόχρονα ζητώντας τέτοιες «συγκαλύψεις» γίνεται, ἄθελά του βέβαια, λογοκριτὴς στὴν ὑπηρεσία τοῦ ἐνεδρεύοντος καὶ σήμερα «ἐνωτικοῦ» ἑλληνοχριστιανικοῦ σκοταδισμοῦ καὶ ἀκούσιος συνεργὸς στὴν ἐπιβολὴ ἐνὸς ἐπερχόμενου, πολλαπλῶς ὄρατοῦ, νέου μεσαιῶνος ἢ τουλάχιστον συντηρητῆς τῆς «ἑλληνοχριστιανικῆς» ἀπάτης, δηλ. τοῦ αἰτίου τοῦ σημερινοῦ ἐκφυλισμοῦ-ἐξευτελισμοῦ καὶ τῆς ιδεολογικῆς σχιζοφρένειας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἐπὶ τέλους τοῦ δικοῦ του ἔθνους; Δὲν καταλαβαίνει, ὅτι ἡ ἱστορικὴ αὐτὴ κατάντια, εἰδικὰ ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων, ὀφείλεται ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο στὴν ἔλλειψη ἱστορικῆς αὐτογνωσίας καὶ στὴν πλήρη ἄγνοια ἢ τὴν ἐντελῶς στρεβλωμένη καὶ ὑπὸ τὴν λογοκρισία τοῦ «ἑλληνοχριστιανισμοῦ» γνώση τῆς ἀληθινῆς ἱστορίας μας καὶ τοῦ ἀληθινοῦ πολιτισμοῦ μας; Δὲν καταλαβαίνει, ὅτι, ἂν δὲν ξέρουμε τί ἔγινε πράγματι χθές, δὲν μποροῦμε νὰ κατανοήσουμε τὰ συμβαίνοντα σήμερα καὶ νὰ ἀποτρέψουμε νέα δεινὰ αὐριο; Καὶ ἐπὶ τέλους δὲν καταλαβαίνει, ὅτι «ἐξωραϊζοντας» (μὲ τὴ «μέθοδο» τῆς ἀποσιωπῆσεως ἐν ὀνόματι μιᾶς κινδυνολογίας) τὸ πανταχοῦ παρὸν καὶ σήμερα σκοταδιστικὸ αὐτὸ πνεῦμα θέτει σὲ κίνδυνο τὸ ἴδιο τὸ ἐπάγγελμά του, τὴν ἐπιστήμη, ποὺ καταδιώχθηκε, ἀπαγορεύθηκε, κάηκε ζωντανὴ στὴν κυριολεξία ὡς «ἔργον τοῦ Διαδόλου» καὶ «μωρία» τῶν «μιαρῶν Ἑλλήνων», καὶ τώρα, ἐπιεικῶς εἰπεῖν, πατρωνάρεται, λογοκρίνεται, ναρκοθετεῖται καὶ ἐξουσιάζεται ἀπὸ αὐτὸ ἀκριδῶς τὸ πνεῦμα;

5 Κάτω λοιπὸν ἡ Γνώση, γιὰτὶ «καταστρέφει», «φθείρει» καὶ «διχάζει» τὴν Ἑλλάδα (τὴν πρὸ αἰῶνων κατεστραμμένη, ἐφθαρμένη καὶ διχασμένη, ὑπὸ καθεστῶς πνευματικῆς τυραννίας «Ἑλλάδα») ἢ μήπως τὸν (ἀπὸ αἰῶνων –καὶ σήμερα– καταστρέφοντα, φθείροντα, διχάζοντα καὶ πολιτιστικῶς ἐνταφιάζοντα τὴν Ἑλλάδα) Βυζαντισμό, δηλαδή αὐτὸν ποὺ ἀπὸ τὸ 350 μ.Χ. μετέτρεψε τὸν Ἑλληνισμό ἀπὸ ἔθνο-μοναδικὸν παραγωγὸν τοῦ Παγκόσμιου Πολιτισμοῦ σὲ λαὸ ἐντελῶς στεῖρο πολιτιστικά, ὁ ὁποῖος δὲν παρήγαγε ἔκτοτε τίποτε ἀπολύτως ποὺ νὰ ἀποτελέσῃ στοιχεῖο τοῦ παγκόσμιου πολιτισμικοῦ γίνεσθαι; Τὴν Ἑλλάδα διχάζει, φθείρει καὶ καταστρέφει ὁ «Δ» ἢ τὴν ἐπὶ 17 αἰῶνες ταφόπλακά της, κ. καθηγητά;

Δ.Ι.Λ.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Νὰ ἀπαλλαγῇ ἡ Ὁρθοδοξία ἀπὸ τὸν Ἰουδαϊσμό

Κύριε Λάμπρου,

Στὰ πλαίσια τῆς γενικώτερης θεματολογίας καὶ τῆς συζήτησης πὺν γίνεται μέσῳ τοῦ «Δαυλοῦ» γιὰ τὸν Ἰουδαιοχριστιανισμό καὶ τὴν καταστροφὴ πὺν ἐπέφερε στὸν Ἑλληνισμό καὶ κατ' ἐπέκταση στὴν ἐξέλιξη τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος, θὰ ἤθελα νὰ ἐκφράσω κάποιες ἀπόψεις.

Εἶναι γεγονός ὅτι ὁ χριστιανισμός ἐπεκράτησε καὶ ἐγκαθιδρύθηκε μὲ τὴ βία, τὴν καταστροφὴ, τὴν ἐξόντωση χιλιάδων ἀνθρώπων καὶ τὸν δόλο, στρεφόμενος ὄχι μόνο κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, ἀλλὰ ἀργότερα συνέβαλε καὶ στὴν ἐξόντωση κάθε πολιτισμικοῦ στοιχείου στὴν ἐπανακαλυφθεῖσα ἀμερικανικὴ ἡπειρο ἀλλὰ καὶ στὴν ὑποταγὴ καὶ ἀποδράκωση μέσῳ τῆς ἀμάθειας καὶ ἔλλειψης παιδείας σὲ ὅσους δυστυχεῖς Ἰνδιάνους ἐπέζησαν τῆς χριστιανικῆς λαίλαπας. Μέχρι σήμερα δὲν

εἶναι τυχαῖος ὁ ἀναλφαριθμισμός μέχρι 80%, πὺν ἐπικρατεῖ στὶς χώρες τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς.

Γιὰ τὸν ρόλο τοῦ Φαναρίου εἰδικώτερα: εἶναι γνωστὴ ἡ ἀνθελληνικὴ στάση του τόσο κατὰ τὸν ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα τοῦ '21 ὅσο καὶ σήμερα, πὺν τόσο μὲ τὶς ἐνέργειές του ὅσο καὶ μὲ σκόπιμες παραλείψεις ἀπεργάζεται τὴν καταστροφὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Διασπορᾶς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας καὶ Παιδείας, πὺν εἶναι τὸ διαχρονικὸ καὶ πιὸ οὐσιῶδες στήριγμά του, ὅπως σὲ ἄρθρα στὸν «Δαυλὸ» ἔχει καταγραφῇ. Δὲν εἶναι ἐπίσης τυχαία ἡ «συμμαχία» τοῦ Φαναρίου μὲ τὸν νέο πολιτικὸ ἐξουσιασμό. Ἀνεξάρτητα ὅμως ἀπὸ ὅλα αὐτὰ δὲν πρέπει νὰ μᾶς διαφεύγῃ, ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία καὶ ἰδίως στὸ ἐλλαδικὸ τμήμα τῆς ἀλλὰ καὶ στὸν Ἑλληνισμό τῆς Διασπορᾶς γενικώτερα εἶναι ἓνα στοιχεῖο ἀναφορᾶς καὶ συ-

Ὁ Ἰαχβὲ εἶναι ὁ θεὸς τῶν Χριστιανῶν;

Κύριε διευθυντά,

Ὅταν διεπίστῳσα ὅτι μεγάλο μέρος τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος τῆς χώρας μας (98% τοῦ πληθυσμοῦ τῆς κατὰ τὶς ἐκτιμήσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου) ἀγνοεῖ, ὅτι ὁ Θεὸς τῶν Χριστιανῶν καὶ ὁ Ἰαχβὲ τῶν Ἰουδαίων (θεὸς τῆς «Παλαιᾶς Διαθήκης») εἶναι ἓνα καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπο, ὁμολογῶ ὅτι ἐξεπλάγην τὰ μέγιστα. Ἀναλογίστηκα τὴν βαρύτατη εὐθύνη τῶν ἱερωμένων τῆς χώρας, οἱ ὅποιοι, ὅπως συμπεραίνεται, ἀπαξιοῦν νὰ διδάξουν στὸ ποίμνιό τους ἓνα τόσο πρωταρχικῆς σοβαρότητας καὶ σημασίας θέμα. Νὰ γιατί κανεὶς ὀρθόδοξος δὲν διαδίδει τὴν «Παλαιὰ Διαθήκη», παρ' ὅλο πὺν τὸ διδλίο αὐτὸ τυγχάνει «ιερό» καὶ «θεόπνευστο» γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία.

Ἵσως φαντάζει ὑπερβολικὰ ἀπίθανο τὸ γεγονός, ὅτι σὲ τρεῖς περιπτώσεις ἀναγκάστηκα νὰ ἐξηγήσω ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦταν Ἑβραῖος καὶ μάλιστα ὅτι ἀπὸ τὴν γενιὰ ἐνὸς Ἑβραίου βασιλιᾶ, τοῦ Δαυίδ, καταγόταν. Σὲ μιὰ περίπτωση δὲ ὁμολογῶ, ὅτι πιάστηκα ἀδιάδαστος (ἂν καὶ μελετητῆς τῆς Βί-

σπείρωσης, τὸ ὁποῖο δὲν πρέπει νὰ παραδλέπεται[...]. Γιὰ τὸν λόγον αὐτὸ πρέπει νὰ συντονισθῇ καὶ νὰ ἐνισχυθῇ ἡ προσπάθεια ἀπαγκίστρωσης τῆς ὁρθόδοξης Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ ὅσο τὸ δυνατό περισσότερα στοιχεῖα τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ ἰδίως νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ πλήρης ἀνεξαρτητοποίηση ἀπὸ τὸ ἀνθελληνικὸ Φανάρι ὅχι μόνο ὅλων τῶν ἐλλαδικῶν περιοχῶν ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς Διασπορᾶς μὲ τὴν ὑπαγωγή τους σὲ μία πράγματι ἐλληνόφρονα Ἐκκλησία, ἔστω καὶ μὲ κίνδυνο διάσπασης τμήματος ἀντιτιθέμενων.

Στὸ σκοπὸ αὐτὸ πρέπει νὰ στρατευθοῦν οἱ ἐνώσεις τῶν Ἑλλήνων τῆς Διασπορᾶς στὰ πλαίσια μιᾶς παγκόσμιας ἐλληνικῆς κινητοποίησης μὲ τὴν ταυτόχρονη ἐνεργοποίηση ὅλων τῶν δυνάμεων στὸ ἐξωτερικόν, πὺν διακατέχονται καὶ ἐκτιμοῦν τὸ Ἑλληνικὸ Πνεῦμα. Εἶναι ἡ μόνη δυνατότης κατὰ τὴν ἀποψή μου, γιὰ νὰ ἀντιδράσῃ κανεὶς στὸν ραγδαίως ἐξελισσόμενο παγκόσμιον ἐξουσιασμό.

Εὐχαριστῶ
Δρ Ἀντώνιος Λυράκος
Ψυχίατρος, Μελίσσια

Κάνουν σημιτική λέξη ἀκόμη καὶ τοὺς «Ὀλυμπιακοὺς»

Ἀξιότιμε κ. διευθυντά,

Σᾶς ἀποστέλλω τὸ ἀκόλουθον κείμενο πὺν ὄρηκα στὸ ἐλληνικόν (;) «Ἰντερνέτ», στὸ ὁποῖο ἀναλύεται ἡ προέλευσις τοῦ ὀνόματος «Ὀλυμπος» (τὸ ὄρος τῶν θεῶν).

«Ὁ γλωσσολόγος καὶ λογοτέχνης Μένος Φιλήντας (1870-1934) στὸ διδρίο τοῦ «Γλωσσογνωσία καὶ Γλωσσογραφία Ἑλληνική» ἀπορρίπτει τὴν παραγωγή τοῦ Ὀλυμπος ἀπὸ τὸ λάμπ-ω καὶ ὑποστηρίζει ὅτι

πολλὰ ὀνόματα θουνῶν, ποταμῶν καὶ γενικά τοποθεσιῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας εἶναι σημιτικῆς προελεύσεως ὅπως Ἑλικῶν, Ἑλάτεια, Ἀλφειός, Ἀλιάκμων κ.ἄ. καὶ ἔχουν πρώτη συλλαβὴ τὸ σημιτικὸ ἄρθρο EL ἢ AL. Ἡ ὀνομασία Ὀλυμπος ἢ Οὐλυμπος εἶναι κατὰ τὸν Μ. Φιλήντα δύο σημιτικῆς λέξεις κατὰ παράθεσις: ULUWEN-ULUEN ἢ ULU, πὺν σημαίνει ψηλά καὶ BAS ἢ BOS, πὺν σημαίνει τὴ δύναμη καὶ μάλιστα

βλου) ἀπὸ κάποιον γνώστη τοῦ θέματος, ὁ ὁποῖος πρόβαλε τὸ ἐξῆς ζήτημα: «Καλά, ὁ Ἰωσήφ ἦταν ἀπὸ τὴν γενιὰ τοῦ Δαβίδ. Ὁμοῦς ὁ Γιαχβὲ διὰ τοῦ κρίνου γονιμοποίησε τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας τῆς Μητρὸς τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία δὲν καταγόταν ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Δαβίδ. Πῶς λοιπὸν ὁ Χριστὸς ἦταν ἀπὸ τὴν γενιὰ τοῦ Δαβίδ, ὅπως τόσες καὶ τόσες ἐδραϊκῆς προφητεῖες τὸ προεῖπαν;». Ἀπόρησα λοιπὸν παντελῶς ν' ἀπαντήσω.

Καὶ μιὰ κι ὁ λόγος περὶ καταγωγῆς τοῦ Χριστοῦ, θὰ αἰσθανόμουν πολλὰ ὑπόχρεως σ' ἓναν χριστιανὸ ἄνθρωπο, ἐὰν μοῦ ἔλυνε αὐτὴ τὴν ἀπορία (κι ἂς μὴ θεωρηθῇ φαρισαισμός καὶ γιὰ ψύλλου πῆδημα ἢ ἐπιμονὴ μου αὐτῇ, διότι πρόκειται τουλάχιστον κατὰ τὴ γνώμη μου γιὰ ὑψίστης σημασίας ζήτημα): Ὁ Ἰωσήφ κατὰγεται ἀπὸ τὴ γενιὰ τοῦ Δαβίδ (Ματθ. 1, 1-16). Ἀλλὰ νὰ τί τοῦ συνέδῃ: «πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος Ἀγίου» (Ματθ. 1, 18) ἢ γυναῖκα του, ἡ Μαρία, ἡ μητέρα τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀκούμπησε κἄν τὴν γυναῖκα του. Ἦταν ἐνέργεια τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Καὶ ἐπειδὴ Πατὴρ, Υἱὸς καὶ Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι τρεῖς ἀλλὰ ταυτοχρόνως ἓνας κι ὁ αὐτὸς θεός, ἂς ποῦμε ὅτι καὶ οἱ τρεῖς μαζί εὐθύνονται γιὰ

τῇ θεϊκῇ. Ὡς τοιπὸν ULUENBAS ἢ ULUBOS – Οὐλυμπος – Ὁλυμπος, πὸν σημαίνει “στὰ ὕψη ἢ δύναμις”, δηλαδὴ ἡ οὐράνια ἢ θεϊκῇ, ἢ ὑψίστη δύναμις. Ἀκόμη σὲ ἀρκετὰ μέρη, ὅπου ὑπάρχει τὸ τοπωνύμιον Ὁλυμπος, ἔχει διασωθῇ καὶ τὸ ἀρχαῖον Ὑλυμπος».

Τὸ ὄνομα εἶναι, λένε, σημιτικῆς προελεύσεως – ἀκουσον, ἀκουσον!! Ἐπανελημμένα καὶ καθημερινὰ διώνουμε ἐδῶ στὴν Ἑλβετία τὴν ἐντεχνήν καὶ συστηματικὴ ἀνθελληνικὴ σκευωρία. Φαίνεται ὅμως, τὸ καρκίνωμα ἔχει προχωρήσει ἐντὸς τοῦ ἐλληνικοῦ χώρου καὶ κατατρῶει ὑπουλά τῃ

σάρκα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Σᾶς παρακαλῶ, δημοσιεύσετε τὴν καταγγελία αὐτὴ στὸ περιοδικό σας. Θέλω ἐδῶ νὰ ἐπισημάνω, ὅτι εὐρισκόμεθα πρὸ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων τοῦ 2004. Ἡ οἰκιοποίηση τοῦ ὀνόματος τοῦ Ὀλύμπου βάλλει ἔμμεσα καὶ ἐναντίον τῆς προέλευσης τῶν ἀγώνων. Ὁλυμπος, Ὀλυμπία, Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες: καὶ τυφλὸς τὸ βλέπει ὅτι ἔχουν κάτι κοινόν. Σημιτικόν;

Μετὰ τιμῆς

Βάσω Κοσμίδου

Γιατρός, Gams, Ἑλβετία

Ἡ ἀνέραστη ἀγιότητα καὶ ὁ ἅγιος Βαλεντίνος

Ἀγαπητὲ «Δαυλὲ»,

Σᾶς γνώρισα ἀργά, ἀλλὰ «καλύτερα ἀργὰ παρά ποτέ».

Διαβάζοντας στὸ τεῦχος σας 221, σελῖς 14032-3, τὰ «Φανταστικά καὶ ὑπαρκτά προβλήματα» θυμήθηκα ὅτι πρὶν περὶπου τέσσερα χρόνια εἶχα στείλει γράμματα στὶς τοπικὲς ἐφημερίδες τῆς Σάμου (λόγω καταγωγῆς) προτείνοντας νὰ ἀναδιώσουμε τὶς ἀρχαῖες ἐορτὲς τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς, τὰ «Γα-

λήνεια», τὰ «Εἰρήνεια», τὰ «Δοξᾶσια», τὴν ἐπέτειο τῆς γέννησης τοῦ Πυθαγόρα, τῆς ἐξορίας τοῦ Πυθαγόρα καὶ ἔτσι νὰ ὑπενθυμίσουμε τὸν ἀρχαῖο μας φιλοσοφικὸ πολιτισμό, πὸν ἐμεῖς ἀγνοοῦμε. Οὐδεὶς οὐδέποτε ἀσχολήθηκε μὲ τὴν πρότασή μου. Χιλιάδες θεότητες πέρασαν καὶ θὰ περάσουν ἀπὸ τὸν πλανήτη μας, ὅμως ἡ προσωπικότητα τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς τῶν Ἑλλήνων (σοφία, παρθένος, ἀμόλυντη, δίκαιη, ἀφοδῆ,

τὸ «εὐρέθῃ ἐν γαστρὶ ἔχουσα». Οὐδὲν ἀδύνατον παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ οὐδὲν ἐπιλήψιμον ἐν τῇ σοφίᾳ του.

Καὶ ἐρχόμαστε στὸ καθ' ἑαυτὸ θέμα μας: Σ' ὅλα τὰ εὐαγγέλια ἀνεξαιρέτως γράφεται, ὅτι τὴν ὥρα τῆς βαπτίσεως τοῦ Χριστοῦ στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ ἀπὸ τὸν Ἰωάννη τὸν Βαπτιστὴν ὁ Θεὸς παρουσίᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος «ἐν εἶδει περιστερᾶς» ἐδήλωσε: «**Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠδόκησα**». Χρειάζεται μήπως ν' ἀναφέρουμε κι ἄλλη μαρτυρία; Τότε ἂς ἀναφέρουμε καὶ μιὰ ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ ἴδιου τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὸν πατέρα του αὐτόν, τὸν ἴδιο θεό, τὸν Ἰαχβὲ τῶν Ἰουδαίων. Συνομιλεῖ λοιπὸν ὁ Χριστὸς κάπου μαζί μὲ τοὺς Ἰουδαίους, κι αὐτοὶ τοῦ λένε: «**Ἐμεῖς δὲν ἐγεννηθήκαμε ἀπὸ πορνείας, ἕναν πατέρα ἔχουμε, τὸν Θεόν**». Τότε ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε: «**Εάν ὁ Θεὸς ἦτο πατέρας σας, θὰ μὲ ἀγαπούσατε, διότι ἐγὼ ἀπὸ τὸν Θεὸν ἐβγῆκα καὶ ἦλθα ἐδῶ. Δὲν ἦλθα ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μου, ἀλλ' ἐκεῖνος μὲ ἔστειλε...**» (Ἰωάν. 8, 41). Ὁ δὲ Παῦλος στὶς «**Πράξεις τῶν Ἀποστόλων**» καὶ στὶς «**Ἐπιστολές**» του ἑκατοντάδες φορὲς ἐξηγεῖ, πῶς ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων Ἰαχβὲ εἶναι πατέρας τοῦ Ἰησοῦ κ.λπ.

πολεμική και τόσα άλλα) ξεπερνᾷ όλες αὐτὲς τὲς θεότητες. Καὶ ὅμως ἐμεῖς οἱ ἀχάριστοι Ἕλληνες οὔτε ἓνα ὕμνο δὲν τῆς ἀφιερώσαμε. Διάβασα σὲ κάποια ἐφημερίδα, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐφοπλιστὲς ἀποφάσισαν νὰ καθιερώσουν τὰ «Ποσειδώνεια». Θὰ παρακαλοῦσα τὸν κ. Γ. Λύρα, πρόεδρο τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν, μέσῳ τοῦ «Δαυλοῦ», νὰ προσπαθήσουν αὐτὸς καὶ οἱ συνεργάτες του νὰ δοῦν τὸν καλύτερο τρόπο καὶ τόπο γιὰ τὸ Ποσειδώνειο πανηγύρι. Θὰ εἶναι κάτι πὺν ἀξίζει νὰ γίνη τέλειο.

Καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία: Ἡ χριστιανικὴ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Βαλεντίνου πῶς ἔγινε διεθνῶς ἡ ἑορτὴ τοῦ ἔρωτα; Ἀπορῶ, διότι ἔως σήμερα ὁ ἔρωτας ἦταν ἀπαράδεκτος γιὰ τὴ χριστιανικὴ ἀγιότητα. Γιατί νὰ γίνη ὁ Ἅγιος Βαλεντίνος προστάτης τῆς ἀγάπης καὶ ὄχι ὁ Ἕλληνας θεὸς Ἔρως, πὺν πράγματι ἦταν θεὸς τοῦ ἔρωτα;

Μὲ τιμὴ
Χρήστος Ἀξιώτης
Σύδνεϋ, Αὐστραλία

Γιατί οἱ δῆθεν ξένοι Δωριεῖς τιμοῦσαν τοὺς Ἀχαιοὺς;

Κύριε διευθυντά,
Σεβόμενος τὸν χρόνο σας, εἰσέρχομαι ἀμέσως στὸ θέμα τῆς ἐπιστολῆς μου.
Θέλω νὰ θέσω ἓνα ἐρώτημα στοὺς ὑποστηρικτὲς τῆς θεωρίας περὶ καθόδου τῶν Δωριέων ὡς φυλῶν-φύλων ξένων καὶ μὴ συγγενικῶν μὲ τοὺς προϋπάρχοντες Μυκηναϊκοὺς πληθυσμούς, τοὺς ὁποίους, εὐρισκόμενους σὲ παρακμὴ μετὰ τὰ Τρωικά, κατὰκτησαν καταλύοντας τὰ ἄλλοτε κραταῖα βασίλειά τους.

Σύμφωνα πάντα μὲ τὴν παραπάνω θεω-

ρία οἱ ἐπήλυδες, φυλετικὰ ξένοι, Δωριεῖς, στὶς διάφορες περιοχὲς πὺν ἐγκαταστάθηκαν, εἴτε ἀνemiχθήσαν μὲ τοὺς ντόπιους πληθυσμούς, εἴτε διετήρησαν μὲ «φανατισμὸ» τὴν φυλετικὴ καθαρότητά τους, παρὸτι τοὺς περιέβαλλαν πολυπληθέστεροι ντόπιοι, ὅπως στὴ Λακωνία.

Καὶ τώρα τὸ ἐρώτημα: Γιατί οἱ ὑπερήφανοι «καθαροίαιμοι» κατακτητὲς Δωριεῖς τῆς Λακωνίας τιμοῦν ἀδιάλειπτα τοὺς ἥρωες τῶν κατακτημένων (δηλαδὴ τοὺς Ἀχαιοὺς βασιλεῖς τῶν ὀμηρικῶν ἐπῶν) καὶ μά-

Ὅταν ἑκατοντάδες μαρτυρίες ὑπάρχουν ἐντὸς τῆς Βίβλου γιὰ τὴν σχέσι καὶ τὴν ταυτότητα μεταξὺ Χριστοῦ καὶ Ἰαχβέ, εἶναι ν' ἀπορῇ κανεὶς μὲ τὴν ἄγνοια τῶν σημερινῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν πάνω στὸ θέμα αὐτό. Ὑπάρχει βεβαίως καὶ τὸ ζήτημα, ὅτι αὐτὸ δὲν τὸ ἀναγνωρίζουν οἱ Ἑβραῖοι, οἱ ὁποῖοι δὲν δέχονται τὴν Καινὴ Διαθήκη καὶ τὸν Χριστό· ἀπ' ὅ,τι δὲ φαίνεται ξεκάθαρα, ἓνας τουλάχιστον λόγος εἶναι αὐτὸς πὺν εἶπαν στὴ συνέχεια, ὅτι «ἐμεῖς δὲν γεννηθήκαμε ἀπὸ πορνεία». Ὁ Χριστὸς λοιπόν, ὁ Ἰαχβέ καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἀποτελοῦν τὴν τρισυπόστατη θεότητα τῆς Ὀρθοδοξίας. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο καὶ ἡ «Παλαιὰ Διαθήκη» εἶναι ἱερὸ βιβλίον τῶν Χριστιανῶν. Κι ἐπειδὴ πιστεύω, ὅτι τίποτε τὸ ψευδὲς δὲ ἔχει γραφῇ ἐδῶ, ἀλλὰ ἀντιθέτως ὅλα εἶναι μέσα ἀπὸ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ γράμμα τοῦ Εὐαγγελίου, ἐὰν κανεὶς διακρίνῃ καμμιὰ ἀσυμφωνία μὲ τὴν Ὀρθόδοξη Δογματικὴ, ἃς μὲ διορθώσῃ ἀναλόγως.

Μὲ τιμὴ
Σταῦρος Βασδέκης
Σέρρες

λιστα διατηρούν τὸ ἥρωον Μεναλαίον με-
τις σχετικὲς τελετές; Κατ' ἀντιστοιχία θὰ
ἔπρεπε καὶ οἱ κατακτητὲς μας Γερμανοὶ τὸ
'41 νὰ τιμοῦν τοὺς ἥρωες τῆς Ἐπανάστα-
σης τοῦ '21 καὶ νὰ καταθέτουν στεφάνια
στὰ ἀγάλματα τοῦ Ἀνδρούτσου ἢ τοῦ Κα-

ραϊσκάκη (ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἄλλωστε εἶναι γε-
μάτες οἱ πόλεις τῆς ἐλεύθερης Ἑλλάδος).

Μὲ ἐκτίμηση

Κωνσταντῖνος Μακρυγιάννης

Χαλκίδα

Οἱ Ἀγιοπολλᾶδες ἀοιδοὶ τοῦ μεσαιωνικοῦ μισελληνισμοῦ

Κύριε διευθυντά,

«*Ἡ καρδιά μας ἀναζητᾷ/καὶ ἀπὸ ἁγιο
πόθο διψᾷ/οἱ καμπάνες σου δυνατὰ νὰ ση-
μάνουν πάλι./Σώπασε, μὴν κλαῖς, Πανα-
γιά,/κι ὁ θρόνος πάλι ξυπνᾷ/τοῦ μαρμαρω-
μένου βασιλιᾷ./* Ἐλα, ἔλα νὰ πᾶμε στήν
'Αγιά Σοφιά./' Ἐλα, ἔλα νὰ συνεχίσῃ ἡ λει-
τουργία...».

Οἱ παραπάνω «στίχοι» ἀποτελοῦν τμήμα
ἐνὸς ἐκ τῶν τραγουδιῶν, ποὺ περιλαμβάνει
τὸ CD τοῦ γνωστοῦ πιὰ συγκροτήματος
τῶν μοναχῶν ἀπὸ ἓνα μοναστήρι τοῦ Τρί-
κορφου Δωρίδας. Πολλὰ εἶναι ἐκεῖνα ποὺ
ἔχει νὰ παρατηρήσῃ κανεὶς ὡς πρὸς τὸ
ῥυθμὸς καὶ τὶς ἀντιλήψεις τῶν ρασοφόρων
ἀοιδῶν. Καὶ θλιβερὰ μᾶλλον... Ἴσως κά-
ποια ἄλλη φορὰ ἀσχοληθοῦμε ἀναλυτικώ-
τερα.

Θὰ θέλαμε ὅμως νὰ ἐπισημάνουμε τὸν

ἄκρατο καὶ ἀπόλυτο «βυζαντινισμό», ποὺ
διαχέεται ἀπὸ τοὺς παραπάνω στίχους καὶ
στοχασμούς. Καλπάζων θεοκρατισμός, μι-
σαλλόδοξη, ἄκριτη, φανατικὴ ἱστορικὴ
ἀντιμετώπιση καὶ στάση, ἀγκυλωτικὴ ἰδε-
ολογία. Ὅπως ἐμβρυώδης (:) φονταμεντα-
λισμὸς σαλεύει στὰ ριζὰ τῆς ἐλληνικῆς κοι-
νωνίας μετερχόμενος συστηματικὰ ὅλων
τῶν σύγχρονων μεθόδων ἐπικοινωνίας καὶ
ὑποβολῆς.

Ἀποτελεῖ ἐρώτημα (ἀλλὰ καὶ ζήτημα
ἔρευνας καὶ μελέτης), ποῦ θὰ ὀδηγήσῃ καὶ
τί θὰ ἐπιφέρει αὐτὸ τὸ πατρωνάρισμα τῆς
παραδοσιακῆς θρησκευτικῆς συμπερι-
φορᾶς τοῦ λαοῦ ἀπὸ τοὺς (νεο-)ὀρθόδοξους
μουλλᾶδες.

Μετὰ τιμῆς

Γ.Β.Π.

Βαρνάδας Ἀττικῆς

Ἑλληνολαγνεία φρενοκομείου – ἢ κάτι χειρότερο;

Κύριε διευθυντά,

Μένω στὴ Ρόδο. Ἐδῶ κάθε Πέμπτη γί-
νεται μία συγκέντρωση ἀρχαιοελληνικοῦ,
ὑποτίθεται, χαρακτηρισμὸς με διοργανωτὴ κά-
ποιον (...). Ἀποφάσισα νὰ παρακολουθήσω
καὶ ἐγώ. Τελικά, ἀπὸ ὅ,τι εἶδα, ἡ κουθέντα
περιστρεφόταν γύρω ἀπὸ τὴν «κούφια γῆ»
(;) καὶ περὶ τὴν καταγωγή τῶν Ἑλλήνων
ἀπὸ τὴν Ἀνδρομέδα καθὼς καὶ γιὰ μίαν
αἰώνια διαγαλαξιακὴ μάχη μεταξὺ Δρα-
κονιανῶν (:) καὶ Ἀνδρομεδιῶν. Ἡ Ρόδος
μάλιστα ὑποτίθεται πὺς εἶναι κέντρο ἱπτα-
μένων δίσκων, καὶ αὐτὸ τὸ συμπέρανε ὁ
ὁμιλητὴς μετὰ ἀπὸ μίαν γραμμὰ πρὸς γραμ-
μα ἀνάλυση τῆς λέξης «Ρόδος», δάσει μᾶς
ἀποκωδικοποίησης ἀπὸ ἓνα βιβλίο κάποι-

ου Θεολόγου. Μόνη «ἀπόδειξη» γιὰ ὅλα
ὅσα ἐλέγχθησαν ἦταν ἡ ἐξῆς: Ἄν δὲν τὰ πι-
στεύετε, τότε δὲν εἶστε Ἕλληνες, γιατί πρέ-
πει νὰ τὸ ἔχη στὸ DNA σου, γιὰ νὰ κατα-
νοήσῃς! Ἡ φάτσα τοῦ ὁμιλητῆ δέδαια κά-
θε ἄλλο παρὰ ἐλληνικὴ ἦταν, ὅπως καὶ ἡ
συμπεριφορὰ του, καθὼς καὶ τὰ ὅσα ἔλεγε.
Ὁ κύριος αὐτὸς παραπληροφορεῖ καὶ πα-
ραπλανᾷ ἀρκετοὺς ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ προ-
σπαθοῦν νὰ μάθουν κάτι γιὰ τὴν ἀρχαία
Ἑλλάδα, σὲ σημεῖο μάλιστα μερικοὶ ἀπὸ
αὐτοὺς νὰ φθάνουν νὰ ψάχνουν μέσα στὰ
«Ὁρφικά», γιὰ νὰ βροῦν ἀναφορὲς γιὰ πυ-
ραύλους καὶ διαστημόπλοια...

Μετὰ τιμῆς

Δημήτρης Κτενιάδης

Ρόδος

«Γράφει για την αρχαία Ἑλλάδα, εἶναι ἄθεος»!

Κύριε διευθυντά,

Τις προάλλες σὲ κάποια παροικιακή ἐκδήλωση μὲ πλησίασε μία «καθὼς πρέπει» κυρία καὶ μοῦ εἶπε μεταξὺ ἄλλων, ὅτι θὰ ἤθελε νὰ παρενρεθῇ καὶ στὶς δικές μας ἐκδηλώσεις, ἀλλὰ ἀδυνατοῦσε, διότι ἐκεῖ θὰ ἦταν καὶ κάποιοι δημοσιογράφος ὁμογενειακῆς ἐφημερίδας τῆς Μελδούρνης. «Ἐγὼ ἀκούσει – μοῦ εἶπε ἡ κυρία – ὅτι εἶναι πολὺ κακὸς ἄνθρωπος». Προσπάθησα νὰ ἀποφύγω τὴ συζήτηση, ἀλλὰ ἡ ἐν λόγω κυρία ἐπέμενε: «Προσωπικὰ δὲν τὸν ἔχω γνωρίσει, ἀλλὰ πρέπει νὰ εἶναι...», καὶ συνέχισε τοὺς χαρακτηρισμούς. Οἱ ἀπορίες μου, ἀντὶ νὰ λύνωνται, μεγάλωναν. «Ἀφοῦ δὲν τὸν ἔχετε γνωρίσει, πῶς καταφέρεσθε ἐναντίον του;» τὴν ρώτησα. «Εἶναι ἄθεος – μοῦ ἀπάντησε –, συνεχῶς γράφει γιὰ τὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα»... Σκέφτηκα: τί ἁμαρτία νὰ εἶσαι Ἕλληνας!

Ἡ Ἀρχαία Ἑλλάδα συντρίφτηκε μέσα στὴ σωτηριακὴ μέθη τοῦ ἔθραιο-χριστιανισμοῦ. Ἐχασε ὅλη τὴν πολιτισμικὴ τῆς ὑπο-

δομή: ἀνεπανάληπτους ἀριστουργηματικούς ναοὺς, χιλιάδες βιβλιοθήκες, θέατρα, στάδια, γυμναστήρια, ἀγορές, βουλευτήρια, μουσεῖα, πρυτανεῖα, σχολές, ἄλση καὶ πόλεις ὁλόκληρες. Ὁ Ἀθλιὸς ἐκδαρδαρισμὸς τοῦ λαμπρότερου πολιτισμοῦ. Τί καὶ ἂν οἱ κολῶνες βρίσκωνται πεσμένες ἀνάμεσα σὲ τσουκνίδες καὶ γαϊδουράγκαθα; Δὲν καταλαβαίνουμε τίποτα!

Αὐτοὶ ὅμως ποὺ τὶς ἔκαναν ἦταν ἐλεύθεροι διανοητές, ἤξεραν νὰ πεθάνουν γιὰ τὰ ἰδανικά τους, ἐμεῖς δοῦλοι ταπεινοί, φουσκώνουμε ὅμως ἀπὸ περηφάνεια, ὅταν ἀκοῦμε τὸν Ὀλυμπιακὸ ὕμνο, καὶ ἂς μὴ ξέρουμε τί ἐννοεῖ. Γιὰ μᾶς αὐτὰ εἶναι ἀπλῶς λεπτομέρειες. Γι' αὐτὸ θὰ συνιστοῦσα στοὺς ἐρευνῶντες τὸ μεγαλεῖο τοῦ ἀρχαίου Πολιτισμοῦ μᾶς νὰ σταματήσουν τὶς φωνές, γιατί, ἂν μᾶς ξυπνήσουν... ἀλίμονό μας.

Μετὰ τιμῆς
Γιώργος Βυργιώτης
Μελδούρνη, Αὐστραλία

Ὁ φοινικισμὸς – περὶ τοὺς Φοίνικες ἀλλὰ καὶ περὶ τοὺς φοίνικες

Κύριε διευθυντά,

Μπορεῖ οἱ φοίνικες (τὸ δέντρο) νὰ ἀπεικονίζοντο σὲ Μυκηναϊκὲς τοιχογραφίες, ὅπως δηλώνει ὁ ἐπιστολογράφος Ἰάσων Χρυσοσπάθης («Δ», τ. 228). Δὲν τοὺς βλέπουμε ὅμως μετὰ σὲ ἀγγεῖα καὶ ἰδίως στὴν κλασσικὴ ἐποχὴ.

Ἐγὼ ὅμως δὲν εἶπα γιὰ αὐτοὺς τοὺς φοίνικες. Δυστυχῶς ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι, ποὺ ἂν ὁ κ. Ι.Χ. παρατηρήσῃ στὰ διάφορα «ἱστορικὰ» ντοκυμανταῖρ ὑψηλοῦ προπαγανδιστικοῦ περιεχομένου, θὰ ἰδῇ τέτοιους Φοίνικες πρῶτο πλάνο, σῆμα κατατεθέν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ πολιτισμοῦ, τοὺς ὁποίους προβάλλουν ἀντιρροπιστικὰ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴ Ἀρχαιότητα, καπηλειόμενοι, πρᾶγμα γιὰ τὸ ὁποῖο δὲν συμφωνοῦν οὔτε οἱ αἰγυπτιολόγοι. Συμφωνοῦν ὅμως οἱ

ἐμπρηστὲς τῆς ἐλίᾶς, τῆς δάφνης κ.λπ. Ὅμοια δὲν ξέρω, ἂν γνωρίζῃ ἀπὸ ποῦ εἰσάγονται οἱ φοίνικες καὶ τί ὀργανωμένο ρόλο παίζουν στὴ γενικὴ παραποίηση φύσης καὶ ψυχῆς, ποὺ ἐπιχειρεῖ εἰς δάρος μᾶς ὁ ἐξουσιασμὸς μὲ ὄργανα ξένους καὶ ντόπιους.

Ἐὰν ἐγὼ ὑπερέβαλα στὴν περίπτωσι ποὺ ἀναφέρει ὁ κ. Ι.Χ. στὸν «Δαυλὸ» τοῦ Δεκεμβρίου στὰ περὶ φοίνικος, ἐ! τότε τί νὰ ποῦν οἱ... Φοίνικες, ποὺ μᾶς ἔδωσαν τὸ... ἀλφάδιτο... Ὁ ἀγαπητὸς Ἰάσων τοῦ χρυσόμαλλου δέρατος ἂς μὴν ξεφουλκῇ μὲ μεγάλη λεπτότητα ἔστω καὶ μὲ χρυσὴ σπάθη τοῦ συνιστῶ νὰ πάρῃ καμμιὰ δρεμμένη σάβδα, τόσα ποὺ μᾶς κάνουν.

Φιλικά
Παντελῆς Γλάρος

«Πρὸ Χριστοῦ χριστιανοί»!..

Διανοούμενοι τοῦ ἀνύπαρκτου ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, ἔχοντας ὅλη τὴν ἀναγνώριση τοῦ κατεστημένου, τοὺς ὁποίους ἔχει ἐγκαταστήσει σὲ καίριες θέσεις, ἔλεγαν στὴν «ἀδελφὴ» τηλεόραση στὶς 22 Δεκεμβρίου σὲ συνεργασία μὲ ἱεροκέρυκες καὶ ἄλλους παράξενους ὅ,τι ἤθελαν. (Τοὺς ἀποτείνω παρεμπιπτόντως τὸ ἐρώτημα, ἂν θὰ εἶχαν τὸ ἴδιο θράσος μπροστὰ σὲ κάποιον, μὲ ἐλεύθερη καὶ ἑλληνικὴ σκέψη ἂν γινόταν, νὰ εἰποῦν αὐτὰ ποὺ εἶπαν...).

Ἄκουσα λοιπὸν τὰ τρομερά, ὅτι ὁ Αἰσχύλος εἶπε ὅτι ὁ Σωτὴρ θὰ ἔρθῃ μὲ τὴ μορφὴ μελαχροينوῦ τῆς Παλαιστίνης καὶ ὅτι οἱ Ἕλληνες ἦταν «πρὸ Χριστοῦ χριστιανοί»... Δὲν φτάνει τὸ μέγα πολιτισμικὸ ἔγκλημα τοῦ Ἐδραιοχριστιανισμοῦ, ποὺ κατέστρεψε συνειδητὰ τὴν Ἀρχαιότητα, παρὰ συνεχίζει μὲ γλυκερὲς ἀναμίξεις νὰ κἀνῃ ἐνέσεις κάποιου παραποιημένου πνεύματός της, ὥστε νὰ ἀποκτήσῃ κοσμοθεωρία (χρηματοδοτώντας τώρα τελευταῖα ἀφειδῶς καὶ ἔντυπα, στὰ ὁποῖα ἔχει ἀναθέσει ἐπ' ἀμοιβῇ αὐτὴ τὴν «ἀποστολή»). Αὐτὰ εἶναι τὰ τελευταῖα κατορθώματα τῆς κοινῆς ιδεολογικῆς προπαγάνδας, ὑπὸ τὰς εὐλογίας τοῦ Παγκόσμιου Συστήματος, ποὺ ἀσκεῖται χιλιάδες χρόνια τώρα: Ἡ καπήλευση, ὁ δόλος ἀλλὰ καὶ τὸ μῖσος. Ἔτσι ὁ Γιαχβὲ μὲ τὸ ἀνύπαρκτο ἀνθρωποκατασκευασμένο ὑπερπέραν τῆς μεταφυσικῆς νέμεται τὴν ἀνθρωπότητα.

Πρὸς γνῶσιν τῶν δολιοφθορέων αὐτῶν ἔχω νὰ προσθέσω: Ὁρφικά, Ὁμηρος, Κλασικὴ Ἀρχαιότης: μ' αὐτὰ γεννήθηκε ἡ Σκέψις καὶ ἔδωκε τὶς ἐνωμένες τότε Φιλοσοφία - Ἐπιστήμη - Τέχνη. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἡ θεολογία καταντᾷ ἐκτὸς θέματος, ἐπειδὴ ὁ γιγάντιος αὐτὸς πολιτισμὸς εἶναι ὁ μόνος ποὺ ἔχει σὰν βάση καὶ πρωτομάστορα τὴ Φύση. Ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέρα οἱ ὑπόλοιποι ἀπλῶς «αὐτοανακηρύσσονται».

Κι ἐσύ, Ἕλληνα παπᾶ, παρασύρεσαι στὸ Ἰουδαϊκὸ πνεῦμα καὶ λὲς ὅ,τι σοῦ κατέβη, ξεχνώντας τὴν κληρονομιά σου! Κι ὅμως μέσα ἀπ' τὸν μεγάλο μας Παπαδιαμάντη μποροῦσες, ἀντὶ νὰ ψάχνῃς στὰ σκοτεινὰ τῶν προφητειῶν ἢ νὰ ἐπικαλῆσαι τοὺς ἀνύπαρκτους πρὸ Χριστοῦ χριστιανούς, νὰ ἰδῇς πῶς παρουσίαζε ἐκεῖνος τὴν ἀνθρώπινη μοῖρα μέσα ἀπὸ τὴν κατάνυξη, τὴν μὴ μεταφυσικὴ, τὴν ὁμορφιὰ τῆς Φύσης, τὰ λουλούδια, τὸν ἔρωτα...

Ἔχουμε πολὺ πολιτισμὸ, κι ὅμως ψάχνουμε στὸ... Νοστράδαμο, πληρωμένοι καὶ μὴ...

Παντελῆς Γλάρος

ΕΝΕΠΙΓΡΑΦΗ ΠΛΑΚΑ ΑΝΑΦΕΡΕΙ ΤΕΛΕΣΗ ΟΛΥΜΠΙΑΔΩΝ ΩΣ ΤΟ 741μ.Χ.!

**Τὴν ἀνέσυραν μέσα ἀπὸ ἕναν ὑπόνομο
Γερμανοὶ ἀρχαιολόγοι στὴν Ὀλυμπία**

Ὅπως εἶχαμε γράψει στὸ προηγούμενο τεῦχος τοῦ «Δ», οἱ πρόσφατες ἀνασκαφές τῶν Γερμανῶν ἀρχαιολόγων στὴν Ὀλυμπία ἀπέδειξαν, ὅτι οἱ Ἕλληνες, πιστοὶ στὶς παραδόσεις τους, συνέχισαν νὰ τελοῦν Ὀλυμπιάδες, παραβαίνοντας τὰ ἀπαγορευτικὰ διατάγματα τῶν Χριστιανῶν αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου καὶ μὴ πτοούμενοι ἀπὸ τὴν καταστροφή τῶν Ὀλυμπιακῶν ἐγκαταστάσεων ἀπὸ τὸν Ἀλάρικο κατόπιν ἐντολῆς τῆς Βυζαντινῆς ἐξουσίας. Κατωτέρω παρέχουμε περισσότερες πληροφορίες γιὰ τὴν καταπληκτικὴ αὐτὴ ἀνακάλυψη.

«Τὸ ἔδαφος τῆς Ὀλυμπίας φαίνεται ὅτι εἶναι ἀνεξάντλητο»· μὲ αὐτὰ τὰ λόγια ἀρχίζει τὸ ἄρθρο τοῦ ὁ Γερμανὸς ἀρχαιολόγος J. Ebert στὴν γερμανικὴ ἀρχαιολογικὴ ἐφημερίδα περὶ τοῦ ἀθλητισμοῦ καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀρχαιότητος «NIKEPHOROS» σχετικῶς μὲ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀνασκαφῶν στὴν Ὀλυμπία. Ἐνδείξεις περὶ τῆς συνέχειας τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων ἕως τὸν 5ο καὶ 6ο μ.Χ. αἰῶνα ὑπῆρχαν καὶ πρὶν. Τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1994 κατὰ τὶς ἀνασκαφές τῶν νοτιοδυτικῶν κτισμάτων εὐρέθηκε πεταμένη σ' ἕνα κανάλι ἀποχετεύσεως μία πλάκα ἐξ ὀρειχάλκου, τῆς ὁποίας ἡ ἐπιγραφή δικαίως χαρακτηρίσθηκε ἐντυπωσιακὴ καὶ προκάλεσε θόρυβο. Ἐπὶ τῆς πλάκας ἀναφέρονται ὀνόματα ὀλυμπιονικῶν ἐκ τῆς μητροπολιτικῆς Ἑλλάδος (Ἀθηνῶν, Θεσπιῶν κ.ἄ.) καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (Σμύρνης, Τρωάδος, Τενέδου, Σάρδεων κ.ἄ.), οἱ ὅποιοι ἦσαν μέχρι σήμερα ἄγνωστοι, καὶ συγκεκριμένως νικητῶν τῶν τελευταίων ἐτῶν τοῦ τετάρτου μ.Χ. αἰῶνος, δηλαδὴ ἀθλητῶν μᾶς ἐποχῆς κατὰ τὴν ὁποία, ὅπως μέχρι σήμερα ἐπιστεύετο, οἱ ἀγῶνες εἶχαν σταματήσει νὰ τελοῦνται.

Ἡ ἡμικατεστραμμένη ἐνε-
πίγραφη χάλκινη πλάκα,
πὸν οἱ Γερμανοὶ ἀρχαιο-
λόγοι ἀνεκάλυψαν μέσα
σ' ἓναν ὑπόνομον στήν
ἀρχαία Ὀλυμπία. Μεταξὺ
τῶν ὀνομάτων τῶν ὀλυ-
μπιονικῶν πὸν ἀναγρά-
φονται, ἀναφέρεται ὁ
Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἐρμή-
νιος, νικητὴς τοῦ ἀγώνι-
σμοῦ τοῦ παγκρατίου παί-
δων στήν ΤΠ' (=380η)
Ὀλυμπιάδα (= 741 μ.Χ.),
δηλ. 350 χρόνια μετὰ τὴν
ἀπαγόρευση τῶν ὀλυ-
μπιακῶν καὶ τὴν κατα-
στροφή τῆς Ὀλυμπίας
ἀπὸ τοὺς φανατικοὺς τοῦ
Χριστιανισμοῦ.

Ἡ ἄποψη περὶ συνεχείας τῶν δραστηριοτήτων καὶ ιδρύσεως Ὀλυμπιακῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μετὰ τὸ ἔτος τῆς καταστροφῆς (ἐπιδρομὴ τῶν Γότθων τοῦ Ἀλαρίχου κατόπιν ἐντολῆς τῶν Βυζαντινῶν τῷ 396 μ.Χ.) τοῦ Γερμανοῦ ἀρχαιολόγου Ult. Sinn («Antike Welt» 26, 1995, σελ. 155) τώρα δικαιώνεται.

Ἡ πλάκα ἔχει διαστάσεις ὕψους 75 ἐκ. καὶ πλάτους 40 ἐκ. Οἱ ἀρχικὲς διαστάσεις ὅμως ἦσαν μεγαλύτερες, διότι τὸ ἀριστερὸ καὶ τὸ ἄνω μέρος τῆς εἶναι δυστυχῶς κατεστραμμένα. Ἡ ἐπιγραφή διακρίνεται γιὰ τὴ διαφορετικὴ ὀρθογραφία τῶν αὐτῶν λέξεων (πρῶγμα ποὺ ἀποδεικνύει ὅτι χαράχθηκε σὲ διαφορετικούς χρόνους ἀπὸ διαφορετικούς γραφεῖς) καὶ τὴν χρῆση βραχυγραφιῶν.

Στὸ κάτω μέρος τῆς ἐπιγραφῆς ἀναφέρονται τὰ ὀνόματα τῶν: Εὐκαρπίδου Ἀθηναίου παγκρατιαστοῦ, σκ' (290η) Ὀλυμπιάς (=381 μ.Χ.) καὶ Ζωπύρου Ἀθηναίου πυγμάχου, σκα' (291η) Ὀλυμπ. (=385 μ.Χ.). Ἡ ἐπιγραφή ὅχι μόνον ἀναφέρει κατάλογο νικητῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων, ἀλλὰ καὶ φωτίζει τοὺς ἀγῶνες μὲ πληροφορίες μᾶς περιόδου σκοτεινῆς μέχρι σήμερα. Οἱ ἐπιγραφόμενες χρονολογίες εἶναι οἱ κάτωθι:

188 η' Ὀλ. = 28 π.Χ. (δεύτερη σειρὰ δεξιὰ), 275 η' Ὀλ. = 321 μ.Χ. (τρίτη σ. δεξιὰ), 278 η' Ὀλ. = 333 μ.Χ. (δὶς, ἐνάτη σ. καὶ δωδεκ. δεξιὰ), 279 η' Ὀλ. = 337 μ.Χ. (δεκάτη ἐβδ. σ. δεξιὰ), 286 η' Ὀλ. = 365 μ.Χ. (τριακοστὴ τρίτη σ.), 290 η' Ὀλ. = 381 μ.Χ. (εἰκοστὴ ἔκτη σ.), 291 ἡ' Ὀλ. = 385 π.Χ. (τριακοστὴ σ.). **Ἡ δωδεκάτη σειρὰ ἀναφέρει τὴν ΤΠ' (380η) Ὀλυμπιάδα (=741 μ.Χ.!).**

Οἱ Ρωμαῖοι εἶχαν σεβασθῇ τὸν θεσμό

Ὁ Ulr. Sinn σημειώνει, ὅτι οἱ Ρωμαῖοι αὐτοκράτορες ἔδειξαν μεγάλο σεβασμὸ πρὸς τὸν πολιτισμὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ εἰδικῶς ὅσον ἀφορᾷ στὰ ἔθιμα καὶ τὶς παραδόσεις τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων. Ὑπῆρχαν ἑλληνορωμαϊκὲς οἰκογένειες πλουσίων, οἱ ὁποῖες ἵδρυναν ἱερά, θέατρα, πολιτιστικὰ σωματεῖα κ.λπ., π.χ. Ἡρώδης ὁ Ἀττικὸς καὶ ἡ σύζυγός του Ρήγιλλα χρηματοδότησαν τὴν κατασκευὴν πλήθους λουτρῶν καὶ τὰ ἔργα ὑδρεύσεως τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν ἐπισκεπτῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ (2ος αἰὼν μ.Χ.), ἢ ἡ οἰκογένεια Vettuleni, ἢ ὁποία σχετίζεται ἐπὶ δύο αἰῶνες (2ος - 1ος αἰὼν π.Χ.) μὲ τὸ ἱερὸ τοῦ Διὸς· πολλὰ μέλη τῆς οἰκογένειας ἦταν ἀθλητὲς, ἱερεῖς, ἰδρυτὲς (Lucius Vettulenus Laetus) καὶ ἠσχολοῦντο μὲ τὸ ἐμπόριο μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ κεντρικῆς Ἰταλίας.

	]μας πέντ.	ρ ...	
	Φέλι(?)ππος πέντ	ρη' Παρθένος η στρί	
	'Ολ. ο '] Τ. Κλαύδης 'Ρόγτος	σοσ'	
5	[πρῶ]τος ἀνδρῶν ἱερῶν	'Ολ. Μ. Αὐρ. Μαρκιανός	
	[ἐπ]άσης πανκράτιον.	Ευφροσύνης κεικῶ	5
	Αἰ]λ. Κολλυνίκος πάλ.	παίδων παν-	
	Μ. 'Α]ντ. Σεκοῦνθος πάλ.	κράτιον εὐτυ-	
		χῶς	
	Αἰ]λ. 'Ερωππος Φίλα	'Ολ. σση' Μάρ. Αὐρ.	
	[δε]φρεῖς(?) παῖδ. πάλη	Κάλλων Θεσπιῶς	10
		κεικῶ ὄν. δόλεχ.	
10	]υκαρπος Τρωαδέας		
	[ἀνδρῶν?] πέντ	'Ολ. σση' Αὐο Στρατό.	
	(ν)εικ[.] 'Ολ. ΤΠ	κεικος Τεινέδ.	
	Μ. Αὐρή]λιος 'Ερμῆμω[ς]?	κεικῶ ὄν. διάνλων	
15	[παίδων?] πανκράτ.		
		[.]?	15
	Μ. Αἰ. ο Βλα- 'Επίκτητος κει. τρωάδα		
	(ἄλλος ὄν. παρὰ τῶν) ἄντ. σση' 'Ολ.		
	] Μάρκος Αὐρ. 'Ηλυσόωρος		
	'Ηλυσόδ]ωρου Θεσπικ<ὺ>ς κεικῶ παίδων		
20	[πανκρ]άτιον		
	] Μάρκος Αὐρή]λιος Σότηρος		
	[Σπ]η]ρου Θεσπιῶς κεικῶ κέδων		
	[στοάδ]ιον		
	Μάρ. Αὐρ. Εὐκορπίδης Ζωπύρα[ν]		
25	['Αθ]ηναί]ος κεικῶ παίδων πανκράτιον		
	[ἐ]πί 'Ολ. σση'		
		Εὐκορπί	κί
		δων	Ζωπύρα
	Μάρ. Αἰ]ν. Ζώκυρος 'Αθηναῖος κεικῶ		
30	[παίδ]ων πυγμῆν ἐπὶ 'Ολ. σση'. αὐξί.		
	[Εὐκορ]πίδην καὶ Ζώκυραν, ἡ φιλαδέλφεια.		
	Πανκράτιος 'Αθηναῖος κεικῶ ἀνδρῶν πέντ.		
	κει. ἐπ' 'Ολ. σση'.	κει.	

Ἀπόδοση τῆς ἐπιγραφῆς με τυπογραφικοὺς χαρακτήρες ἀπὸ τὸν Ἑμπερτ:

Στὴ 12η σειρὰ ἡ ἀναγραφὴ: «'Ολ. ΤΠ» (= 380η, δηλ. 741 μ.Χ.)!

Οἱ ἀπαγορεύσεις καὶ τὰ διατάγματα τοῦ Βυζαντινοῦ αὐτοκράτορα Θεοδοσίου Α' (391/392 μ.Χ.) δὲν ὑπῆρξαν ἀποτελεσματικά· οἱ Ἕλληνες ἔδειξαν ἀδιαφορία. Θεοδόσιος ὁ Β' μετὰ σαράντα ἔτη προσπάθησε μὲ πιὸ σκληρὰ μέτρα, καὶ ἴσως νὰ ἐπέτυχε τὴν διακοπὴ τῶν τελετῶν στὰ ἱερὰ καὶ τοὺς ναοὺς, ὅχι ὅμως καὶ τὴν διακοπὴ τῶν ἀγώνων, παρ' ὅλο πὺν κτίσθηκε λίγο ἀργότερα χριστιανικὸς ναὸς μέσα στὸν ἀθλητικὸ χῶρο.

Κατὰ τοὺς κατοπινούς αἰῶνες τὸ ἱερὸ τοῦ Διὸς δὲν χρησιμοποιήθηκε ὡς λατρευτικὸς χῶρος ἀπὸ τοὺς χριστιανούς, ἀλλὰ οὔτε καὶ ὡς χριστιανικὸς ναὸς, ἐνῶ οἱ ἐγκαταστάσεις, τὰ λουτρὰ καὶ οἱ παροχὲς ὕδατος χρησιμοποιήθηκαν. Οἱ Ἕλληνες εἶδαν τὴν ἔλευση - ἐπιβολὴ τοῦ καινούργιου Θεοῦ ὡς τὴν διακωμώδηση τοῦ «νέου Ἡρακλέους». Μέχρι τὸ τέλος τοῦ βου αἰῶνος οἱ κάτοικοι τῆς Ὀλυμπίας συνέχισαν τὸν βίο των κανονικὰ καὶ εἶχαν ἐμπορικὲς συναλλαγές μὲ τὶς νήσους τοῦ Αἰγαίου, ἀλλὰ ὁ κίνδυνος αἰφνιδιασμοῦ ἀπὸ τοὺς Γότθους, Βανδάλους καὶ Σλαῦους ἐκ τῆς Ἀδριατικῆς, καθὼς καὶ οἱ πλημμύρες τοῦ Κλαδέου, παραποτάμου τοῦ Ἀλφειοῦ, ἐν Ἡλείᾳ ἀποτελοῦσαν ἀπειλή. Ἀργότερα τὰ ἐρείπια τῶν οἰκιῶν των κοντὰ στὸν Κρόνιο λόφο θάφτηκαν στὴν ἄμμο. Οἱ κάτοικοι ὅμως ἔμειναν καὶ ἀντιστάθηκαν, προσπαθώντας νὰ διασώσουν τὶς παραδόσεις τους καὶ τὸν πολιτισμὸ τους.

Ὁ Ulf. Sinn δίνει τὸν ἑξῆς χρονολογικὸ πίνακα σχετικὰ μὲ τὰ ἱερὰ τῆς πόλεως τῆς Ὀλυμπίας:

- 3000-2500 π.Χ. Οἰκισμοὶ μεταξὺ Ἀλφειοῦ καὶ Κρονίου λόφου.
- Περὶ τὸ 1100 π.Χ. Ἰδρυση ἱεροῦ καὶ ἴσως μαντείου πρὸς τιμὴν τῆς θεᾶς Γαίας.
- Περὶ τὸ 1000 π.Χ. Λατρεία τοῦ Διός· βῶμοι πρὸς τιμὴν τῆς Δήμητρος, τῆς Ἀρτέμιδος, τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Πέλοπος.
- 8ος αἰὼν π.Χ. Μέλος τοῦ γένους τῶν μάντεων τῆς Ὀλυμπίας συνοδεύει Ἕλληνες στὴν Σικελία, ὅπου ἰδρύουν τὶς Συρακοῦσες [...].
- 3ος αἰὼν μ.Χ. Σεισμὸς δημιουργεῖ καταστροφὲς στὰ ἱερὰ καὶ τοὺς ναοὺς· ἄμεσες ἐπισκευὲς καὶ ἀνέγερση νέων κτηρίων ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους ἐπάρχους.
- 4ος αἰὼν μ.Χ. Συνεχὴς ροὴ ἐπισκεπτῶν ἀπὸ ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴ Ρώμην πρὸς Ὀλυμπίαν· τὸ 38 μ.Χ. νικητὴς στὴν πυγμαχία Ζώπυρος ὁ Ἀθηναῖος (385 μ.Χ.).

Οί Βυζαντινοί χτίζουν από τὰ μάρμαρα στρατώνες...

• 391/2 μ.Χ. Ὁ αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου Μέγας Θεοδόσιος ὁ Α΄ διατάσσει τὴν ἀπαγόρευση τῶν ἀγώνων καὶ τὸ κλείσιμο τῶν ναῶν (βλ. «Δ», τ. 229).

• 5ος, 6ος αἰὼν μ.Χ. Στρατιῶτες τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας ἐγκαθίστανται στὴν πεδιάδα τοῦ Ἀλφειοῦ· ἀπὸ τὰ μάρμαρα τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς κατασκευάζουν στρατώνες...

Τὸ βασικὸ συμπέρασμα τὸ ὁποῖο ἐξάγεται ἀπὸ τὰ παραπάνω εἶναι, ὅτι ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν παρέχονται καινούργια στοιχεῖα περὶ τῆς ἐξελίξεως τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων. Οἱ ναοὶ μπορεῖ νὰ ἐκλείσαν μετὰ τὰ διατάγματα τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, ἀλλὰ οἱ ἀγῶνες συνεχίσθηκαν «ἐκτὸς νόμου». Ὡς καλύτερη ἀπόδειξη ἔχομε τὴν εὑρεθεῖσα ἐπιγραφή.

Μέχρι πρό τιнос διασώζοντο ὀνόματα ὀλυμπιονικῶν μέχρι τὸ ἔτος 269 μ.Χ. Ἡ ἐπιγραφή εἶναι στὸ ἀριστερὸ καὶ ἐπάνω μέρος κατεστραμμένη· πιθανῶς νὰ ἀναφέρονταν καὶ ἄλλα ὀνόματα νικητῶν μετέπειτα περιόδων. Ἐξ ἄλλου οἱ νικητὲς οἱ ὁποῖοι ἐτιμῶντο, δὲν ἀνεγράφοντο τὴν ἴδια χρονιά (ἢ συγκεκριμένη ἐπιγραφή καλύπτει διάστημα πέντε αἰώνων). Ἴσως κάποια καινούργια στοιχεῖα στὸ μέλλον δώσουν περισσότερο φῶς σ' αὐτὸ τὸ σοβαρὸ ἱστορικὸ ζήτημα.

Σχετικὴ βιβλιογραφία

1. Ulrich Sinn, *Die Stellung der Wettkämpfe im Kult des Zeus Olympios*, «Nikephoros» (Zeitschrift für Sport und Kultur im Altertum) 4, 1991, Weidmann/Hildesheim.
2. Ulrich Sinn, *Olympia - Kult, Sport und Fest in der Antike*, München 1996.
3. P. Siewert, *Eine Bronze - Urkunde mit Elischen Urteilen*, 10, *Olympia - Bericht*, Berlin 1981.
4. Joachim Ebert, *Zur neuen Bronzeplatte mit Sierierinschriften aus Olympia* (Inv. 1148), «Nikephoros» 10, 1997, Weidmann/Hildesheim 1998.
5. Joachim Ebert, *Die beschriftete Bronzeplatte*, «Nikephoros» 7, 1994, Weidmann/Hildesheim 1995.
6. Kai Brodersen, *Antike Stätten am Mittelmeer*, Stuttgart 1999.
7. MDAIA (Mittel. Deutsch. Archäol. Inst. Athen).

Νικόλαος Σταμ. Ἀσπιώτης
Wolfsburg, Γερμανία

ΠΟΙΟΣ ΕΛΕΓΧΕΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙ ΤΗΝ «ΕΛΛΗΝΙΚΗ» ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ;

**Ἡ ΕΡΤ Α.Ε. ἀπαγόρευσε μετάδοση
διαφημίσεως τοῦ «Δ» γιὰ τὰ εὐρήματα
τῶν ἀπαγορευμένων Ὀλυμπιάδων!**

Ἡ Κρατική Τηλεόραση ἀπαγόρευσε παρὰ νόμους καὶ στὰ τρία κανάλια της (ΕΤ1, ΝΕΤ, ΕΤ3) τὴν μετάδοση διαφημιστικοῦ μηνύματος τοῦ «Δαυλοῦ» γιὰ τὴν ἔρευνα τῶν Γερμανῶν ἀρχαιολόγων Ulrich Sin, P. Siewert, Joachim Ebert καὶ Kai Brodersen, οἱ ὅποιοι διενήργησαν πρόσφατα ἀνασκαφὲς στὴν ἀρχαία Ὀλυμπία καὶ ἀνακάλυψαν εὐρήματα, ποὺ ἀποδεικνύουν ὅτι οἱ Ἕλληνες συνέχισαν τὴν τέλεση ἐκτὸς νόμου Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων καὶ μετὰ τὴν ἀπαγόρευσή τους ἀπὸ τὸν Βυζαντινὸ αὐτοκράτορα Θεοδόσιο Α΄ μὲ τὸ γνωστὸ Διάταγμά του τὸ 392 μ.Χ. καὶ τὴν κατόπιν ἐντολὴς τῆς Βυζαντινῆς ἐξουσίας ἰσοπέδωση τῆς ἀρχαίας Ὀλυμπίας ἀπὸ τὸν ἐκχριστιανισθέντα Γότθο Ἀλάριχο τὸ 396 μ.Χ. Ἡ σχετικὴ ἔρευνα, διεξαχθεῖσα στὴ Γερμανία ἀπὸ τὸν ἐκεῖ συνεργάτη τοῦ «Δ» κ. Ν.Σ. Ἀσπιώτη, εἶχε δημοσιευθῇ ἐν μέρει στὸ προηγούμενο τεῦχος μας 229 τοῦ Φεβρουαρίου καὶ συνεχίζεται καὶ στὸ παρὸν τεῦχος, (βλ. προηγούμενες σελίδες) στηριζόμενη ἀποκλειστικὰ στὶς δημοσιευθεῖσες στὴν γερμανικὴ βιβλιογραφία (ποὺ ἀναφέρεται στὴν προηγούμενη σελίδα τοῦ παρόντος τεύχους μας) ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις τῶν προαναφερθέντων Γερμανῶν ἀρχαιολόγων.

Τὸ ἱστορικό τοῦ ἀπίστευτου αὐτοῦ συμβάντος ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἐμέσως μετὰ τὴν κυκλοφορία τοῦ τεύχους Φεβρουαρίου παραδώσαμε (καταβάλλοντας ταυτόχρονα καὶ τὸ ζητηθὲν μέρος τῆς συνολικῆς δαπάνης) στὰ ἀρμόδια «Τμήματα Μάρκετινγκ καὶ Διαφήμισης» τῆς ET1, τῆς NET καὶ τῆς ET3 ἀνὰ μία «κόπια» διαφημιστικοῦ μηνύματος, τὸ πληρὲς κείμενο τοῦ ὁποίου εἶχε ὡς ἑξῆς:

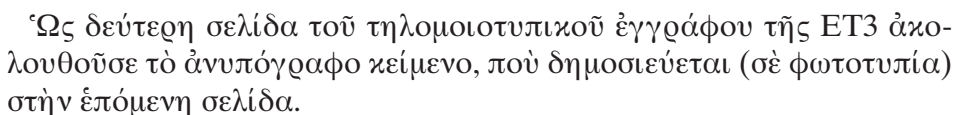
«Στὸν “Δαυλὸ” ποὺ κυκλοφορεῖ:

»Οἱ Ἕλληνες συνέχισαν τὴν “ἐκτὸς νόμου” τέλεση Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων γιὰ 300 χρόνια μετὰ τὴν ἀπαγόρευσή τους καὶ τὴν ἰσοπέδωση τῆς Ὀλυμπίας ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς.

»Τὰ πρόσφατα εὐρήματα τῶν Γερμανῶν ἀρχαιολόγων, ποὺ ἀνατρεπούν τὴν ἱστορία.

»Στὸ “Δαυλὸ” ποὺ κυκλοφορεῖ, τὸ περιοδικὸ τῆς πρωτοποριακῆς ἱστορικῆς ἔρευνας.»

Συμφωνήθηκε, ἡ διαφήμιση νὰ μεταδίδεται καθημερινὰ ἐπὶ μία ἑβδομάδα ἀρχίζοντας καὶ στὰ 3 κανάλια τὴν Δευτέρα 15 Φεβρουαρίου. Πράγματι τὴν ἡμέρα αὕτη ἡ ET3 μετέδωσε κανονικὰ κατὰ τὴ συμφωνία (δύο φορές) τὸ μήνυμα, ἀλλὰ ἡ ET1 καὶ ἡ NET δὲν τὸ μετέδωσαν. Τὴν ἐπομένη ἐπικοινωνήσα μὲ τοὺς διευθυντὲς Διαφημίσεως τῆς NET (ὁ ὁποῖος μοῦ ἀπάντησε ὅτι λόγω μιᾶς ἐκπομπῆς ἀφιερωμένης στὸν ἀποθανόντα ἡθοποιὸ Κ. Ρηγόπουλο ἡ μετάδοση τῆς διαφήμισης τοῦ «Δ» ἀναβλήθηκε γιὰ τὴν ἐπομένη) καὶ τῆς ET1 (ὁ ὁποῖος μοῦ εἶπε ὅτι ὑπάρχει κάποιον κώλυμα). Στὴν συνέχεια ἐπικοινωνήσα μὲ τὸν προϊστάμενον τοῦ Τμήματος Διαφημίσεως τῆς ET3, ὁ ὁποῖος μοῦ εἶπε ὅτι ἔλαβε ἐντολὴ νὰ διακόψῃ τὴν μετάδοση· καὶ ὅταν τοῦ ζήτησα μία ὑπεύθυνη ἀπάντηση, μοῦ ἔστειλε μέσῳ τηλεμοιτύπου τὸ ἀκόλουθο διαδιδαστικό (σὲ φωτοτυπία):

Στή συνέχεια ζήτησα να μιλήσω με τὸν Γενικὸ Διευθυντὴ τῆς ΕΡΤ Α.Ε. καὶ ἐξήγησα στὴ γραμματέα του ὅ,τι εἶπα καὶ στὸ νομικὸ σύμ-

FROM : ERT 3 ADV

PHONE NO. : 031299555

Jan. 16 2001 01:14PM P2

15/01/2001 14:38

Σύμφωνα με το νόμο (άρθρο 3 παρ. 2 του Ν. 1730/1987) οι ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές της ΕΡΤ-Α.Ε. διέπονται «μεταξύ άλλων» από την αρχή της διαφύλαξης, προαγωγής και διάδοσης του Ελληνικού Πολιτισμού και της Ελληνικής παράδοσης. Με βάση τον ίδιο νόμο η ΕΡΤ μπορεί να αρνηθεί την μετάδοση οποιασδήποτε διαφήμισης και οφείλει να μην μεταδίδει διαφημίσεις, οι οποίες είναι αντίθετες με τις αρχές που διέπουν τις εκπομπές της.

Με την προτεινόμενη διαφήμιση μπορεί εύλογα να δημιουργηθούν εντυπώσεις στο τηλεοπτικό κοινό ότι η οργάνωση και διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων κινούνται σε πλαίσια εκτός νόμου και τούτο σε μία περίοδο που η χώρα μας έχει αναλάβει διεθνείς δεσμεύσεις για την διοργάνωση της επόμενης Ολυμπιάδας του 2004. Και μάλιστα, σε συνδυασμό και με την πρωτοβουλία της χώρας μας να διοργανώσει, παράλληλα με το αγωνιστικό μέρος των Ολυμπιακών Αγώνων και Πολιτιστική Ολυμπιάδα, με σκοπό ακριβώς την προαγωγή και διάδοση του Ελληνικού πολιτισμού και της ελληνικής παράδοσης.

Η προτεινόμενη διαφήμιση μπορεί να θεωρηθεί ότι έρχεται σε αντίθεση με τις αρχές που διέπουν τις ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές της ΕΡΤ-Α.Ε. και ειδικότερα την αρχή της διαφύλαξης, προαγωγής και διάδοσης του Ελληνικού Πολιτισμού και της Ελληνικής παράδοσης, όπως παραπάνω αναφέρθηκε.

Κατά συνέπεια συντρέχει νόμιμη περίπτωση άρνησης της μετάδοσης της παραπάνω διαφήμισης.

βουλο. Μοῦ ὑποσχέθηκε, ὅτι ὁ κ. Γενικός θὰ μοῦ τηλεφωνήσῃ, ἀλλὰ μέχρι τῆ στιγμῇ πού τυπώνονται οἱ γραμμὲς αὐτὲς οὐδεὶς μοῦ ἔκανε τὴν τιμὴ αὐτή.

Υ.Γ.1. Ἐπειδὴ τὰ γεγονότα πού περιγράφονται ἀνωτέρω συνέδησαν, ἐνῷ εἶχε σελιδοποιηθῇ τὸ παρὸν τεῦχος τοῦ «Δ», δὲν καθίσταται δυνατὴ μία εὐρύτερη ἐνημέρωση τῶν ἀναγνωστῶν μας γιὰ τὴν ἀπίστευτη αὐτὴ μεσαιωνικὴ περίπτωσι λογοκρισίας τῆς Ἱστορίας ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ κράτος, ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς «ἄρουν-ραίους» πού κρύπτονται κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς γραφειοκρατίας. Ἦδη τὰ στοιχεῖα πού περιήλθαν σὲ γνώση μας διαδιδάσκονται στὶς ἐφημερίδες, τοὺς τηλεοπτικοὺς σταθμούς, τὴν Ἑνωσὴ Συντακτῶν, τὴν Ἑνωσὴ Διαφημιστῶν, τὴν Ἑνωσὴ Ξένων Ἀνταποκριτῶν κ.λπ., συνοδευόμενα ἀπὸ τὸ δημοσιευμένο Δελτίο Τύπου πού ἐξέδωσε ὁ «Δαυλός»:

Ἀθήνα, 17 Ἰανουαρίου 2001

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ὁ «Δαυλός» καταγγέλλει, ὅτι διαφημιστικὸ «σπὸτ» γιὰ ἄρθρο πού δημοσιεύεται στὸ τρέχον τεῦχος του μὲ θέμα τὰ πρόσφατα εὐρήματα τῶν Γερμανῶν ἀρχαιολόγων Sinn, Brodersen καὶ Ebert στὴν ἀρχαία Ὀλυμπία, στὰ ὁποῖα μαρτυρεῖται τέλεσις Ὀλυμπιάδων καὶ μετὰ τὴν ἀπαγόρευσι τῶν ἀγῶνων καὶ τὴν ἰσοπέδωσι τῆς Ὀλυμπίας ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς, δὲν μεταδόθηκε ἀπὸ τὰ τρία κανάλια τῆς κρατικῆς τηλεόρασις ΕΤ1, ΝΕΤ καὶ ΕΤ3, μὲ τὸ αἰτιολογικὸ ὅτι «ἔρχεται σὲ ἀντίθεσι μὲ τὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ καὶ τὴν Ἑλληνικὴ Παράδοσι».

Ὁ «Δαυλός» αὐτονόητα θεωρεῖ, ὅτι τὸ αἰτιολογικὸ αὐτὸ ἀποτελεῖ ψευδὲς πρόσχημα, πίσω ἀπὸ τὸ ὁποῖο κρύπτονται ἄλλες σκοπιμότητες, γι' αὐτὸ καὶ οὐδεὶς ἐκ τῶν ὑπευθύνων τῆς ΕΡΤ Α.Ε. ὑπογράφει τὸ σχετικὸ κείμενο πού κοινοποιήθηκε στὸ Περιοδικό.

Ἐπιπροσθέτως ὁ «Δαυλός» καταγγέλλει τὴν ἀπόφασιν αὐτὴ τῆς ΕΡΤ Α.Ε., ἢ αὐτῶν πού πράγματι τὴν ἐλέγχουν, ὡς βάρβαρη πράξι λογοκρισίας τῆς Ἱστορίας καὶ τῆς Ἐπιστήμης καὶ ὡς μεσαιωνικοῦ τύπου ἔλεγχου τῆς ἐλευθερίας τῆς ἔρευνας καὶ τοῦ λόγου.

Ὁ «Δαυλός» ἐπιφυλάσσει νὰ προδῇ στὶς νόμιμες ἐνέργειες καὶ νὰ χρησιμοποιοῦ ἔνδικο μέσα κατὰ τῆς καταγγελλόμενης πράξεως γιὰ τὴν ἠθικὴν προσβολὴν τοῦ κύρους του καὶ τὴν ὑλικὴν βλάβην πού ἐπέφερε στὰ συμφέροντα του ἢ ἀπόφασιν ἀλλὰ καὶ τὸ αἰτιολογικὸ πού ἐπικαλεῖται γι' αὐτὴν ἡ ΕΡΤ Α.Ε.

Γιὰ τὸν «Δαυλὸ»

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ

Ἐκδότης-Διευθυντὴς

Συνημμένα:

- 1) Ἡ ἀπαγορευτικὴ γνωμάτευσις τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς ΕΡΤ Α.Ε.
- 2) Τὸ κείμενο τῆς ἀπαγορευθείσας διαφήμισης.
- 3) Ἕνα ἀντίτυπο τοῦ τεύχους τοῦ «Δ», ὅπου ἡ ἱστορικὴ ἔρευνα γιὰ τὶς Ὀλυμπιάδες.

Υ.Γ.2. Ζητώ συγγνώμη, διότι λόγω άνατροπής της διατάξεως της ύλης του τεύχους αυτού την τελευταία στιγμή παρουσιάζονται ένδεχομένως κενά στην συνήθη πληρότητα του περιοδικού.

Δημήτρης Ι. Λάμπρου

Παντοδύναμοι άρουραίοι

Δέν θά μπορούσε λοιπόν νά συνεχισθῇ αὐτό τὸ ... κακό: Καὶ οἱ τρεῖς τηλεοπτικοὶ δίαυλοι τῆς EPT νὰ προβάλλουν (ἔστω καὶ ἐφ' ἄδρᾱ ἀμοιβῇ) τὸν «Δαυλό». Καὶ ὕστερα λέμε, ὅτι ὁ διεθνὴς μισελληνισμὸς δὲν ἐδρεύει ἐδῶ, στὴν Ἑλλάδα... Νὰ ἐπιδεικνύῃ ἡ EPT στίς μικρὲς ὁθόνες τὰ ἐξώφυλλα τοῦ «Δαυλοῦ». Καὶ τί ἐξώφυλλα! Τεῦχος Σεπτεμβρίου: «**Ἐπτὰ ἀναθεματισμοὶ κατὰ τῶν Ἑλλήνων ψάλλονται σήμερα στίς ἐκκλησίες τῆς Ἑλλάδας**» τεῦχος Ὀκτωβρίου: «**Μ. Τζάνη: Δὲν γίνεται οἱ Ἑλληνες νὰ ἔχουν ὡς θεοὺς τὸν Γιαχβέ**» Νοέμβριος: «**Τὸ προσκύνημα τοῦ Τιμίου Ξύλου καὶ ἡ Ἀνατολίτικη δεισιδαιμονία**» Δεκέμβριος: «**Ὁ Ἰακχος-Διόνυσος τῶν Ἑλλήνων καὶ ὁ ἐβραιοχριστιανικὸς Ἰαχβέ**». Καὶ τὸ ... μοιραῖο τεῦχος Ἰανουαρίου: «**Οἱ Ἑλληνες ἐξακολουθοῦσαν νὰ τελοῦν τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες καὶ μετὰ τὴν ἀπαγόρευσίν τους**». Ὡς, δὲν πηγαινε ἄλλο. Μὲ ἓνα ἀνυπόγραφο χαρτί (κανένας στὴν EPT δὲν ἀνέλαβε τὴν εὐθύνη του) μᾶς γνωστοποίησαν: Σᾶς ἀπαγορεύουμε τὴ διαφήμιση, γιατί ὑπονομεύετε τὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμό!..

Καθεὶς πλέον μπορεῖ νὰ καταλάβῃ, τί ἐννοοῦν «Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ» καὶ τί ἀκριβῶς ὑπερασπίζονται...

Π. Κουβαλάκης

Ἑλληνικὸ χάρισμα (χωρὶς ἀνταπόδοση)

Τί σημαίνει **χάρη** καὶ πῶς ὁ Ἕλληνας τὴν ἐπλασε; Λένε, ὅτι τὰ ρήματα εἶναι τὰ πιὸ ἰσχυρὰ μέρη τοῦ λόγου μας. Τότε θὰ ἀρχίσουμε μὲ τὸ ρῆμα **χαίρω**. Ἀπὸ αὐτὸ ὠγήσαν οἱ λέξεις **χαρά, χαρτός, χάρις** (καὶ σήμερον **χάρη**), **χάρμα, χαρμονή, χαρμόσυτος, χαρωπός** ἀλλὰ καὶ **χαιρέκακος**. Ἡ λέξις **χάρις** ὅμως παρήγαγε ἕνα νέο ρῆμα, τὸ **χαρίζομαι**, ἀπὸ ὅπου ἔγιναν καὶ ἄλλες λέξεις, πὺν ἔχουν **χάρη** ἐπάνω τους, ὅπως **χάρισμα, χαριστήριος, χαρισματικός, χαριστέος, εὐχάριστος, χαρισμός** ἀλλὰ καὶ **ἀχάριστος**.

Μήπως οἱ ἀρχαῖοι μας στήριξαν τὰ πάντα στὴ γλώσσα καὶ γι' αὐτὸ ὁ λόγος αὐτὸς ἦταν πὺν δημιουργήσε τὸν πολιτισμὸν τους; Αὐτὸς ὁ πολιτισμὸς σήμερον δὲν πλησιάζεται, ἐὰν δὲν πλησιάσῃς τὴ γλώσσα του. Γιατί ἄραγε ὁ Κικέρων εἶπε ἐκεῖνο τὸ περίφημον, ὅτι «οἱ θεοὶ μιλοῦν μεταξὺ τους στὰ Ἑλληνικά»;

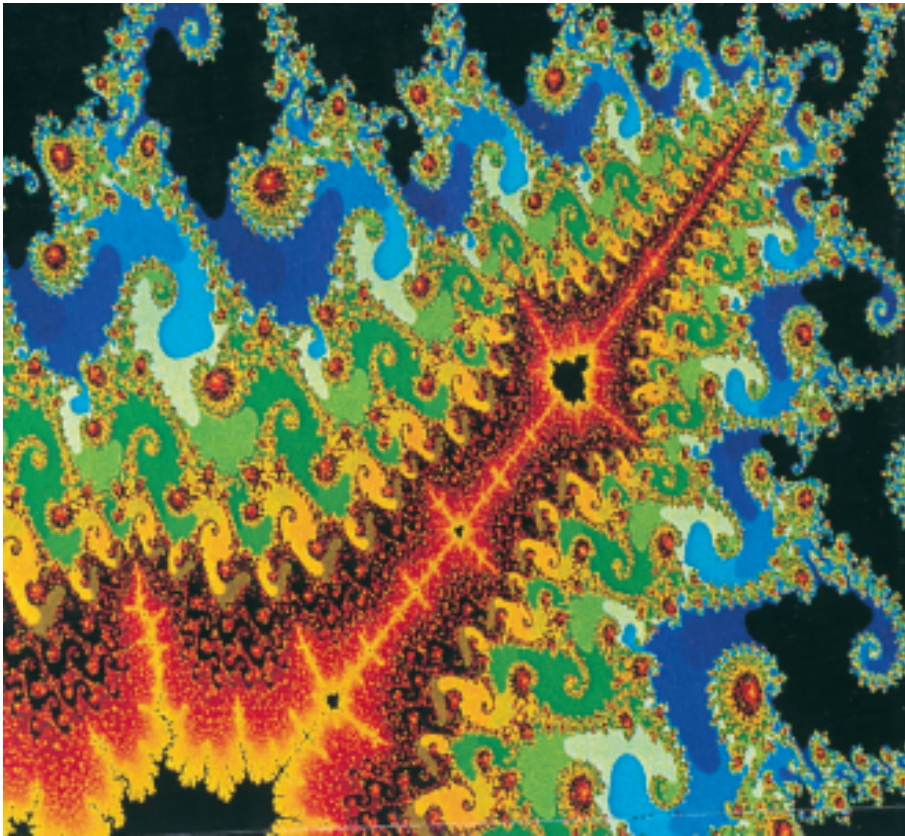
Πῶς ὅμως ἡ **χάρις** καὶ οἱ **Χάριτες**, οἱ τρεῖς κόρες τοῦ Δία Ἀγλαΐα, Εὐφροσύνη, Θάλεια, ἔχουν γονιμοποιήσει τὸν σημερινὸν μας πολιτισμὸν μὲ τὴν παγκοσμιοποίησιν τῆς Ἀγγλικῆς Γλώσσας; Τὴν εὐῆχην ἑλληνικὴν λέξιν οἱ Λατῖνοι τὴν εἶπαν **gratia** (ὦ, τί στραπατσάρισμα!) καὶ τὶς **Χάριτες** τὶς πῆραν καὶ τὶς ὀνόμασαν **Gratiae**. Οἱ Ἀγγλοὶ λίγο πλησίασαν τὴν **χάρη**, ἡ ὁποία ἔγινε **grace** καὶ οἱ **Χάριτες** **Graces**. Οἱ Λατῖνοι φυσικὰ ἄνοιξαν τὴν ὁρὴν ἀπὸ τῆς λέξεως **χαρτός**, πὺν σημαίνει χαριτωμένος = *causing delight*, αὐτὸς πὺν προκαλεῖ τέρψη, ἡδονή. Ἀπὸ αὐτῆς τῆς ρίζας **χαρτός** ἔγινε τὸ **gratus** = ἀρεστός καὶ ἡ **gratia**. Οἱ Ἰταλοὶ ἀπὸ αὐτὸ ἔκαναν τὸ **grazia** = γράτσια, ἀπὸ ὅπου ἔγινε τὸ γνωστὸν **grazie** = εὐχαριστῶ. Οἱ Ἀγγλοὶ ἔκαναν τὸ **Eucharist** (προφέρεται Γιούκαριστ), πὺν εἶναι ἡ **Εὐχαριστία**. Τὸν **χαρισματικὸν** τὸν ἔκαναν **charismatic**. Ἡ **χάρη** ὅμως παρέμεινε λατινοπρόφερτη: **grace, graceful, gracious** καὶ τὰ παράγωγά τους **gracefully, graciously, graciousness** = ἡ εὐμένεια. Ἀκόμη καὶ τὸ **His Grace** = ἡ Αὐτοῦ Πανιερότητα καὶ ἡ προσευχὴ πρὶν τὸ φαγητὸν λέγεται **grace**. Τώρα, γιὰ νὰ μὴν σᾶς μπερδεύω περισσότερο καὶ μὲ τὶς σύνθετες μὲ τὴν λέξιν **χάρη** λέξεις (ὁ ὠκεανὸς εἶναι ἀπέραντος), τὸ μόνον πὺν θὰ ἀναφέρω εἶναι ἡ λέξις **συγχαρητήρια**. Πῶς ἔγινε αὐτὴ στὰ Ἀγγλικά; **Congratulations!** Τί κρῖμα ὅμως, ἕνας ὑπερήφανος ἀγγλόφωνος πατέρας στὸ γάμον τῆς θυγατέρας του θὰ πῇ τὰ πιὸ ὁμορφα λόγια: **«Congratulations, my daughter!»**, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ, οὔτε κἂν νὰ ὑποπτεύεται, ὅτι τῆς μιλάει ἑλληνικά: **«Συγχαρητήρια, θυγατέρα μου!»**.

Θωμᾶς Γ. Ἡλιόπουλος

Διευθυντὴς Κολλεγίου «Παιδεία», Μελβούρνη

ΤΟ ΙΔΕΟΛΟΓΗΜΑ BIG BANG

Τὸ Χάος, τὰ Φράκταλς καὶ οἱ Ἕλληνες

Ἕνα ἀπὸ τὰ φράκταλς: Τὸ σύνολο Mandelbrot.

Σὲ πρόσφατη διάλεξη σὲ ἀνώτατο ἴδρυμα ὁ κοσμολόγος - ὁμιλητής, ἀφοῦ ὑπεραμύνθηκε τῆς θεωρίας τοῦ «Big Bang» (B.B. = Μεγάλη ῚΕκρηξη), παρουσίασε διαφάνειες, στὴν Ἀγγλική δευδαίως, ἐξ ὧν ἡ τελευταία περιεῖχε ἓνα μόνον ἐρώτημα (μεταφράζω): «*Φθάνει στὸ τέλος τῆς ἡ Κοσμολογία;*». Πολὺν θὰ ἤθελε ὁ Ἐξουσιασμός νὰ ξεμπερδεύῃ ἅπαξ διὰ παντός μὲ τὶς θεωρητικὲς ἐπιστῆμες, πού δὲν ἀποδίδουν κέρδος, ἰδίως μὲ τὴν Κοσμολογία, τὴν ἔσχατη γνῶση.

Ὁ ἐπιστήμων ὅμως, πού δὲν ὑπηρετεῖ, θὰ ἀναζητᾷ τὴν ἄπειρη

Ἀλήθεια, τὸ ὄντως ὄν, μέσω τοῦ ἀπείρων δυνατοτήτων τοῦ ἐγκεφάλου του ($\frac{\infty}{\infty} = c$, πραγματικὸς ἀριθμὸς), βοηθούντων καὶ τῶν ἐκπληκτικῶν ἐπιτευγμάτων τῆς ἐλληνικῆς διανόησης. Ὅχι, τίποτα δὲν τέλειωσε! Δὲν θὰ μπῇ ἡ Κοσμολογία καὶ ἡ «περὶ φύσεως» ἔρευνα σὲ διτρίνα μουσείου. Οἱ «ἐνοχλητικοὶ» θὰ συνεχίσουν.

Η ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ. Κάθε πολιτισμὸς μέσα στὸ χῶρο - χρόνο ἐκφράζει μὲ τὶς κοινωνικὲς δομές του τὴν ἰδεολογία του¹. Βασικὰ τὴν **κυρίαρχη ἰδεολογία**, καθ' ὅσον οἱ ἀντίθετες εἶναι περιθωριακὲς. Ἡ ἰδεολογία εἶναι ὀλικὸ σύστημα ἰδεῶν ὡς καὶ σχέδιο ὀργάνωσης τῆς κοινωνίας μὲ διαμόρφωση κοινῆς συνείδησης. Ἡ κυρίαρχη ἰδεολογία διαμορφώνεται εἴτε μὲ ἐλεύθερη βούληση τῶν ἀτόμων (Αἰγαῖες κοινωνίες) εἴτε μὲ ἐπιβολὴ κυριάρχων τάξεων (καπιταλισμός, κομμουνισμός). Περιέχει τὴν ἠθικὴ/θρησκεία της καὶ γενικὰ τὴν **νοοτροπία** (τρόπος σκέψεως καὶ δράσεως), ποὺ εἶναι τὸ πολιτισμικὸ της θεμέλιο. Ἄλλοτε εἶναι ἀρετές/ἀξίες καὶ ἄλλοτε πίστεις/πεποιθήσεις.

Ἡ ἰδεολογία σὲ φιλοσοφικὸ ἐπίπεδο στηρίζεται στὴν **κοσμοθεωρία**, ποὺ μὲ ἰδέες/ἀντιλήψεις προσπαθεῖ ἐκάστοτε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν οὐσία τῆς Φύσεως, τὴν μορφή/λειτουργία τοῦ Σύμπαντος ὡς καὶ τὴν σχέση του μὲ τὸν Ἄνθρωπο, ἐπιδιώκοντας νὰ ἀντιληφθῇ τὸ νόημα καὶ τοὺς στόχους τῆς ζωῆς ἢ τὸν «προορισμό» του.

[Ἐπιμένω στὴ διευκρίνιση τῶν ἐννοιῶν, διότι ἔχουν ἐσκεμμένως συσκοτισθῇ. Οἱ Ἕλληνες φιλόσοφοι τὴν θεωροῦσαν ἀπαραίτητη γιὰ τὴν περαιτέρω κατανόηση τῆς Ἀλήθειας. «Ἀρχὴ σοφίας ὀνομάτων ἐπίσκεψις» = ξεκαθάρισμα ἀπὸ τῆ θολούρα: Ἐπὶ κτήτος· «Δύναμιν ἔχει τὰ ὀνόματα... ἐπίστασθαι (= γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦμε): Πλάτων: «Κρατύλος»].

ΤΟ ΙΔΕΟΛΟΓΗΜΑ. Ἡ σημερινὴ ἰδεολογία ἔχει ἔρεισμα τὴν κυρίαρχη κοσμοθεωρία, ἀλλὰ συγχρόνως τὴν κατασκευάζει. Μὲ διαμορφωμένη τὴ σκέψη ὁ ἐπιστήμων ἐφ-ευρίσκει τὸ κατάλληλο **μόρφωμα** [*model* < Lat. *modus* < Ἑλλ. *μόδιον* = ¹/₆ μεδίμνου (μονὰς μετρήσεως καρπῶν) < μέδομαι = ἐπινοῶ], εἰδικώτερα ἓνα **κοσμοεἶδωλο**, δηλ. τὴν εἰκόνα τοῦ Σύμπαντος, ποὺ δημιουργεῖται ἀπὸ τὶς φυσικὲς ἐπιστῆμες (ἀρμόδιες ἢ Ἀστροφυσική, ἢ Κοσμολογία καὶ θεωρία ἢ Κβαντομηχανική). Τὸ κοσμοεἶδωλο αὐτὸ γίνεται ἀσυζητητὶ ἀποδεκτὸ (πίστις) ἀπὸ τὴ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῆς κοινωνίας μέσω τῆς Παιδείας καὶ τῶν Μ.Μ.Ε.

Ἔτσι κάθε πολιτισμὸς ἔχει τὸ δικό του μὴ μορφή (*pattern*) ἀναλόγως τῶν ἀρχῶν, ἀξιῶν, ἀρετῶν ποὺ τὸν διέπουν. Καὶ ἂν εἶναι **ἐλεύθερος** καὶ τὰ μέλη αὐτῆς τῆς κοινωνίας, οἱ πολῖτες, ἐκφράζουν τὸ αἶσθημα τῆς δικαιοσύ-

νης με ανδρεία, τότε τὸ μόρφωμα «Σύμπαν» εἶναι ἐλεύθερο πάσης ἐγωιστικῆς μικρότητας ἢ ἀπὸ προστάτη - ἀφέντη (padre-padrone). Ὁ ἑνας τέτοιος πολιτισμὸς ἦταν ὁ ἐλληνικὸς, τοῦ ὁποῖου τὸ κοσμοεἶδωλο θὰ ἀποκαλύψουμε στὸ τέλος τῆς μελέτης.

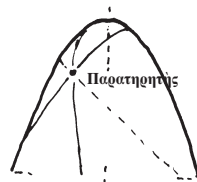
Ἀντιθέτως σὲ πολιτισμοὺς ἐξουσιαστικοὺς ὅπως ὁ σημερινὸς (προϋπήρξαν καὶ ἄλλοι: ὁ φεουδαρχικὸς, ὁ ρωμαϊκὸς καὶ ἀπὸ τὰ βάρη τοῦ χρόνου ὁ κρόνιος) ἡ «ἐπιστήμη» κατ' ὄνομα πλεον < ἐπίσταται = γνῶσις ἀλλὰ καὶ σύνεσις! (Σταματάκου, «Λεξικόν») καὶ ἀπὸ σεβαστῆ «ποτνία» < (Γραμμικὴ Γραφὴ Β) *po.ti.ni.ja* = κυρά, γίνεται «οἰκέτις» < (ΓΓΒ: e.qe.ta) = δούλη τοῦ διεθνοῦς ἐξουσιασμοῦ σὲ διατεταγμένη ὑπηρεσία. Ἀτομικὴ φυσικὴ; Βόμβα καὶ ἐπικίνδυνα ἀτομικὰ ἐργοστάσια. Βιοχημεία; Φάρμακα τύπου Viagra. Βιολογία; Μεταλλαγμένα προϊόντα, τρελλὲς ἀγελάδες. Ὅλα θυσία στὸ βωμὸ τῆς «οἰκονομίας» (κονόμα, τὴν εἰρωνεύεται ὁ λαός).

Ὅταν οἱ ἐπιστήμες ἐφ-ευρίσκουν ἀνιδιοτελῶς (γιά τὴν Ἀλήθεια μόνο), δὲν ἀπαιτεῖται **ιδεολόγημα** (ιδέα πὺ ἐπινοεῖται γιά τὴ στήριξη κυρίαρχης ιδεολογίας). Ὅταν ὅμως αὐτὴ ἀπαιτῇ τὴν ἐπιβεβαίωσή της, ἐπιστρατεύονται ιδεολογήματα ὑπὸ μορφὴν θεωριῶν, ὑποθέσεων, στατιστικῶν παρατηρήσεων ἢ «φαινομένων» π.χ. Ryle². Εἰδικώτερα ἡ κοσμολογία ξεκίνησε τὸν Μεσαῖωνα μετὰ τὸ θεοκρατικὸ ιδεολόγημα «Γῆ = Κέντρο τοῦ Σύμπαντος» μετὰ περιούσιο ὄν τὸν Ἀνθρώπο. Μετὰ ἀπὸ μικρὸ διάλειμμα μετὰ τὴν Ἀναγέννηση καὶ τὸ σέβας πρὸς τὴ Μητέρα - Φύση ἐμφανίζονται νέες ιδεολογίες μετὰ ιδεολογήματα ὅπως ἡ Παγκόσμια Ἐλξη, ἡ Σχετικότητα καὶ τέλος τὸ Big Bang.

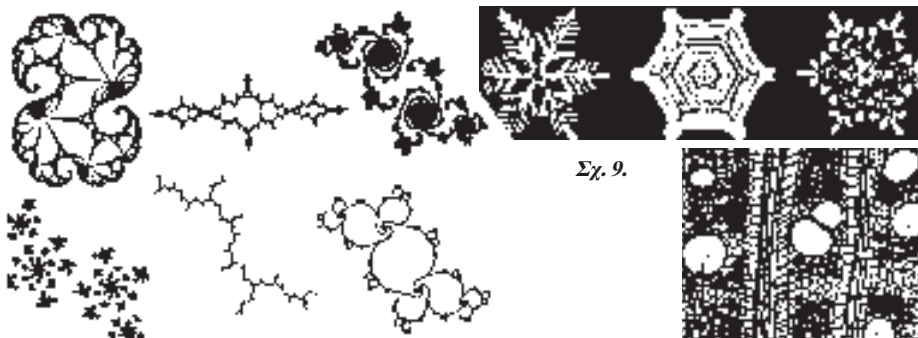
Η ΝΕΥΤΩΝΙΑ ΚΑΙ Η ΝΕΑ ΦΥΣΙΚΗ.

Ὁ Ἰσαάκ (!) Νεύτων μετὰ τοὺς Νόμους τῆς Βαρύτητας προτείνει νέο μόρφωμα μετὰ ἓνα Σύμπαν - Κόσμο στατικό, εὐτακτο, ἀεικίνητο, πεπερασμένο, μετὰ τὸν χρόνο νὰ κυλάῃ ὁμαλὰ αἰῶνια καὶ τὴν ὕλη ἀμετάβλητη. Ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ 17ου αἰ. μέχρι τὴς ἀρχῆς τοῦ 20οῦ θὰ εἶναι τὸ ιδεολόγημα τῆς κρατούσης ιδεολογίας, πὺ ἐγκτεται στὴν ἀποδοχὴ ἀπὸ τὴς κοινωνίες τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θεσμοῦ ἐλέω θεοῦ καὶ μετὰ τὴς τάξεις στατικές, ἔχουσες ρόλους αἰωνίως καθωρισμένους.

Ὁ καιρὸς περνᾷ, ἔρχονται οἱ ἐπαναστάσεις (πολιτικές, κοινωνικές, διομηχανική), ἡ Ἐξουσία ἀλλάζει πρόσωπο καὶ ἡ Φυσικὴ κάνει «lifting». Ἄλλος ἐδραϊκὴς καταγωγῆς φυσικός, ὁ Ἀϊνστάιν, τὸ 1915 ὁλοκληρώνει τὴν πρότασή του μετὰ τὴ «Γενικὴ Θεωρία τῆς Σχετικότητας», ὅπου τὸ Σύμπαν λειτουργεῖ μέσα στὸ χωρὸχρονο σὲ θετικὰ καμπυλωμένο χωρὸ Riemann (**Σχ. 1**). [Ὁ Ἀ. λέγεται, ὅτι κατέκλεψε τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ μαθηματικοῦ Κ. Καραθεοδωρῆ: «Δ», τ. 214.] Ἐπίσης τὸ θεώρησε ἀρχικὰ στατικό, ἀργότερα διαστελλόμενο ἔτσι, πὺ στὴν ἀρχικὴ του ἐξίσωση $G = K \cdot T$ προσέθεσε τὸν παράγοντα λ, δηλ. $(G + \lambda G = K \cdot T)$

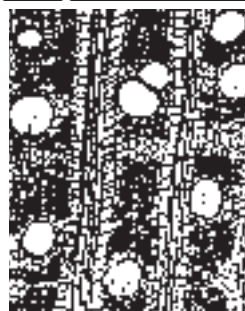

Σχ. 1. Χῶρος Riemann.

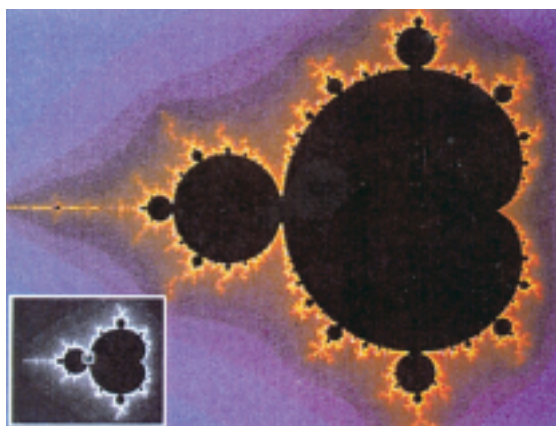

Σχ. 9.

Σχ. 12.

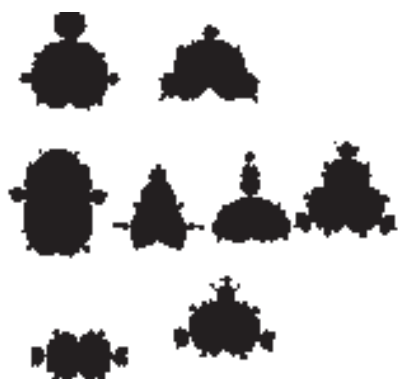
Σχ. 10.

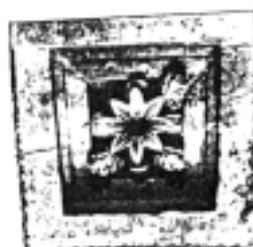
Σχ. 13.

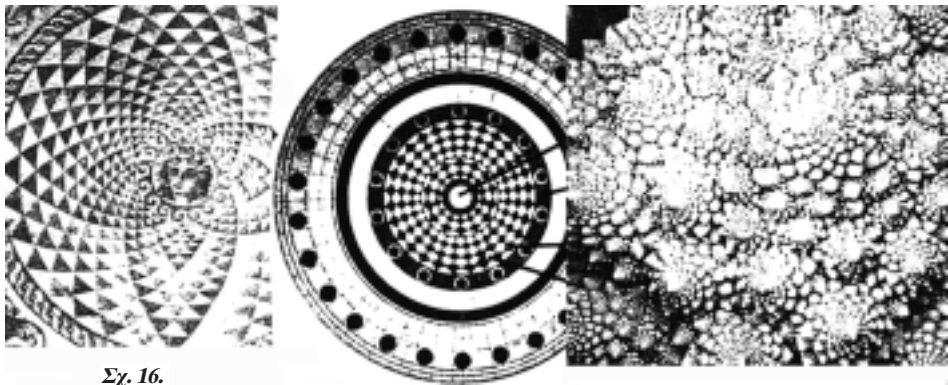
Σχ. 11.

Σχ. 14.

Σχ. 15.

Σχ. 16.

Σχ. 17.

Σχ. 20.

Σχ. 19.

Σχ. 18.

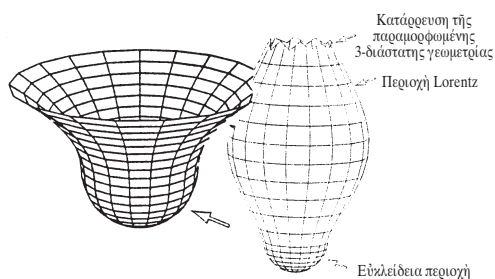
και τέλος την αφαίρεσε². Τώρα ή κβαντομηχανική την επαναφέρει, αποδεικνύοντας ότι τα μορφώματα του Σύμπαντος είναι **ιδεολογήματα**, που «κόβονται και ράβονται» σύμφωνα με την εκάστοτε ζήτηση. Όσο για το χρόνο ως τέταρτη διάσταση αμφισβητείται έντονα από σύγχρονους έρευνήτες (Κ. Σύρος, «Χρόνος το ανύπαρκτο φάντασμα», «Δ», τ. 216).

Το μόρφωμα του Α. εκφράζει τις κοινωνικές ανακατατάξεις από το τέλος του 18ου αι. μέχρι τα μέσα του 20ού, με αποτέλεσμα τη νίκη του **αστισμού** με τις επαναστάσεις ΄Αμερικανική 1776 και Γαλλική 1789 (κοινοβουλευτική έμμεση δημοκρατία) και τέλος την εμφάνιση του **καπιταλισμού** ως δίπολο με τον «ύπαρκτο σοσιαλισμό» (κομμουνιστική επανάσταση 1917). Έτσι το Σύμπαν του ΄Αινστάιν, αν και «επαναστατικό», δεν είναι τυχαίο. «Ο Θεός δεν παίζει ζάρια», θα πη. Το θεωρεί πεπερασμένο άλλ' άνευ περάτων (!) με άπειρο χρόνο· όπως ο καπιταλισμός. Άλλ' έρχεται ή Νέα Έποχή (New Age) και ή Παγκοσμιοποίηση...

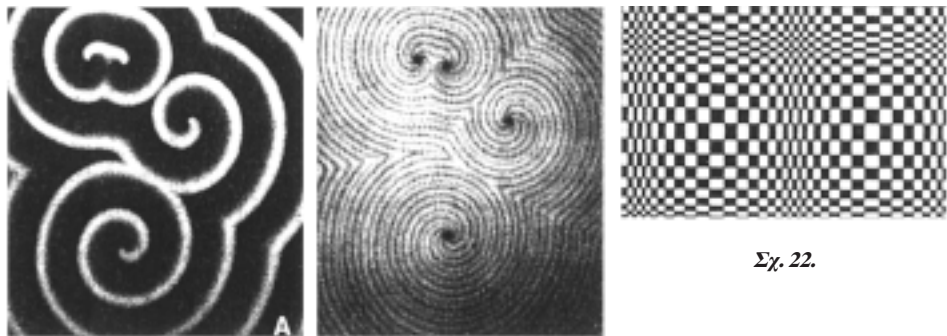
TO BIG BANG. Μεταφράζεται (κακώς) «Μεγάλη Έκρηξη»· *bang* = ξαφνικός δυνατός θόρυβος. Λοιπόν BB = «μέγα μπάμ»! ΄Η υπόθεση ξεκίνησε αθόρυβα. Το 1927 ο άδβās (αυτή τη φορά) Γ. Λεμαίτρ με δύο αναπόδεικτες εξισώσεις («*άνωμαλη αρχή*» και «*έντροπία*» = άταξία συνεχώς αυξανόμενη) διατύπωσε τη δόση του B.B., όπου **όλοκληρη** ή μάζα του Σύμπαντος στο χρόνο μηδέν υποτίθεται ότι ήταν συγκεντρωμένη σε **ένα σημείο!** Άλλά σημείο στα μαθηματικά είναι νοητό στοιχείο χωρίς όγκο. Έτσι από το ανύπαρκτο σημείο άπειρου μάζας κάποιος κάποτε πατάει το κουμπι και... «μπάμ ήκούσθη εις τον άέρα» και έγινετο φώς... (παρντόν) Big Bang.

Μεταπολεμικά ξεθάβεται ή θεωρία και επιχειρείται ή θωράκισή της από φυσικούς και αστρονόμους με τρανταχτά όνόματα. Το 1948 ο Γκάμοφ με τη «διάχυτη ισότροπη ακτινοβολία»· το '50 ο πολὺς Χάμπλ με το νόμο «απομακρύνσεως των γαλαξιών»· ο Πέντζιας υπολογίζει την «ομοιόμορφο ακτινοβολία» του Σύμπαντος στους 2,7 βαθμούς Kelvin· Ο Ryle το '74 με το «φαινόμενο μείωσης πυκνότητας» των γαλαξιών με την πάροδο του χρόνου· τέλος οί «βεντέτες» Hawking και Penrose³ ψευτοδιαφωνούντες ό ένας με τις «κβαντικές όπές» του και ό άλλος με τη θεωρία των «*twistors*» του (συστροφείς) «βεδαιώνουν του λόγου το άληθές»! (**Σχ. 2**).

– Τί ύπηρχε πρίν από το (ανύπαρκτο) αρχικό σημείο, την λεγόμενη **σημειακή άνωμαλία** (;) με την άπειρη θερμότητα και πυκνότητα, τί

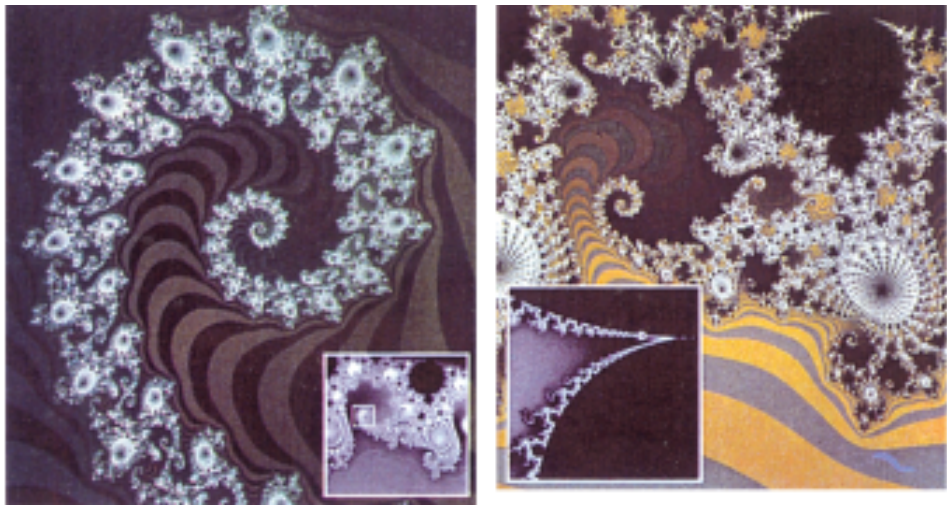

Σχ. 2.

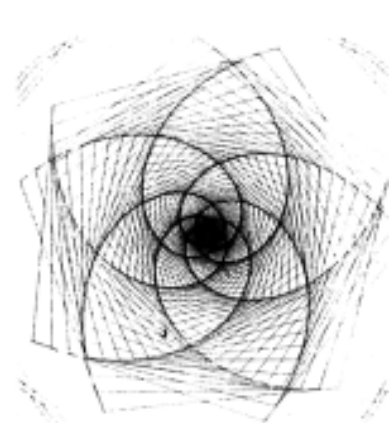

Σχ. 22.

Σχ. 21.

Σχ. 23.

Σχ. 24.

Σχ. 25.

προκάλεσε και πώς θα τελειώσει το B.B., οί H. και P. μᾶς λένε⁴, ὅτι δὲν ἔχει νόημα νὰ ἀναρωτιώμαστε. Αὐτὸ δὰ μᾶς ἔλειπε!

– Ὅπως οἱ προηγούμενες ἐκφάνσεις τοῦ Ἑξουσιασμοῦ, δηλ. ἡ ἀριστοκρατία καὶ ὁ ἀσπισμός - καπιταλισμός, εἶχαν τὰ μορφώματα - ιδεολογήματά τους (Σύμπαντα Νεύτωνος, Ἀινστάιν), ἔτσι καὶ ἡ σύγχρονη ἐκδήλωσή του, ἡ **μονοκρατορία**, μὲ γενικὸ ιδεολόγημα τὴν **παγκοσμιοποίηση** ἔχει τὸ μόρφωμά της (*model*) στὴν Κοσμολογία, τὸ Big Bang. Ὅπως λοιπὸν ἡ παγκοσμιοποίηση ἔτσι καὶ τὸ B.B. ξεκινᾷ ἀπὸ μία ἀρχή, ἐπεκτείνεται συνεχῶς καταλαμβάνοντας ὅλο τὸ χῶρο καὶ κυρίως δὲν ὑπάρχει ἀντίρροπη δύναμη νὰ τὴν ἀναχαιτίσει. Αὐτά! Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ἀντίρρηση;

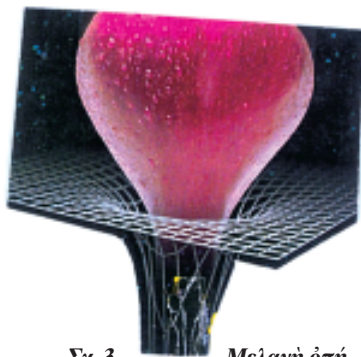
ΟΙ ΑΜΦΙΣΒΗΤΙΕΣ. Ὁ ἱστορικὸς τῶν Ἐπιστημῶν T. Kuhn τὸ '62 στὸ «*Δομὴ τῶν Ἐπιστημονικῶν Ἐπαναστάσεων*» δηλώνει: Οἱ ἐπιστῆμες δὲν προδοεῦουν μὲ τὴν κατευθυνόμενη ἐργασία τῶν πολλῶν ἀλλὰ μὲ τὶς ἀνορθόδοξες ιδέες τῶν ὀλίγων ἐρευνητῶν⁵ – καὶ «*νέες*» ιδέες ἔχουν οἱ μὴ εἰδικοί». Ἄς ἀποτίσουμε φόρο τιμῆς στοὺς ἐλεύθερους σκοπευτὲς τῆς ἐπιστήμης, ποὺ μὲ τὶς ιδέες τους καταρρίπτουν τὰ ιδεολογήματα.

1. J. Bruno, μοναχὸς (1600). Τόλμησε νὰ ἀμφισβητήσει τὴ γεωκεντρικὴ ιδέα τῆς ὑπαρξῆς τῆς ζωῆς, προτείνοντας τὴν **πανσπερμία** τῆς σὲ ἀναρίθμητα πλανητικὰ συστήματα. Κάηκε ζωντανὸς ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Ἐξέταση.

2. J. Dalton. Τὸ 1808 μὲ τὴν ἀτομικὴ του θεωρία ἀμφισβητεῖ τὸν Νεύτωνα. «*Ἡ ὕλη εἶναι ἀσυνεχῆς, ἀλλ' ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς ἴδιους δομικοὺς λίθους, τὰ ἄτομα*». Ἐπιβεβαιώνει τοὺς Ἕλληνες φυσικοὺς Λεῦκιππο καὶ Δημόκριτο².

3. Max Plank. Τὸ 1900 μὲ τὴν θεωρία τῶν Κβάντα ἐπεκτείνει τὴν ἀτομικὴ θεωρία: «*ἡ ἐνέργεια ἐκπέμπεται/ἀπορροφᾶται ἀσυνεχῶς κατὰ στοιχειώδη ποσά*».

4. K. Schwarzschild. Τὸ 1916, ἓνα χρόνο μετὰ τὴ διατύπωση τῆς Γ. Θ. Σχετικότητας, ἀποδεικνύει θεωρητικὰ τὴν ὑπαρξὴ ἀπειρῶν **μελανῶν ὀπῶν** στὸν κόσμον μας. Σύμφωνα μὲ τὴν Γ.Θ.Σ. κάθε σῶμα (ἄστρο, γαλαξίας) καμπυλώνει τὸ δίκτυ τοῦ χώρου ἀνάλογα πρὸς τὴ μάζα του (ἀντιγραφή ἀπὸ τὸν «Τίμαιο» τοῦ Πλάτωνα: «*μεταβάλλον γὰρ τὸ μέγεθος ἕκαστον καὶ τὴν τόπων μεταβάλλει στάσιν*»). Λόγω τῆς κατάρρευσης τὸ σῶμα γίνεται σημειακὴ ἀνωμαλία ἀπείρου μάζας, ποὺ **σχίζει** τὸ δίκτυ (**Σχ. 3**). Οἱ μελανὲς ὀπὲς (ἀπορροφοῦν καὶ τὸ φῶς) λοιπὸν βρίσκονται **παντοῦ** καὶ ἐξαφανίζονται συνεχῶς τεράστιες ποσότητες ὕλης. Ποῦ πάει ἡ ὕλη; Σὲ ἀντι-

Σχ. 3. Μελανὴ ὀπή.

σύμπαν ἢ σὲ παράλληλους κόσμους; Καὶ τότε πῶς ἀνανεώνεται ἡ ὕλη, ὥστε νὰ ἔχη σταθερὴ πυκνότητα ὁ κόσμος; Ἀργότερα ἀποκαλύφθηκαν καὶ οἱ **λευκὲς ὀπές**, ποὺ παράγουν ὕλη. Τότε τὸ μὲν ὄμοιο τοῦ Ἀϊνστάιν (ἓνα ἤρεμο δίχτυ) γίνεται ἓνα κόσκινο καὶ τὸ B.B., ἡ μοναδικὴ σημειακὴ ἀνωμαλία στὸν χῶρο καὶ στὸ χρόνο, γίνεται ἓνα συνεχὲς «γίγνεσθαι». Καὶ φθορὰ **παντοῦ!** Ὁ Sch. δὲν κάνει ἄλλο, παρὰ νὰ μᾶς ὑπενθυμίξη τὸν Ἡράκλειτο: «κόσμον... ἦν αἰεὶ καὶ ἔστι καὶ ἔσται... πῦρ αἰεὶζων ἀ(να)πτόμενον... ἀποσθεννύμενον μέτρα». Ἔτσι ἀπλᾶ! (Τὸ '53 ὁ A. ἀποδέχεται τὶς ὀπές, ὀνομάζοντάς τες «σκοιλιότροπες»: γέφυρες Rosen.)

5. W. Heisenberg. Τὸ '32 διατυπώνει τὴν ἀρχὴ τῆς ἀπροσδιοριστίας: «Δὲν μπορεῖ νὰ ὑπολογισθῇ ταυτόχρονα ἡ ταχύτης καὶ ἡ θέσις σώματος».

6. P. Durac. Τὸ '33 προτείνει τὸ **ἀντισύμπαν** (ἀντιύλη) ὡς καὶ τὸν πολυδιάστατο χῶρο-σύμπαν μὲ ἄπειρους κόσμους.

7. Ὁ Riemann τὸν μὴ Εὐκλείδειο χῶρο θετικῆς καμπυλότητος (**Σχ.1**).

Οἱ σύγχρονοι ἀμφισβητεῖς τοῦ B.B. εἶναι πολλοί, ἀρκετοὶ δὲ προτείνουν μορφώματα (models). Ὁ κυριώτερος πολέμιος, ὁ A. Linde, τὸ '81 καταρρίπτει² τὶς ἀρχὲς τοῦ B.B. ἥτοι τὸ μέγεθος τοῦ Σύμπαντος, τὸ ὁμογενές, τὴν ἀρχικὴ ἀνυπαρξία. Ὅσο γιὰ τὴ διαστολὴ τὴν θεωρεῖ τοπικὸ φαινόμενο καὶ χρονικὴ συγκυρία. Ἐπομένως τὸ Σύμπαν εἶναι μία κυματικὴ συνάρτηση (διακύμανση) **ἀνεξάρτητη** ἀπὸ τὸν χρόνο! Μὲ τὴ θεωρίαν τοῦ «αὐτο-αναπαραγόμενου πληθωριστικοῦ» Σύμπαντος προτείνει ὡς μὲν ὄμοιο ἓνα *fractal* (ὄρα κατωτέρω) ὅμοιο μὲ φυσαλίδες ἀφροῦ (**Σχ. 4**).

Σχ. 4. Σύμπαν - Fractal τοῦ Linde.

Ἡ ἔρευνα τέλος δὲν ἔχει, καὶ μὲ τὴ θεωρίαν τῶν Ὑπερχορδῶν (Νανόπουλος κ.ἄ.) στοχεύει σὲ μία Θεωρίαν τῶν Πάντων, ὅπου οἱ τέσσερις θεμελιώδεις δυνάμεις τοῦ Σύμπαντος ἐνοποιοῦνται σὲ μία (βαρύτητα μὲ φορῆα τὰ βαρυτόνια, ἡλεκτρομαγνητικὴ μὲ φωτόνια, ἀσθενὴ ἀτομικὴ μὲ μποζόνια καὶ ἰσχυρὴ πυρηνικὴ μὲ γλιόνια). Ἡ μεγάλη ὅμως ἐπανάσταση, ποὺ τράνταξε κυριολεκτικὰ τὴν κρατούσα ἰδεολογία μὲ ἀποτέλεσμα βαθεῖες τομὲς καὶ μετασχηματισμὸ τοῦ τρόπου σκέψης (*paradigm shift*), ἦταν ἡ θεωρία τοῦ Χάους⁵.

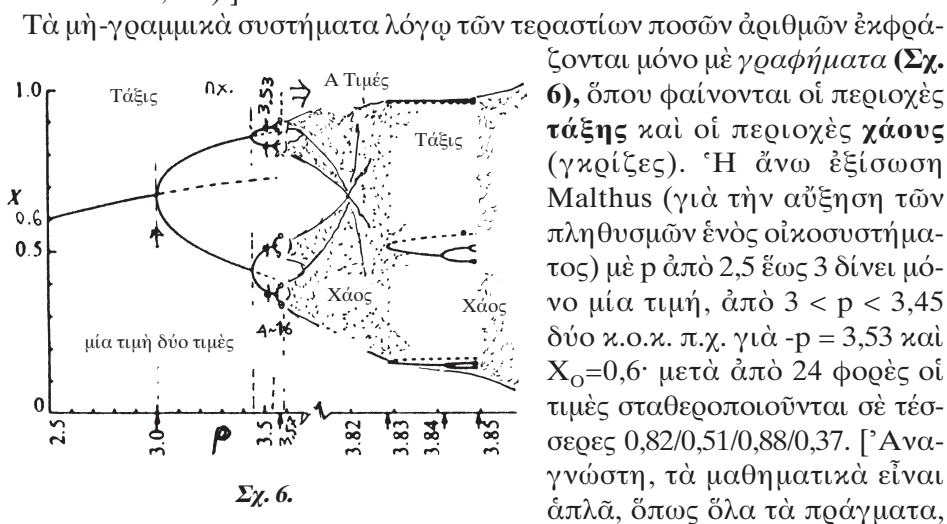
ΤΟ ΧΑΟΣ.

Ἡ ἔρευνα ξεκίνησε ἀπὸ ἐλεύθερες διάνοιες διαφόρων ἐπιστημονικῶν πεδίων ὅπως ὁ μετεωρολόγος E. Lorenz, ὁ τοπολόγος S. Smale, ὁ βιολόγος R. May. Τὸ '66 ὁ Lorenz παίζοντας μὲ ἓνα σπάνιο τότε ὑπολογιστὴ ἔκανε ἓνα πρὸγραμμα προσομοίωσης τριῶν μεταβλητῶν x, y, z τοῦ **καιροῦ** τῆς Γῆς καὶ διαπίστωσε ὅτι οἱ τιμὲς ἐπαναλαμβάνονται ἀλλὰ ποτὲ ἀκριβῶς. Βάζοντας τὶς τιμὲς σὲ χῶρο μὲ συντεταγμένες x, y, z μὲ θαυμασμὸ εἶδε τὸ σχῆμα πεταλούδας (**Σχ. 5**), ποὺ τὸ ὠνόμασε «*έλκυστή*». Μιὰ μικρὴ ἐπίδραση ἀλλάζει τὸ σχῆμα ἀλλ' ὄχι πολὺ. Τακτικὴ ἀταξία, ὅχι «*Ordo ab*

Chaos» (=Τάξη από τὸ Χάος) ἀλλὰ *Τάξις ἐν Χάει*. Χάος εἶναι ἡ μὴ κανονικὴ συμπεριφορὰ, ποὺ ἔχει ἐξαιρετικὰ εὐαίσθητη ἐξάρτηση ἀπὸ τὶς ἀρχικὲς συνθήκες.

Ἔτσι ἡ θεωρία τοῦ Χάους ἐπληξέ ἀνεπανόρθωτα τὸν ὀρθολογισμό (ratio) ὄλων τῶν ἐπιστημῶν, ἀφοῦ καὶ στὰ ὅρια τακτικῶν συστημάτων δημιουργοῦνται χαοτικὲς καταστάσεις. Εἶναι τὸ Διονυσιακὸ πνεῦμα, ποὺ χορεύει μὲ τὸ Ἀπολλώνιο.

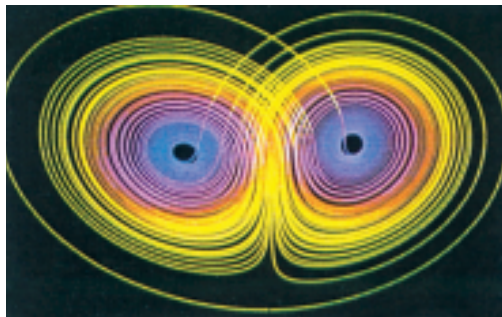
Ἐνῶ στὰ κοινὰ μαθηματικὰ ἔχουμε γραμμὲς σταθερὲς (καμπύλες, εὐθεῖες) ὡς ὑλοποίηση γραμμικῶν ἐξισώσεων (π.χ. ἡ $\psi = x^2 + c$ εἶναι παραβολή), στὸ Χάος χρησιμοποιοῦνται **μὴ-γραμμικά** συστήματα, δηλ. ἀπλὲς ἐξισώσεις μιᾶς μεταβλητῆς p π.χ. $X_{n+1} = p \cdot X_n \cdot (1 - X_n)$, ὅπου τὴν ἐκάστοτε τιμὴ τοῦ X τὴ θέτουμε στὴν ἐξίσωση, γιὰ νὰ βροῦμε τὸν ἐπόμενον X κ.ο.κ. Ἔτσι βρῖσκουμε ἀπειρες τιμές, ποὺ πολλὲς φορὲς σταθεροποιοῦνται σὲ 1,2,4 ἀριθμούς. [Π.χ. ἂν $p=3$ καὶ $X_0=0,5$, ἔχω $X_1 = 3 \cdot 0,5 \cdot (1-0,5) = 0,75$ καὶ $X_2 = 3 \cdot 0,75 \cdot (1-0,75) = 0,5625$ κ.ο.κ. (μετὰ ἀπὸ τὸ X_{10} ἡ τιμὴ σταθεροποιεῖται $\approx 0,667$).]

Σχ. 6.

ἄς τὰ δοῦμε μὲ καθαρὸ μυαλὸ καὶ λίγο κόπο, ἀποβάλλοντας τὸν ἡλίθιο τρόπο μάθησής των.]

Τὸ Σύμπαν σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα (μικροσωματίδια, ταχύονια ἕως τεράστια σμήνη γαλαξίων) ἐκφράζεται μὲ χαοτικὴ δυναμικὴ («πῦρ αἰείζωνον καὶ αἰέροον», «ποταμοῖς τοῖς αὐτοῖς ἐμβαίνομεν καὶ οὐκ ἐμβαίνομεν»: Ἡράκλειτος).

Σχ. 5.

ζονται μόνο μὲ **γραφήματα** (Σχ. 6), ὅπου φαίνονται οἱ περιοχὲς **τάξης** καὶ οἱ περιοχὲς **χάους** (γκρίζες). Ἡ ἄνω ἐξίσωση Malthus (γιὰ τὴν αὐξηση τῶν πληθυσμῶν ἐνὸς οἰκοσυστήματος) μὲ p ἀπὸ 2,5 ἕως 3 δίνει μόνο μία τιμὴ, ἀπὸ $3 < p < 3,45$ δύο κ.ο.κ. π.χ. γιὰ $p = 3,53$ καὶ $X_0=0,6$ μετὰ ἀπὸ 24 φορὲς οἱ τιμὲς σταθεροποιοῦνται σὲ τέσσερες 0,82/0,51/0,88/0,37. [Ἀναγνώστη, τὰ μαθηματικὰ εἶναι ἀπλᾶ, ὅπως ὅλα τὰ πράγματα,

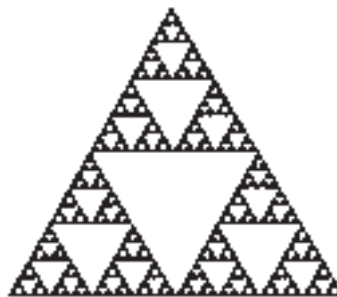
Τὸ βλέπουμε καθημερινὰ στὸν κυματισμὸ τῆς σημαίας, στὸν καπνὸ τοῦ τσιγάρου, στὶς τολύπες τοῦ σύννεφου.

TA FRACTALS. Τὸ Χάος λοιπὸν εἶναι ἀταξία, ἀστάθεια, πολυπλοκότητα, δυναμικότητα ἀλλὰ καὶ νομοτέλεια, τάξη. Ἡ τάξη στὸ Χάος ἐκφράζεται μὲ μορφώματα μαγευτικά (**Σχ. 5** καὶ **6**). Ὁ μαθηματικὸς B. Mandelbrot τὸ '75 τὰ ὀνομάζει *fractals* < L.*frango* < *Germ. *frag* · *n* (u) ο<ἔλλ. *Fragnύω* = ῥηγνύω → Γοτθ. *vrag* → Germ. *brechen*>.

Τὸ fractal (κλασματομόρφωμα), F/K, εἶναι ὑλοποίηση ἐνδιαμέσων διαστάσεων [γραμμὴ μιά διάσταση, ἐπιφάνεια δύο διαστάσεις, ὄγκος τρεῖς (3) τὸ σφουγγάρι ≈ 2,2]. Τὸ πρῶτο μαθηματικὸ F/K ἐπρωτάθη τὸ 1904 ἀπὸ τὸν H. Koch (**Σχ. 7**) καὶ ἔχει ἄπειρη περιφερειακὴ γραμμὴ (διάσταση $1 < 1,29 < 2$). Τὸ τρύπιο τρίγωνο (κόσκινο Sierpinski: **Σχ. 8**) δὲν ἔχει σχεδὸν ἐμβαδόν: $\delta = 1,1$. Μποροῦμε νὰ ὀρίσουμε τὰ F/K ὡς σχήματα (γραμμὲς / ἐπιφάνειες / ὄγκοι), πὺν διατηροῦν τὴν λεπτομέρεια ἐπ' ἄπειρον, ἐνῶ συγχρόνως μποροῦν νὰ αὐξάνονται εἰς τὸ διηγεκές: Τὸ ἀπείρως μικρὸ μέσα στὸ ἀπείρως μεγάλο ἐπαναλαμβανόμενο μὲ αὐτο-ομοιότητα (σὲ μία μεγάλη μεγέθυνση θὰ βρεθῇ τὸ ἀρχικὸ σχῆμα ὅμοιο ἢ σχεδὸν ὅμοιο!).

Σχ. 7. Ἡ καμπύλη Κόχ.

Σχ. 8.

Τὰ F/K παρατηρήθηκαν πρῶτα στὴ φύση. Τὸ δένδρο εἶναι ἓνα κλασσικὸ παράδειγμα (ρίζιδια-ρίζες-κορμὸς-κλάδοι-φύλλα). Ὁλο τὸ σῶμα μας εἶναι F/K. Τὸ βρογχικὸ δένδρο (!), τὸ κυκλοφορικὸ σύστημα, τὸ νευρικὸ κ.λπ. Κορυφαῖο ὅμως εἶναι ὁ ἀνθρώπινος ἐγκέφαλος μὲ τὶς ἄπειρες συνάψεις, καθὼς καὶ ἡ ἴδια ἡ σκέψη, πὺν λειτουργεῖ «κλασματικά» (τὸ πρόγραμμα Window τῆς Microsoft μιμεῖται τὴν λειτουργία τοῦ νοῦ). **Σχ. 9** = νιφάδες χιονιοῦ· **Σχ. 10** = κύτταρα ξύλου· **Σχ. 11**: χημικὴ ἀντίδραση.

Τὰ ἀρχιτεκτονήματα καὶ γενικὰ οἱ τέχνες στηρίζονται στὴ συνεχεῖ ἐναλλαγὴ κλιμάκων (ἀπὸ τὸ σύνολο στὴ λεπτομέρεια). Ὅμιλοῦμε βέβαια γιὰ τὴ μεγάλη τέχνη· τοῦ Φειδία, τοῦ Μπετόδεν, τοῦ Ὀμήρου, ὄχι γιὰ τὰ γυάλινα κτήρια κ.λπ.

Τέλος οἱ μαθηματικοὶ μὲ τὴ δοήθεια ὑπολογιστῶν⁸ ἐπιλύουν μὴ-γραμμικὲς ἐξισώσεις στὸ μιγαδικὸ ἐπίπεδο (μιγαδικὸς ἀριθμὸς = $a+bi$, ὅπου $i =$

$\sqrt{-1}$) μβ συντεταγμένες $\uparrow \beta_\alpha$ και κατασκευάζουν γραφικά σύνολα (*set*) όπως τὰ σύνολα Julia (**Σχ. 12**). Τὸ '79 ὁ Mandelbrot ἐνοποίησε τὴν ὁμάδα Julia με δάση τὴν ἐπαναλαμβανόμενη μὴ-γραμμικὴ ἐξίσωση $z \rightarrow z^2 + c$ (ὅπου c = μιγαδικὸς ἀριθμὸς) καὶ δημιούργησε στὸν ὑπολογιστὴ τὸ περίφημο σύνολο M (**Σχ. 13**) με τὶς ἀπειρες μεταμορφώσεις λόγω ἀλλαγῆς τιμῶν στοὺς συντελεστὲς (**Σχ. 14** καὶ **23**).

Φαίνεται λοιπόν, ὅτι ἡ Φύση σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα (γαλαξίες, ζωή, μικροσωματίδια) εἶναι χαώδης καὶ ἐκφράζεται με fractals δάσει **ἀπλῶν** νόμων, ποὺ ἐπαναλαμβάνονται ἀλλ' ὄχι ἀκριβῶς, λόγω τυχαίων ἐπιδράσεων (π.χ. γονίδια DNA).

TA FRACTALS ΚΑΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ. Εἶναι τόσο βαθιὰ ριζωμένα τὰ F/K στὸ ὑποσυνείδητο, ὥστε καλλιτέχνες καὶ ἐπιστήμονες νὰ δημιουργοῦν με αὐτὰ. Προσωπικὸ παράδειγμα: Τὸ '66 στὸ Ε' Πανελλήνιο Ἀρχιτεκτονικὸ Συνέδριο πρὸ τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ χαοτικοῦ ἐλκυστῆ τοῦ Lorenz καὶ τοῦ συνόλου τοῦ Mandelbrot ἐπρότεινα τὴν ἀν-αρχὴ πόλιν, ἓνα ἐξαγωγικὸ F/K ἐπεκτεινόμενο ἐπ' ἀπειρον.

Βέβαια τέτοια πολεοδομικὰ μορφώματα βρίσκουμε (εἰδικὰ στὴν Ἑλλάδα) ἀπὸ τὴν πρώιμη Νεολιθικὴ ἐποχὴ (Σέσκλο, Διμήνι καὶ λιμναῖο οἰκισμὸ Δισπηλιοῦ). Τὸ ἴδιο καὶ τὰ μυνωικὰ ἀνάκτορα (Κνωσός), ἡ μυκηναϊκὴ ἀκρόπολις (**Σχ. 14α**) κ.ἄ.

Σχ. 14α.

Εἰκὼν Α.

Καθὼς καὶ ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν με τὴν ἐκπληκτικὴ χαοτικὴ τῆς συμμετρίας (**Εἰκ. Α**). Ὅχι μόνο τὸ σύνολο εἶναι F/K ἀλλὰ καὶ κάθε ναός, κάθε κίονας, κάθε κυμάτιο. Ὅσο ὁ παρατηρητὴς πλησιάζει, ἡ κλίμακα ἀλλάζει καὶ γίνονται ὁρατὰ νέα δομικὰ στοιχεῖα. Τέτοια στοιχεῖα στὴν ἀρχαιότητα ἦταν: 1. *Ρόδακες*, ποὺ προέρχονταν ἀπὸ ἄνθη F/K (**Σχ. 15**). 2. *Πλακόστρωτα* π.χ. τῆς Θόλου Ἐπιδαύρου, Κορίνθου⁷ ἐμπνευσμένα ἀπὸ μπρόκολο (**Σχ. 16**). 3. Ἰωνικὸ κιονόκρανο, ταυτόσημο με F/K ὑπολογιστὴ ὡς καὶ με ὄστρακο ναυτίλου κ.ἄ.

Οἱ Ἕλληνες, ὡς γνωστόν, χρησιμοποιοῦσαν πολὺ τὸν «χρυσὸ» ἀριθμὸ $\Phi = 1,618...$, πολλὰ δὲ σχήματα F/K ἔχουν ἀναλογίες Φ , ὅπως τὸ σύνολο M

καὶ τὰ **Σχ. 22, 24, 25**. Ἐπίσης γνώριζαν τὶς ἐνδιάμεσες διαστάσεις ἐιδικώ-
τερα μεταξὺ ἐπιφανείας=2 καὶ ὄγκου=3 καὶ κατασκευάζαν εἰκόνες = 2/
ἐγγάρια = 2,1 / ἡμιανάγλυφο = 2,3 / ἀνάγλυφο 2,6 / ὁλόγλυφο = 2,8 καὶ
ἄγαλμα = 3,9.

Οἱ νεώτεροι Ἕλληνες στὴ λαϊκὴ τους ἀρχιτεκτονικὴ χρησιμοποιοῦν F/K
εἴτε στὴν πολιοδομία (κυκλαδίτικα χωριὰ κ.ἄ.: **Σχ. 18**). εἴτε ὡς κτίσματα
(περιστρεφόμενες: **Σχ. 19**). Οἱ χαοτικὲς καταστάσεις εἶναι γνώριμες στὸν
Ἕλληνα ἴσως περισσότερο ἀπὸ κάθε λαό, τὶς διώκει καθημερινὰ στὸ
διαρκῶς μεταβαλλόμενο κλίμα, τὰ ἐναλλασσόμενα θουνα, τὰ παιχνιδίζο-
ντα σύννεφα, τὶς δαντελωτὲς ἀκτὲς. Καὶ τὶς ἐκφράζει μὲ κλασματομορφές
σὲ πολλὰς κλίμακες σὲ ἀντίθεση μὲ τοὺς πολιτισμοὺς τῆς Ἀνατολῆς, ποὺ
δημιουργοῦν σὲ μία μόνο κλίμακα, συνήθως μεγαλοπρεπῆ (Ἀσσύριοι = ζι-
γκουράτ, Αἰγύπτιοι = πυραμίδες).

ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ. Οἱ ἐπανειλημμένοι Αἰγαῖοι πολιτισμοὶ
(ἕνας μὲ διάφορα ὀνόματα), προκατακλυσμαῖοι, Πελασγικοί, Ἑλληνι-
κοί, εἶχαν οἰκειότητα μὲ τὴν ἔννοια/λέξη χάος. Ἐποὶ λέγεται διεθνῶς *chaos*
καὶ διεθνῶς τὰ λεξικά λανθασμένα ἐξηγοῦν: γενικὴ ἀταξία (κατάσταση)
τῶν στοιχείων τῆς ὕλης πρὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου· ἀλλὰ καὶ ἀπέ-
ραντος χώρος. [*Χάος* < *χάφος* = διάστημα < κα.υ.νο.=Ka.u.no (Γραμμικὴ
Γραφή Β), ἐξ οὗ *χάσκω*, *χάσμα*, *χαῦνος* → Lat. *hao*, Γερμ. *gau* = χώρος,
gaufe = *χάσκω* → Ἀγγλ. *gape*, *gown*, *gate*.] Τὴ «ζημιὰ» τὴν ἔκαναν οἱ ξέ-
νοι μεταφραστές τοῦ Ἡσιόδου, στηριζόμενοι ἴσως στὸν Ὀβίδιο, ποὺ θε-
ωροῦσε ἀδιαμόρφωτη τὴν ὕλη. Λοιπὸν ἡ πανάρχαια λέξη δηλώνει τὸ ἄπει-
ρο διάστημα, τὸν χώρο (*space*), ὅπου συμβαίνουν τὰ φαινόμενα. Τί λένε οἱ
Ἕλληνες διανοητὲς γιὰ τὸ σύμ-ΠΑΝ καὶ τὸν ΚΟΣΜΟ;

1. **Ἡσιόδος.** Ὡς προσπαθήσουμε νὰ ἐξηγήσουμε τὴν περίφημη πρότα-
ση τοῦ μεγάλου ποιητῆ καὶ γνώστη. ΘΕΟΓΟΝΙΑ: «⁵ *Ἡ τοι μὲν πρότιστα Χά-
ος γένετ', αὐτὰρ ἔπειτα Γαῖ' εὐρύστερνος, πάντων ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ [...]*
ἢ δ' Ἐρος [...] λυσιμελὲς, πάντων δὲ [...] δάμναται ἐν (στήθεσσι) νόον καὶ
ἐπίφρονα βουλήν. Ἐκ Χάος δ' Ἐρεβός τε μέλαινα τε (Νύξ ἐγένετο. Νυ-
κτὸς δ' αὐτ') *Αἰθήρ* (τε καὶ Ἡμέρη) *ἐξεγένοντο [...]*». **Σημείωση:** Τὰ ἐντὸς
ἀγκυλῶν [] θεωροῦνται μεταγενέστερες προσθήκες καὶ τὰ ἐντὸς παρεν-
θέσεων () τὰ θεωρῶ ἐπεξηγήσεις ποιητικὲς τοῦ Ἡσιόδου.

2. **Ἀριστοτέλης.** Σχολιάζει («Φυσικά» Δ1.27): «τὸ γὰρ κενὸν τόπος ἂν
εἴη παρὰ τὰ σώματα... καὶ Ἡσιόδον ὀρθῶς λέγειν ποιῆσαι πρῶτον (=ἔδα-
λε/ἀνάφερε πρῶτα) τὸ χάος «πάντων μὲν πρότιστα...» ὥς... πάντα = Σύμπαν
εἶναι πού καὶ ἐν τόπῳ (=χώρος)... οὐ γὰρ ἀπόλλυται ὁ τόπος τῶν ἐν αὐτῷ
φθειρομένων (κόσμων)» [Ἀριστ.: 203b26 «ἀπείρου δ' ὄντος τοῦ ἔξω οὐρα-
νοῦ (=πᾶν) καὶ σώμα (=ὕλη) ἀπειρον εἶναι καὶ κόσμον!»] (ἔστι γὰρ
οὐρανὸς τὸ πᾶν): 212.b.16. Καὶ ξεκαθαρίζει: «ἀπείρους τε κόσμους εἶναι

τούς μὲν γίγνεσθαι τοὺς δὲ φθείρεσθαι τῶν κόσμων, αἰεὶ εἶναι κίνησιν»: 250.b.19.

Μὲ τῇ βοήθεια τῶν ἄνω ἐξηγήσεων τοῦ Α., τῆς ἐτυμολογίας⁹ καὶ τῆς νέας Ἀστροφυσικῆς ἐπιχειροῦμε κατὰ λέξιν μετάφραση τοῦ χωρίου τοῦ Ἡ. «Βεβαίως (ἄς ἀναφέρουμε) πρῶτα-πρῶτα τὸν Χῶρο-Πᾶν (=Χάος), ὅτι ὑπῆρχε (=ἦταν) καὶ μέσα του (=ἔπειτα) ὁ Χῶρος-Ἐλνέργεια παράγει-εἶναι κόσμους (ὁ δικός μας = ΓΑΙΑ < Ke-e = γαῖαι: ΓΓΒ, <Πελασγ.Γᾱ = γα — → χαμά (ι) → Κυπρ. ζᾱ → Σλαβ. zemia) ἐκτεινόμενους (;) / ἐκτεταμένους ἐπὶ ἐπιφανείας (=φυσαλίδας; αἰωνίως), «ὡς ἐπίσης ὁ Ἔρος» (= σφοδρὰ ἐπιθυμία ἐνώσεως, ἔλξις, δύναμις). Ταυτίζεται μὲ τὴν Ἀνάγκην (=ἐπιβολὴ θίας/δύναμης+δεσμός). Ἄρα Ἔρος = ἐνοποίηση 4 θεμελιωδῶν δυνάμεων. Ἐπομένως ἐξηγοῦμε: «βάσει τοῦ Παγκοσμίου Νόμου ποὺ κανονίζει ἁρμονικὰ (= λυσιμελῆς) τὰ μέρη καὶ ἐπιβάλλει (= δάμναται) τὸ (περίπου) σχέδιο. Ἀπὸ τὸ συμ-Πᾶν ἀνανεώνεται (ἡ ὕλη στοὺς κόσμους) μέσῳ μελανῶν καὶ λευκῶν ὁπῶν: (ἔ.ρεβ.ος <ρεj→ ρέζω + ρέπω + ρέω: «αἰθῆρα αἶθω» = ἀνάδω φωτιά).

Τὸ μόρφωμα μὲ σύγχρονη ὀρολογία: Ὑπῆρξε τὸ Σύμπαν-Χῶρος ἀγέννητο καὶ μέσα του ἀπλώνονται ἐς αἰεὶ οἱ κόσμοι ποὺ λειτουργοῦν μὲ τὸν Ἕνα Νόμο καὶ ἀνανεώνονται μὲ λευκὰ καὶ μελανὰ ὁπές. Ξεκάθαρα τὰ λέει ἡ ποίηση. Συνεχίζουμε μὲ τοὺς δύο «προϊστορικούς»:

3. **Ὁρφεύς.** Ἡ ἀρχαιότερη ἀναφορὰ¹⁰ σὲ κοσμολογικὸ μόρφωμα ≥ 3.200 π.Χ. (μὲ προσοχὴ λόγῳ ἀναξιοπιστίας πηγῶν: Χριστιανοὶ Δαμασκηνός: + Ἀθηναγόρας)¹². «... ἦν Χρόνον (=χῶρος) ἀγήρα.ον καὶ Ἡρακλῆα (=δύναμις) τὸν αὐτὸν (=μαζὶ) συν-εἶναι δὲ αὐτῷ τὴν Ἀνάγκην (Ἀδράστεια) ...γεννᾶται... Αἰθέρα... καὶ Ἐρεβος... καὶ ὥν (=κόσμος) ἐρράγη = ἐκτείνεται. [**Ἐτυμολογικά:** χῶρος καὶ χρόνος ἀπὸ τὴν ἴδια ρίζα *qe.ro → ΓΓΒ qe-re-no = κοῖλο δοχεῖο + qa.ra = κάρα qe.r₀ = χεῖ.ρ / κοῖλο. Ἡρακλῆς<Firi<lin = δύναμις Lat.vir-is]: Ἐπανάληψις Ἡσιόδου, ὡς καὶ οἱ ἐπομῆνοι!

4. **Μουσαῖος.** 3.200 π.Χ. «Ἐξ ἐνός τὰ πάντα γίγνεσθαι καὶ εἰς ταυτὸν ἀναλύεσθαις» (Θεογ.).

5. **Ἐπιμενίδης.** «... Ἐξ ὧν δύο Τιτᾶνες... τὸ ἄκρον (=ἀρχὴ) καὶ τὸ πέρας... ὥν γενέσθαι.»

6. **Ἀκουσίλαος.** «Χάος... πρώτη ἀρχὴ ὡς παντὶ ἄγνωστον. Ἐρεβος... γένετο Αἰθέρα, Ἐρωτα.»

7. **Θαλῆς.** «μήτε ἀρχὴν μήτε τελευτήν». «μία καὶ κινουμένη ἀρχή... στοιχεῖο ἄπειρον ὕδωρ.»

8. **Ἀναξίμανδρος.** «Ἀρχή (=Σύμπαν)... τὸ ἄπειρον κινούμενον... ἐξ ἧς

ἅπαντας γίνεσθαι κόσμους ἐξ ὧν γένεσις καὶ φθορά... γίνεσθαι κατὰ τὸ χρεῶν (=ἔρως) διὰ τῆς αἰδίου κινήσεως.»

18. «Πιλήματα ἀέρος τροχοειδῆ (=ὀπές!)... ἀπὸ στομίων ἐκπέμποντα φλόγας.»

21. «(ἥλιος;).. ὥς ἀπὸ σάλπιγγος ἐκ κοίλον τόπου καὶ στενοῦ ἐκπέμπει φῶς ὥσπερ πρηστῆρας.»

9. Ἀλκμάν. «..γενέσθαι τοι κατασκευάζοντα πάντα (κόσμον), εἴτα γενέσθαι πόρον (=λευκή ὀπή), τοῦ δὲ παρελθόντος ἐπακολουθήσαι τέκμωρ» (=σημειακὸν τέρμα / ἡ μελανὴ ὀπή).

10. Ἀναξίμενης. «.. ἀέρα ἅπειρον τὴν ἀρχὴν εἶναι, ἐξ οὗ τὰ γινόμενα, τὰ γεγονότα τὰ τ' ἐσόμενα.»

11. Ξενοφάνης. «κόσμους ἀπείρους, οὐ παραλλακτούς... σφαιροειδῆ.. πᾶν τὸ γινόμενον φθαρόν.»

12. Ἡράκλειτος. «κόσμον τόνδε, ἐόντ' αὐτὸν ἀπάντων (=ἴδιος μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους!) οὔτε-τις θεῶν οὔτε ἀνθρώπων (!) ἐποίησεν, ἀλλ' ἦν αἰεὶ (=ὑπῆρχε αἰωνίως) καὶ ἔστιν καὶ ἔσται (=θα εἶναι αἰωνίως) πῦρ (=Υλινέργεια) αἰεῖζων ἀ(να)πτόμενον μέτρα καὶ σβεννύμενον μέτρα» (=ὀπές).

1. «Πάντα καθ' εἰμαρμένην... καὶ ἀνάγκην» 8. «οὐσίαν εἰμαρμένης λόγον (;) τὸν τοῦ παντὸς διήκοντα.»

13. Ἐπίχαρμος. «Αἰσθητὸν αἰεὶ ρέον καὶ μεταβάλλον... ὧν αἰεὶ γένεσις, οὐσία δὲ μηδέποτε πέ-φυνκε.»

14. Παρμενίδης. «Ἐν ἀκίνητον ἀγέννητον... τὸ πᾶν, ἅπειρα καὶ αἰεὶ κινούμενα στοιχεῖα» (κόσμοι) «ἀρχὴ καὶ αἰτία κινήσεως... γενέσεως... Δίκη τε καὶ Ἀνάγκη» (..πρώτιστον ἔρωτα).

15. Μέλισσος. «Πᾶν ἅπειρον καὶ ἀναλλοίωτον... κίνησις μὴ εἶναι, δοκεῖ (=φαίνεται) δὲ εἶναι» «αἰεὶ ἦν ὅ,τι (=πᾶν) ἐστὶ καὶ αἰεὶ ἔσται. Καὶ ἀρχὴν οὐκ ἔχει οὐδὲ τελευτὴ ἀλλ' ἅπειρον...»

16. Ἑμπεδοκλῆς. «(Κόσμον) γενέσεως καὶ φθορᾶς... αἰτίαν ἀνάγκην ἦν εἰμαρμένην». 45. «αἰδίου ταύτης διαδοχὴν Φιλία καὶ Νεῖκος» (=ἔρις) [δηλ. ὁ Νόμος ἐκφράζεται μὲ λευκές/μελανὲς ὀπές]. 46. «κόσμον μὲν ἕνα (μόνον) οὐ τὸ πᾶν εἶναι ἀλλὰ ὀλίγον.» 51. «ποιεῖν Σφαῖρον.»

17. Ἀναξαγόρας. «οὐδὲν ἐκ τοῦ μηδεμῆ γίνεται, οὐ γένεσιν ἀλλὰ διάκρισιν (=διαχωρισμὸ) καὶ συμμίσγεται» (ἐπανένωση).

18. Διογένης Ἀπολλωνιάτης. «ἀέρα (=ἔρως) κινεῖσθαι τὰ πάντα, ἀπείρους εἶναι κόσμους» «ποιεῖται κόσμους τὸ πυκνὸν συστροφή» ... 10. «κατὰ πάσαν περιαγωγὴν» (=περιστροφὴ) «Τὸ μὲν πᾶν ἅπειρον, τὸν δὲ κόσμον πεπεράνθαι» (=πεπερασμένο).

19. **Λεύκιππος.** «Τὸ πᾶν ἄπειρον... πλήρες καὶ κενόν· κόσμους ἐκ τούτου ἀπείρους εἶναι»· «διὰ δίνης ποιεῖν σύστημα σφαιροειδές, οἷον ὑμένα»· «εἶναι ὥσπερ γένεσις, οὕτω καὶ αὔξεισις καὶ φθίσις καὶ φθορά... κατὰ τινα ἀνάγκην. 2. «εἴμαρμένη πάντα ἐκ λόγου τε».

20. **Δημόκριτος.** «ἀρχὰς εἶναι τῶν ὅλων (=πᾶν) ἀτόμους καὶ κενόν, ἀπείρους τε κόσμους εἶναι γεννητοὺς καὶ φθαρτούς»· «μηδὲ τε ἐκ τοῦ μὴ ὄντος γίνεσθαι.»

21. **Πλάτων.** («Τίμαιος» 27. Δ: «περὶ παντός... ἀγενές ἐστι»: «τί τὸ ὃν αἰεί, γένεσιν οὐκ ἔχον, τί τό γιγνόμενον αἰεί, ὃν δὲ οὐδέποτε (;)... ἐξ ἀνάγκης γίγνεσθαι οὐρανός (=κόσμος);»· «(πᾶν) ὄργανον γενέσεως ὥσπερ τιθήνη (=τροφός) δυνάμεων ἐμπιπλῖσθαι» (=γεμίζει). Ὅμως λέει καὶ τὰ «περίεργα»: «πρῶτον εἶδος» (=πρωταρχικὴ ἰδέα)· «δημιουργός (;) - ποιητής». 37c: «ὥς κινήθην (τὸ πᾶν) ... ὁ γεννήσας πατήρ (;) εὐφρανθεὶς (;) ὅμοιον πρὸς τὸ παράδειγμα (;) ἐπένθησε ἀπεργάσασθαι» (=σκέφθηκε νὰ τὸ κάνῃ;).

22. **Ἐπίκουρος.** 38: «οὐδὲν γίνεται ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, οὐδὲ σπέρματος ὑπάρχει... τὰ πᾶν αἰεί, ἣν οἷον νῦν ἐστὶ καὶ αἰεί ἐσται.» 45: «καὶ κόσμοι ἄπειροι, ὅμοιοι τούτῳ καὶ ἀνόμοιοι. 74: «σφαιροειδεῖς, ὠροειδεῖς, ἀλλοιοσχήμους.»

ΕΠΙΛΟΓΟΣ. Ἡ ἐναλλαγὴ φωτεινῶν καὶ σκοτεινῶν περιόδων καὶ ἡ ἀντιπαράθεση τῶν ἐκπροσώπων τους (Δίας-Κρόνος, σήμερα Ἑλληνισμός-Ἑξουσιασμός) συνεχίζεται. Ὁ τελευταῖος διατηρεῖται πάντα μὲ τὴν **δία** (πνευματική, ψυχική, σωματική) σὲ ὅλες τὶς μορφές της (ὠμή, ὑπνωτική) ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν «ἐπιστήμη» (=τεχνολογία τῆς «κονόμας») στηριζόμενη σὲ ἰδεολογήματα. Τέτοιο εἶναι στὴν Κοσμολογία τὸ «Big Bang». Ἀπλᾶ, ἀπλούστατα ὁ «padre padrone» πρέπει νὰ πατήσῃ τὸ κουμπί, καὶ τὸ δημιουργήμα του θὰ διατηρηθῇ αἰωνίως ἢ ὅσο θέλει. Ἡ Ἑλληνικὴ Σκέψη ἐκφρασμένη ἀπὸ τοὺς ἐκπληκτικούς Ἴωνες φυσικούς-φιλοσόφους καὶ τοὺς διαδόχους τους δείχνει τὸν φωτεινὸ δρόμο τῆς **ἐλευθερίας** τοῦ πνεύματος καὶ τῆς **ἀνδρείας** τῆς ψυχῆς.

Ἄς τοὺς ἀκολουθήσουμε.

Βιβλιογραφία

1. Β. Φίλιας/Παπαρίζος, «Κοινωνιολογία», ΟΕΔΒ.
2. Μ. Δανέζης/Σ. Θεοδοσίου, «Τὸ σύμπαν πὸν ἀγάπησα».
3. S. Hawking/R. Penrose, «Ἡ φύση χρόνου-χρόνου».
4. S. Hawking/R. Penrose, «Τὸ χρονικὸ τοῦ χρόνου».
5. J. Gleick, «Χάος, μὴ νέα ἐπιστήμη».
6. Kuhn, «Δομὴ ἐπιστημονικῆς ἐπανάστασης».
7. Ἀλτάνη, «Δαυλός», τ. 194.
8. C. Pickover, «Pattern Book».
9. Lidell-Scott, «Λεξικὸν Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσης».
10. Diels-Kranz, «Προσωκρατικοί».

Κων. Καρμιράντζος
Ἀρχιτέκτων

ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΤΟΥ κ. Α. ΠΟΥΛΙΑΝΟΥ

**Λίθινος πολιτισμός αναπτύχθηκε
στήν Ελλάδα πριν 12 εκατ. χρόνια**

**Ο «ΟΡΘΙΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ» ΜΙΛΟΥΣΕ,
ΕΙΧΕ ΝΟΜΟΥΣ ΚΑΙ ΕΦΤΙΑΧΝΕ ΟΠΛΑ**

Καταρρέουν Ἀφροκεντρισμός καὶ Ἰνδοευρωπαϊσμός

Μετά από 40 ἔτη ἐρευνῶν τοῦ διαπρεποῦς ἀνθρωπολόγου ᾽Αρη Πουλιανοῦ φαίνεται πλέον βέβαιον, ὅτι ὁ ἄνθρωπος στάθηκε γιὰ πρώτη φορὰ ὀρθιος στοῦ δόρειο Αἰγαῖο πρὶν ἀπὸ 11 (+ - 1) ἑκατομμύρια χρόνια. Τὴν ἀποψη αὐτὴ ἐνισχύουν τὰ πρόσφατα εὐρήματα ἀπὸ τὴ Χαλκιδική, ποὺ ἀνακαλύφθηκαν στὶς ἀνασκαφές τῆς ᾽Ανθρωπολογικῆς Ἑταιρείας Ἑλλάδος σὲ ἀνοικτὸ χῶρο στοῦ ἀνατολικοῦ τμήματος τοῦ ὄρους Κάλαντος, στὴ Νέα Τρίλινα. Ὅλα τὰ εὐρήματα, ὅσα ἀνθρώπου τοῦ *Homo Erectus Trilliensis* (κνημιαῖο, ὠλένη, κερκίδα κ.λπ.), ζώων, ἐργαλεῖα λίθινα καὶ ὀστέινα, γύρη δένδρων καὶ φυτῶν, προέρχονται ἀπὸ τὴ Μειόκαινο (13 ἑκατομμύρια ἕως 5.250 ἑκατ. πρὶν), ἡ ὁποία καὶ ὀνομάζεται ᾽Ανθρωπογενής. Τὰ εὐρήματα τόσο τῆς Τρίλλινας ὅσο καὶ τοῦ γνωστοῦ Σπηλαίου τῶν Πετραλῶνων καθὼς καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν μελετῶν παρουσιάστηκαν σὲ διεθνῇ ἐπιστημονικὰ συνέδρια καὶ ἐπικυρώθηκαν ὁμόφωνα. Οἱ ἀνακαλύψεις τοῦ ᾽Αρη Πουλιανοῦ ἀνέτρεψαν ὅλες τὶς ἐπικρατοῦσες ἀνθρωπογενετικὲς θεωρίες ὡς πρὸς τὸν γεωγραφικὸ χῶρο καὶ τὸν χρόνο. Ὁχι μόνον ἀνέτρεψαν τὴν θεωρίαν τοῦ ᾽Αφροκεντρισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐντοπίζουν σὲ ποιοὺ σημεῖοι πρωτοεμφανίζεται ἐπὶ τῆς Γῆς ὁ ἄνθρωπος.

Τὸ ἔργο τοῦ ᾽Αρη Πουλιανοῦ καὶ ἡ ἀξία τῶν εὐρημάτων στοῦ Σπήλαιο τῶν Πετραλῶνων ὄχι μόνον δὲν ἔχουν ἀξιοποιηθῇ ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴ πολιτεία, ἀλλὰ «διώκονται». Τὸ 1977 ἡ ᾽Ανθρωπολογικὴ Ἑταιρεία Ἑλλάδος, δικαιωμένη ὕστερα ἀπὸ 15ετὴ δικαστικὸ ἀγῶνα τόσο στοὺς ᾽Αρειο Πάγο ὅσο καὶ τὸ Συμβούλιο τῆς Ἑπικρατείας, ἐπανῆλθε στοῦ χῶρου τοῦ Σπηλαίου. Ἐκτοτε ὁ ΕΟΤ καὶ τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ προσπαθοῦν μὲ κάθε τρόπο νὰ καταστήσουν ἀνεργές τὶς δικαστικὲς ἀποφάσεις (χρησιμοποιώντας ἀπὸ διακοπὲς ὑδρευσης καὶ τηλεπικοινωνιῶν ἕως ἀλλαγὲς νόμων). Τὶς ἡμέρες αὐτὲς μάλιστα ἐκδίδεται στοῦ ΣτΕ νέα προσφυγὴ τῆς ᾽Ανθρωπολογικῆς Ἑταιρείας Ἑλλάδος κατὰ τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ.

Ἡ συντάκτρια τοῦ «Δαυλοῦ» Νάνσυ Μπίσκα ἐπισκέφθηκε τὸν ᾽Αρη Πουλιανὸ στοῦ Σπήλαιο τῶν Πετραλῶνων Χαλκιδικῆς καὶ συνωμίλησε μαζί του σὲ μία ἐφ' ὅλης τῆς ὕλης συνέντευξη.

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ κ. ΑΡΗ ΠΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΝΑΝΣΥ ΜΠΙΣΚΑ: *Κύριε Πουλιανέ, είστε ένας διεθνώς αναγνωρισμένος και καταξιωμένος επιστήμονας. Έχετε αφιερώσει στον κλάδο σας αλλά και ειδικότερα στις μελέτες σας στο Σπήλαιο των Πετραλώνων τουλάχιστον 40 χρόνια. Σε ποιά θεωρία καταλήγεται σε σχέση με την προέλευση του ανθρώπου;*

ΑΡΗΣ ΠΟΥΛΙΑΝΟΣ: Τά συμπεράσματα των έρευνών μου είναι, ότι ο λαός αυτής της χώρας είναι αυτόχθων. Οί ρίζες του πηγαίνουν πολύ βαθιά, εκατοντάδες χιλιάδες χρόνια πριν. Οί Ἀρχάνθρωποι τῶν Πετραλῶνων εἶναι οἱ ἄμεσοι πρόγονοί μας. Καί λέω ἄμεσοι, διότι ὁ Homo Sapiens (=Σοφός Ἀνθρώπος) γιά μένα πλέον δέν ἔχει ἡλικία 30.000 μέ 35.000 ἐτῶν, ὅπως παρουσιάζεται σήμερα στά περισσότερα πανεπιστήμια τοῦ κόσμου, ἀλλά εἶναι ὁ ἄνθρωπος πού ἔζησε καί δημιούργησε τόν πρῶτο πολιτισμό ἐπὶ τῆς Γῆς πλέον τῶν 1.000.000 χρόνων πρὶν, στά Πετραλῶνα. Ἐδῶ πρωτοεμφανίζεται ὁ ἀρχαιότερος πολιτισμός τῆς Γῆς. Τὸ Ἀνθρωπολογικὸ Μουσεῖο τῶν Πετραλῶνων εἶναι γεμάτο ἀπὸ στοιχεῖα καί δεδομένα, πού καταδεικνύουν ὅτι ὁ ἀρχαιότερος πολιτισμός τῆς Γῆς ἐμφανίζεται σ' αὐτὴ τὴ γωνιά τῆς Ἑλλάδος, στὴν Χαλκιδικὴ καί σὲ ὁλόκληρο τὸ Αἰγαῖο. Στὸ Αἰγαῖο βρίσκονται οἱ ρίζες τοῦ λαοῦ μας.

Τὸ Σπήλαιο κατοικήθηκε πρὶν ἀπὸ 1,7 ἑκατ. χρόνια

Ν. Μ.: *Συνεπῶς τὰ δεδομένα καί τὰ τεκμήρια πού ἔχετε νὰ παρουσιάσετε ἀνατρέπουν...*

Α. Π.: ... τὰ μέχρι σήμερα παραδεδομένα, ὅτι δηλαδή ἡ Ἑλλάδα ἔχει κατοικηθῆ ἀπὸ λαοὺς διαφόρων φυλῶν ἀπὸ Βορρᾶ κατὰ τὴν ἐκφραση τῶν Γερμανῶν γλωσσολόγων, κυρίως τοῦ Κρέτσεμερ (1907). Δέν εἴμαστε Ἰνδοευρωπαῖοι. Εἴμαστε ἕνας λαὸς αυτόχθων. Ἡ ἱστορικὴ διαδρομὴ του εἶναι ἐκατοντάδων χιλιάδων χρόνων σ' αὐτὴ ἐδῶ τὴν γῆ, ὅπως εἶναι καί ὁ πολιτισμός. Οἱ Ἀρχάνθρωποι τῶν Πετραλῶνων ἔζησαν περίπου γιά ἕνα ἑκατομμύριο χρόνια μέσα στὴν Σπηλιά. Βέβαια πρωτομπαίνουν, ὅταν ἀλλάξη τὸ κλίμα τῆς Γῆς καί γίνεται ψυχρὸ στὴν ἀρχὴ τῆς Πλειστοκαίνου, δηλαδή πρὶν 1.700.000 χρόνια περίπου. Καί θγαίνουν, ἐγκαταλείπουν τὴν Σπηλιά, ὅταν αὐτὴ γεμίξη μπάζα πρὶν 580.000 μέ 600.000 χρόνια. Σὲ αὐτὸ τὸ ἑκατομμύριο χρόνων πού ἔζησαν μέσα στὴν Σπηλιά, σ' ὅλες τὶς παγετώδεις περιόδους καί περιόδους ξηρασίας, ἀνέπτυξαν ἕναν πολιτισμό, πού ἔδωσε τὴν ρίζα, τὴν ἀρχὴ γιά κάθε ἄλλο πολιτισμό, πολὺ πιὸ παλαιὸ ἀπὸ τοὺς πολιτισμοὺς τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, Σουμερίων, Αἰγυπτίων κ.λπ. καί ὅλων τῶν ἄλλων λαῶν, Ἰνδιῶν καί Κίνας, πού ὑπῆρξαν ποτὲ ἐπὶ τῆς Γῆς.

Πολιτισμός λίθινος, νόμοι καί γλῶσσα!

Ν. Μ.: *Ποιά εἶναι τὰ σημαντικότερα εὐρήματα, τὰ ὁποῖα μελετήσατε;*

Α. Π.: Εἶναι ὁ σκελετὸς τοῦ Ἀρχανθρώπου, ὁ ὁποῖος ἔζησε στὸ 11ο στρώμα, στὴν Κρήνεια παγετώδη περίοδο. Συνεχίζοντας τὶς ἀνασκαφές ἔχουμε ἀποδείξει μέχρι σήμερα, ὅτι ὑπάρχουν τουλάχιστον 34 γεωλογικὰ στρώματα μέσα στὸ Σπήλαιο. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ κρανίον του, πού ὑπέστη ἀνυπολόγιστες ζημιές, ἀπὸ ὁλόκληρο τὸν σκελετὸ πού ὑπῆρχε στὸ 11ο στρώμα, καί δυστυχῶς κατεστράφη καί ἀπωλέσθη, μᾶς ἔμειναν μόνο ἐλάχιστα δείγματά του. Ὡστόσο ἔχουμε τὰ ἔργα τοῦ πολιτισμοῦ του, δηλαδή τὸν λίθινο καί ὀστέينو πολιτισμὸ ὅλων τῶν περιόδων καί τῶν 34 στρωμάτων, πού ἔζησε ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μέσα στὸ Σπήλαιο τῶν Πετραλῶνων.

Ἡ συντάκτρια τοῦ «Δαυλοῦ» κ. Νάνσυ Μπίσκα μὲ τὸν ἀνθρωπολόγο κ. Ἄρη Πουλιανὸ μπροστὰ στὰ νέα εὐρήματα τῆς περιοχῆς Τρίλλια Χαλκιδικῆς στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀνθρωπολογικῆς Ἑταιρείας Ἑλλάδος.

Ἐπίσης ἔχουμε πολλὰ στοιχεῖα κοινωνικῆς ζωῆς. Ἐμμεσα ἔχει ἀποδειχθῇ, ὅτι εἶχε ἐναρθρο λόγο ὁ ἀνθρώπος αὐτός. Εἶχε ὠρισμένους νόμους, οἱ ὁποῖοι διείπον τὴν κοινωνία τοῦ Ἐμφρονος-Λογικοῦ Ἀνθρώπου. Εἶναι γιὰ μᾶς Homo Sapiens.

Δὲν εἶναι ἀπλὸς πρωτόγονος. Μπορεῖ νὰ εἶναι πρωτόγονα τὰ χαρακτηριστικά του, δηλαδὴ τὰ ἰσχυρὰ ὑπερόφρυα τόξα, τὰ πολὺ πλατιά ζυγωματικά, χωρὶς πηγούνη καὶ μὲ ἄλλα πρωτόγονα γνωρίσματα. Ὅμως τὰ γνωρίσματα τοῦ πολιτισμοῦ του εἶναι πολὺ προοδευτικά.

Ἀποδεικνύουν, ὅτι ἔχουν νὰ κάνουν μὲ κοινωνία ὠργανωμένη, ἡ ὁποία σιγά-σιγὰ ἐξαπλώνεται σὲ ὅλη τὴν Εὐρώπη, ἀπὸ τὸν Καύκασο μέχρι καὶ τὴν Ἰσπανία. Δὲν ἔχουν ἔρθει Ἀφρικανοί. Ἡ βασικὴ θεωρία πὺν ἀνατρέπεται, εἶναι τῆς ἀφρικανικῆς καταγωγῆς τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπινου γένους. Ὁ ἀνθρώπος ἔχει τὶς ρίζες του ἐδῶ, καὶ οἱ Ἀρχάνθρωποι ἔχουν τὶς ρίζες τους σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, δηλαδὴ ἀπὸ τὴν Χαλκιδικὴ μέχρι κάτω σ' ὅλο τὸ Αἰγαῖο ἀναπτύσσεται τὸ ὄρθιο στάδιο τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ Ὀρθιοὶ Ἀνθρωποὶ πρωτοεμφανίζονται στὴν Χαλκιδική, καὶ αὐτὸ ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰ λίθινα καὶ ὀστεῖνα ἐργαλεῖα τῆς Μειοκαινικῆς ἐποχῆς καὶ περιόδου. Διότι ἔχουμε καὶ στὴν Χαλκιδικὴ τὰ ἀπολιθωμένα δάση, τὰ ὁποῖα συναντοῦμε καὶ σὲ ἄλλες περιοχὲς τοῦ Αἰγαίου, ὅπως π.χ. τῆς Λέσβου, τὸ ἴδιο καὶ στὴ Θράκη ἀκόμη. Δηλαδὴ ὅλη ἡ περιοχὴ τοῦ Αἰγαίου εἶναι χωρὸς ἀνθρωποποίησεως κατὰ τὴν περίοδο τῆς Ἀνώτερης Μειοκαίνου, γι' αὐτὸ καὶ τὴν περίοδο αὐτὴ ὠνόμασα «Ἀνθρωπογενὴ» τῆς Γῆς μας. Τυχαιὸ εἶναι φυσικὰ τὸ γεγονός, ὅτι ἐνεφανί-

σθη ὁ ἄνθρωπος αὐτόνομα σ' αὐτὴ ἐδῶ τὴν περιοχὴ κάτω ἀπὸ συνθήκες ἀνάγκης. Ἡ ἀνάγκη τὸν ἔκανε ἄνθρωπο. Οἱ περιβαλλοντολογικὲς, οἰκολογικὲς καὶ γεωλογικὲς συνθήκες συντέμνουν στὸ νὰ ἐκραγοῦν τὰ ἡφαίστεια, νὰ καοῦν τὰ δάση καὶ νὰ ἐμφανισθῇ πλέον ὁ "Ὀρθιος" Ἀνθρωπος.

Μέχρι τώρα ἔχουμε βρεῖ ὑπολείμματα τουλάχιστον 5 σκελετῶν "Ὀρθίου" Ἀνθρώπου στὴν περιοχὴ, καὶ ἰδιαίτερα τῆς Τρίλλιας καὶ τῆς Βάβδου τῆς Χαλκιδικῆς ἢ ἀκόμη καὶ στὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου.

Ἀκριβῶς αὐτὰ τὰ εὐρήματα τῶν τελευταίων τριῶν χρόνων ἀπὸ τὶς ἔρευνες στὴν περιοχὴ τῆς Τρίλλιας εἶναι, πού ἀνατρέπουν πλέον ὀριστικὰ τὴν Ἀφροκεντρικὴ θεωρία καὶ καταδεικνύουν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος πρωτοεμφανίζεται ἐδῶ, στὸν ἑλλαδικὸ χῶρο καὶ εἰδικὰ στὸ Βόρειο Αἰγαῖο, στὴν Χαλκιδική. Πρόκειται γιὰ τὰ διάφορα τμήματα ἀνθρώπινου σκελετοῦ, τμήματα κνήμης, χειρὸς, ὠλένης καὶ κερκίδας, πού μᾶς δείχνουν ὅτι ὁ ἄνθρωπος στάθηκε ὄρθιος στὴ Γῆ γιὰ πρώτη φορὰ πρὶν ἀπὸ 11 μὲ 12 ἑκατομμύρια χρόνια. Ἐπίσης ἔχουμε ἓνα βραχιόνιο ἀπὸ σπῆλαιο τῆς Ἰακρίας 5.000.000 ἐτῶν, καθαρὰ ἀπὸ τὴν Πλειόκαινο, πού σημαίνει ὅτι ὅλο τὸ Αἰγαῖο ἦταν κατοικημένο σὲ ἐκείνη τὴν περίοδο.

Ἀνατρέπονται ὀριστικὰ Ἰνδοευρωπαϊσμός καὶ Ἀφροκεντρισμός

Ν. Μ.: Ποιές οἱ ἀντιδράσεις τῆς διεθνοῦς ἐπιστημονικῆς κοινότητος στὶς ἀνακαλύψεις αὐτές;

Α. Π.: Γιὰ τὴν ὥρα δὲν ἔχω συναντήσει ἀντιδράσεις γιὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἐδῶ πρωτοστάθηκε ὄρθιος ὁ ἄνθρωπος. Ἴσως δὲν ὑπάρχουν ἀντιδράσεις, γιατί ἀκόμη δὲν εἶναι εὐρύτερα γνωστὸ τὸ γεγονὸς. Ἀντίθετα θὰ ἔλεγα, ὅτι οἱ ἀντιδράσεις περιορίζονται γιὰ τὴν ταξινόμηση τῶν Ἀρχανθρώπων τοῦ Σπηλαίου τῶν Πετραλώνων, οἱ ὁποῖοι εἶναι καὶ καλύτερα χρονολογημένοι ἀπὸ ὅ,τι εἶναι οἱ "Ὀρθιοι" Ἀνθρωποὶ τῆς Τρίλλιας.

Ν. Μ.: Τὰ δεδομένα αὐτὰ λοιπὸν ἀνατρέπουν ὀριστικὰ, ὅπως εἴπατε, τὴν Ἰνδοευρωπαϊκὴ θεωρία καὶ τινάζουν, θὰ λέγαμε, στὸν ἀέρα τὴν κυριαρχοῦσα ἄποψη, πού θέλει τὸν σύγχρονο ἄνθρωπο νὰ προέρχεται ἀπὸ τὴν Ἀφρική...

Α. Π.: ...καὶ ὄχι μόνο. Ἡ Ἰνδοευρωπαϊκὴ ὁμοεθνία ὑποτίθεται ὅτι εἶναι τὸ ἀργότερο νεολιθικῆς καταγωγῆς, δηλαδὴ 5-6 χιλιάδων χρόνων π.Χ., καὶ γι' αὐτὸ δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀμφιβολία. Δηλαδὴ ἔχουν κοπῇ οἱ ρίζες τῶν Ἰνδοευρωπαίων συθέμελα, ἔχουν ξερριζωθῇ· καὶ ἄς ἐπιμένουν ὠρισμένοι γλωσσολόγοι νὰ μᾶς ὀνομάζουν λαὸ ἰαπετικὸ κ.λπ. Δὲν εἴμαστε Ἰνδοευρωπαῖοι. Εἴμαστε αὐτόχθονες αὐτοῦ τοῦ τόπου. Δώστε ὅποια ὀνομασία θέλετε: Πελασγοί, Ἕλληνες, Δωριεῖς... ἀλλὰ αὐτὲς εἶναι πολὺ νεώτερες ὀνομασίες, οἱ ὁποῖες δὲν ἔχουν καμμία σχέση μὲ τὴν καταγωγή...

Ν. Μ.: Κύριε Πουλιανέ, παρακολουθοῦμε τὴν ἀντιδικία σας ἐπὶ χρόνια μὲ τὸ ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ...

Α. Π.: Βλέπετε, οἱ ἀρχαιολόγοι, οἱ γεωλόγοι καὶ οἱ ἐπιστήμονες σὲ παρεμφερεῖς κλάδους αἰσθάνονται ἀνταγωνιστικά. Πρῶτα-πρῶτα δὲν ἐπαναλαμβάνω αὐτὰ πού ἐκεῖνοι ἔχουν διδαχθῇ καὶ πιστέψει σὲ ξένα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα. Δὲν τὸ ἀποκρύπτω, ὅτι κι ἐγὼ κάποτε πίστευα ὅτι τὸ κέντρο τοῦ ἀνθρώπινου γένους ἦτο ἡ Ἀφρική. Σαράντα χρόνια ἀνασκαφῶν μὲ ἔκαναν νὰ ἀλλάξω καὶ νὰ καταλήξω σὲ

Σπήλαιο Πετραλώνων: Δοκιμαστική αναπαράσταση του νεκρού του Πετραλώνειου Ἀρχανθρώπου.

μία νέα θεώρηση δάσει τῶν νέων δεδομένων. Δὲν εἶναι θεωρία μου. Ὑποχρεώνομαι ἐγὼ νὰ κάνω τὴ δική μου «περεστρόικα» στὸ μυαλό μου καὶ νὰ ἐμφανίσω τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν μου, τὰ ὁποῖα εἶναι τελείως ἀνατρεπτικά, σ' ὅ,τι ἀφορᾷ στὰ θέματα προϊστορίας τοῦ ἑλλαδικοῦ χώρου ἀλλὰ καὶ γενικώτερα τῆς καταγωγῆς τῶν Εὐρωπαίων.

12 ἑκατ. ἐτῶν ὁ πρῶτος λίθινος Αἰγαῖος πολιτισμός

Ν. Μ.: *Θὰ ἐπιστρέψω στὸ ἐρώτημά μου, ποὺ ἀφορᾷ στὰ νέα εὐρήματα, ὥστε νὰ γίνῃ κατανοητὸ στὸ εὐρὺ κοινό, πῶς αὐτὰ σᾶς ὠδήγησαν στὴ θεωρία σας.*

Α. Π.: Ξεκαθαρίζω, ὅτι αὐτὰ ποὺ λέω δὲν εἶναι ἀπλῶς θεωρία, στηρίζονται σὲ δεδομένα. Δηλαδή ἡ ἀνασκαφὴ ἐντὸς τοῦ Σπηλαίου μᾶς ὠδήγει στὴν ἱστορία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους πρὶν ἀπὸ 1.700.000 χρόνια. Νωρίτερα ὁ ἀνθρώπος ποὺ πρωτομπαίνει στὴν Σπηλιά, ἦλθε πάλι ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν περιοχὴ. Στάθηκε ὄρθιος στὴν περιοχὴ τῆς Χαλκιδικῆς πρὶν μερικὰ χρόνια καὶ κατόπιν εἰσῆλθε στὴν Σπηλιά. Δηλαδή ἔχουμε ἄλλα στοιχεῖα ἐντὸς τοῦ Σπηλαίου καὶ ἄλλα ἐκτὸς τοῦ Σπηλαίου. Τὰ στοιχεῖα ποὺ εἶναι ἐκτὸς τοῦ Σπηλαίου προέρχονται ἀπὸ τὴν περιοχὴ πίσω ἀπὸ τὸ ὄρος Κάλαντος. Ὁδηγοῦμαστε στὴν περιοχὴ τῆς Βάβδου, τῶν Βρασῶν, τῆς Κασσάνδρας μὲ τὰ ἀπολιθωμένα δάση, ποὺ εἶναι τῆς ἴδιας ἐποχῆς μὲ τὰ ἀπολιθωμένα δάση τῆς Μυτιλήνης καὶ γενικώτερα τοῦ Αἰγαίου. Ἡ περίοδος αὐτὴ γιὰ μὲν εἶναι γύρω στὴ Μέση Μειόκαινο, ὁπότε καὶ γίνεται ἡ ἐκρηξὴ τῶν ἡφαιστειῶν, δηλαδή 16 ἑκατομμύρια χρόνια πρὶν, ὅταν ἀπολιθώνονται τὰ δάση καὶ τῆς Χαλκιδικῆς καὶ τοῦ Αἰγαίου, ὅπως αὐτὸ τῆς Μυτιλήνης, μέχρι καὶ τὴν Κρήτη. Οἱ πρόγονοι τοῦ ἀνθρώπου εἶναι πλέον ὑποχρεωμένοι νὰ ἐγκαταλείψουν τὰ δένδρα καὶ νὰ σταθοῦν ὄρθιοι ἐπὶ τῆς γῆς καὶ νὰ ἀρχίσουν νὰ κινοῦν τὰ χέρια τους, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐλεύθερα. Δὲν ὑπάρχουν πλέον δάση, γιὰ νὰ κρατηθοῦν πάνω στὰ δένδρα. Δηλαδή τὰ στοιχεῖα ποὺ μᾶς δίνει ὁ λίθινος πολιτισμὸς τῶν 12.000.000 χρόνων εἶναι τὰ ἑκατοντάδες, ἂν ὄχι χιλιάδες, ἐργαλεῖα, ποὺ μαρτυροῦν τὴν χρῆση τοῦ λίθου καὶ τῶν ὀστέων ἀπὸ τὸν Ὀρθιο Ἀνθρώπο τῆς Τρίλλιας.

Πῶς προκύπτει ὅτι ὁ Ἀρχάνθρωπος ἦταν ὁμίλῶν

Ν. Μ.: *Ἀναφερθήκατε προηγουμένως στὴν πιθανότητα νὰ εἶχαν ἀναπτύξει ἔναρθο λόγο. Ἀπὸ ποιά στοιχεῖα προκύπτει αὐτό;*

Α. Π.: Τὰ στοιχεῖα γιὰ τὸν ἔναρθο λόγο μᾶς δίνουν πάλι τὰ ἐργαλεῖα, ποὺ βρίσκω μέσα στὴν Σπηλιά, πλέον τοῦ 1.000.000 ἐτῶν, τὰ ὁποῖα εἶναι δεξιόχειρα. Δηλαδή ἔχουν κατασκευασθῇ γιὰ χρῆση μὲ τὸ δεξιὸ χερὶ τοῦ Ἀρχανθρώπου. Τὸ κέντρο τῆς ὁμίλιας ἀλλὰ καὶ τῆς κινήσεως τῶν ἄκρων τῶν ἀνθρώπων βρίσκεται στὰ κέντρα 44 καὶ 45 τοῦ Μπροκά, στὸ ἀριστερὸ ἡμισφαίριο τοῦ ἐγκεφάλου.

Μόνον ἐμμέσως θεδαίως μπορεῖ κανεὶς νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι ἡ δεξιόχειρία καταδεικνύει τὴ δυνατότητα ἔναρθου λόγου. Ἀλλὰ ἔχουμε καὶ χίλια ἄλλα στοιχεῖα κοινωνικῆς ὁργανώσεως τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως εἶναι ὁ καταμερισμὸς τῆς ἐργασίας. Σὲ ἄλλο ἐργαστήριο ἐντὸς τοῦ Σπηλαίου ἐπεξεργάζεται τὰ ὀστά καὶ σὲ ἄλλο, κυρίως στὴν εἴσοδο, ἐπεξεργάζεται τὰ λίθινα ἐργαλεῖα. Τὰ λίθινα ἐργαλεῖα εἶναι κυρίως ἀπὸ χαλαζία, ποὺ τὸν κουβαλάει ἀπὸ μία ἀπόσταση τριῶν χιλιομέτρων μακριά, ἀπὸ τὸ χωριὸ Κρήνη, γι' αὐτὸ καὶ τὴν γεωλογικὴ περίοδο τοῦ 11ου στρώματος τῆν

ωνόμασα Κρήνεια παγετώδη περίοδο. Διότι ή χρήση του χαλαζία αποδίδει τέλεια εργαλεία, σχεδόν «καλλιτεχνικά», φτιαγμένα με μία ώρισμένη προοπτική. Δηλαδή τα ανθρώπινα εργαλεία τόσο των εκατοντάδων χιλιάδων ετών εντός του Σπηλαίου όσο και εκτός των 11 με 12 εκατομμυρίων ετών έχουν την ίδια προοπτική και τον ίδιο τρόπο σκέψης κατά την κατασκευή. Δηλαδή τελείως διαφέρουν από τα εργαλεία των αυστραλοπίθηκων ή των χιμπατζήδων ή άλλων πρωτευόντων. Γι' αυτό και όμιλώ για την ύπαρξη μιάς συγκεκριμένης ανθρώπινης προοπτικής στην κατασκευή των εργαλείων αυτών, την οποία και περιγράφω στον 13ο τόμο του «*Άνθρωπος*» και δίνω εικόνες ακριβώς της εργαλειοτεχνίας της ανώτερης Μειόκαινου, την οποία και ονομάζω «*Άνθρωπογενή*». Δηλαδή τότε πρωτοεμφανίζεται επί της Γης το ανθρώπινο γένος.

Ν. Μ.: Πρόκειται δηλαδή για αυτόνομη ανάπτυξη;

Α. Π.: Είναι και τυχαία και αυτόνομη. Δεν παύει να συνδέεται με την καταγωγή από το βασίλειο των ζώων, αλλά είναι μέσα στο βασίλειο των πρωτευόντων αρκετά αυτόνομη ή εξέλιξη. Αυτόνομη και με δική της «γραμμή εξέλιξης».

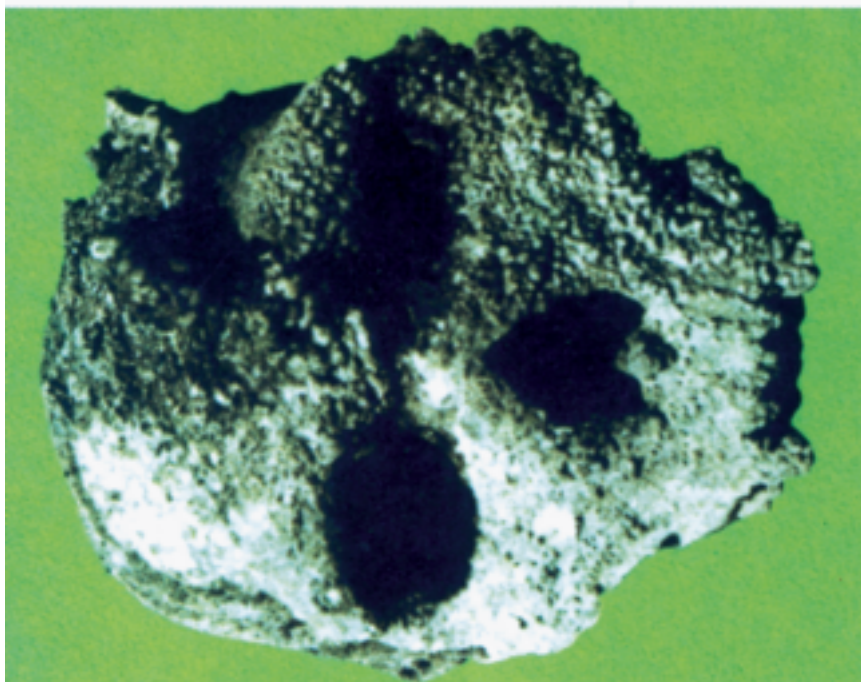
‘Ο ‘Αριστοτέλης γνώριζε τη Θεωρία της ‘Εξέλιξης

Ν. Μ.: Είσερχόμενος κανείς στο μουσείο της ‘Ανθρωπολογικής ‘Εταιρείας ‘Ελλάδος συναντά πρώτα μία αναφορά στον ‘Αριστοτέλη.

Α. Π.: Ναι, να το πούμε πλέον ανοιχτά: ‘Η Θεωρία της ‘Εξέλιξης ανήκει στον ‘Αριστοτέλη. ‘Ο Δαρβίνος, μεγάλος έρευνητής και βιολόγος, δεν αναφέρεται ούτε μία φορά στις εργασίες του ‘Αριστοτέλους. ‘Ο ‘Αριστοτέλης έχει γράψει δέκα δι-

‘Η κνήμη του ‘Ορθίου ‘Ανθρώπου της Τρίλλιας μέσα στο πέτρωμα που δρέθηκε. Χρονολογήθηκε με σύγχρονες μεθόδους στα 11-12 εκατομμύρια χρόνια.

Ἀριστερά τὸ κρανίον τοῦ Ἀρχανθωώπου, ὅπως ἐρρέθηκε στὸ Σπήλαιο καὶ δεξιὰ ἡ «ἀναστήλωσή» του μὲ τὴ μέθοδο Gherassimov.

βλία, τὰ «*Περὶ τῶν ζῶων ἱστοριῶν*». Ὁ Δαρβῖνος δὲν ἔκανε οὔτε μία παραπομπή στὸν Ἀριστοτέλη, ὅταν πρωτοπαρουσίασε τὸ 1859 τὸ ἔργο του «*Ἡ Καταγωγή τῶν Εἰδῶν*». Τοῦ ἔγινε μεγάλη κριτική, καὶ μόνο τὸ 1872 ἀναγκάζεται σὲ ἐπιστολή του νὰ δεχθῇ, ὅτι γνώριζε καὶ ἐπηρεάσθηκε ἀπὸ τὶς θεωρίες τοῦ Ἀριστοτέλους.

Δὲν ἔχουμε ἀξιοποιήσει ἐμεῖς οἱ ἴδιοι οἱ Ἕλληνες τὰ ἐπιστημονικὰ ἐπιτεύγματα τῶν προγόνων μας. Οὔτε τὰ ἔχουμε ἐκλαϊκεύσει, οὔτε ποτὲ κάποιο πανεπιστήμιο τῆς Ἑλλάδος –ἀπὸ τὰ ἔξι ποὺ ὑπάρχουν– ἀνεφέρθη στὴν ἔρευνα τοῦ Ἀριστοτέλους. Δυνόμιση χιλιάδες χρόνια παραμένει θαμμένο τὸ ἔργο του, σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν «κλίμακα τῆς ἐξέλιξης τῆς ζωῆς». Στὸ Μουσεῖο προσπαθῶ νὰ ἀποκαταστήσω τὴν πραγματικὴ ἱστορία τῆς ἐξέλιξης.

Ἡ ἀρνητικὴ στάση τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας

Ν. Μ.: Ὑποθέτω, κ. Πουλιανέ, ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ γεγονότα εἶναι στὴν γνώση τοῦ νῦν ὑπουργοῦ Πολιτισμοῦ. Πῶς ἀντιδρᾷ;

Α. Π.: Βεβαίως τὰ γνωρίζει... ἀλλὰ δυστυχῶς προτίμησε ἀπὸ ἐλληνικῆς πλευρᾶς τουλάχιστον νὰ τεθῇ ἐπικεφαλῆς τῆς ἐπίθεσης αὐτῆς ἐναντίον τῆς Ἀνθρωπολογικῆς Ἑταιρείας. Ἐκδίδει διάφορες ἐντολές, προσπαθεῖ νὰ δγάλη νόμους ποὺ νὰ ἐφαρμοσθοῦν μόνο κατὰ τῆς Ἀνθρωπολογικῆς Ἑταιρείας, ἰδιαιτέρως στὴν περιοχὴ τοῦ Σηπταίου τῶν Πετραλώνων, ὥστε νὰ μὴν ἀποκατασταθῇ καὶ τὸ πνευματικὸ δικαίωμα ποὺ ἔχουμε τόσα χρόνια μὲ ἀδεια τοῦ Κεντρικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὶς ἀνασκαφές. Τὸ ΚΑΣ μᾶς ἔχει δώσει δέκα φορές ἀδεια. Σήμερα μὲ τὴν πίεση τέτοιων κύκλων ἐντὸς τοῦ ὑπουργείου Πολιτισμοῦ, ἐπικεφαλῆς τοῦ ὁποίου εἶναι, ὁ κ. Βενιζέλος πολεμᾷ μὲ κάθε τρόπο τὴν Ἀνθρωπολογικὴ Ἑταιρεία καὶ τὰ εὐρήματά της καὶ ἐνάντια στίς ἀποφάσεις τῆς Δικαιοσύνης. Στὶς 3 Γενάρη 2001 προσφύγαμε πάλι στὸ ΣτΕ ἐναντίον τοῦ ΥΠ.ΠΟ καὶ τῆς παράνομης μὴ ἐγκρισης ἀδειας ἀνασκαφῶν μας, ποὺ τὸ ἴδιο τὸ ΣτΕ τὸ 1999 εἶχε καταδικάσει. Χαρακτηριστικὰ τὸ ΥΠ.ΠΟ ἰσχυρίζεται, ὅτι δὲν τοῦ ἔχουμε προσκομίσει στοιχεῖα ἀπὸ τὰ ἡμερολόγια ἀνασκαφῶν μας, φωτογραφίες, σχέδια, πίνακες, διαγράμματα κ.λπ. Ἀντιθέτως μὲ τὴν προσφυγὴ μας ἀποδεικνύεται, ὅτι τοὺς ἔχουμε καταθέσει πάνω ἀπὸ 2000 τέτοια δεδομένα. Εἶναι δυνατόν τὸ ΥΠ.ΠΟ νὰ ψεύδεται γιὰ 2000 φορές;

Κατέστρεψαν τὸ 10% τῶν εὐρημάτων

Ν. Μ.: Εἶπατε προηγουμένως, ὅτι τὸ κρανίον τοῦ Ἀρχανθρώπου ἔχει ὑποστῇ φθορές. Τί ἐννοεῖτε;

Α. Π.: Ἑπανηλειμμένως ἔχω καταγγεῖλει στὸ ΥΠ.ΠΟ τὴν καταστροφὴ τοῦ σταλαγματικοῦ ὕλικου ὡς ἀποδεικτικοῦ ὕλικου ὅσο καὶ μεγάλων τμημάτων τῶν ἰδίων τῶν ὀστέων τοῦ κρανίου. Δύο γομφίοι καὶ σχεδὸν ὅλα τὰ ἐσωτερικὰ ὀστά τοῦ προσώπου (ὀφθαλμικὲς κόγχες κ.λπ.) μὲ ἀπλὴ σύγκριση παλαιότερων φωτογραφιῶν ἀποδεικνύεται ὅτι ἔχουν καταστραφῇ. Πρόσφατα διαπιστώθηκε καὶ ἡ ὑπαρξὴ 30 περίπου χαρακινῶν μήκους 2-3 πόντων καὶ βάθους 2-3 χιλιοστών σὲ ὅλη τὴν ἔκταση τοῦ κρανίου. Αὐτὰ ἔχω καταγγεῖλει, ἀλλὰ καὶ πάλι τὸ ΥΠ.ΠΟ δὲν τὰ διερεύνησε. Ἡ ἀπώλεια τῶν προαναφερομένων ἐπιστημονικῶν δεδομένων ξεπερνᾷ τὸ 10% τῆς φθορᾶς ἀπὸ τὸ ἀρχικὸ εὖρημα καὶ βεβαίως βαρύνει συγκεκριμένους ἀνθρωπολογοῦντες.

N. M.: *Υπάρχουν άλλα σημαντικά παλαιοανθρωπολογικά εύρηματα, πού βρίσκονται εκτός Μουσείου αλλά και εκτός Ελλάδος;*

A. Π.: Καί εκτός Μουσείου και εκτός Ελλάδος. Ώρισμένοι καθηγητές του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης έχουν αφαιρέσει από εδώ γύρω στα 2.000 με 2.500 εύρηματα, τα όποια μετεφέρθησαν στο Άννόβερο. Από αυτά έχουν επιστρέψει τα μισά εδώ και είκοσι χρόνια, τα άλλα μισά παραμένουν στο έξωτετικό.

N. M.: *Μέ ποιά δικαιολογία;*

A. Π.: Μέ μόνη δικαιολογία, ότι εδόθησαν από τους δήθεν έρευνητές του Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης. Και παραμένουν στο έξωτετικό μέχρι σήμερα. Διάφορες αιτήσεις της Άνθρωπολογικής Έταιρείας Ελλάδος προς το ύπουργείο Πολιτισμού και την Έφορεία Παλαιοανθρωπολογίας δέν βρίσκουν απάντηση. Άρνούνται κάθε σχετική έρευνα του θέματος, γιατί θίγονται –όπως καταλαβαίνετε– οί καθηγητές αλλά και το «στάτους κβό» αυτών των έρευνών στη χώρα μας.

N. M.: *Υπάρχουν έπιστήμονες στην Ελλάδα ή στο έξωτετικό, πού συνέβαλαν και σήριξαν το έργο της Άνθρωπολογικής Έταιρείας Ελλάδος;*

A. Π.: Εύτυχως αρκετοί και σημαντικοί. Οί διδάκτορες καθηγητές B. Kourten (Φινλανδός), M. Kretzoi (Ούγγρος), M. Ikeya (Ίάπωνας), I. Horaček (Τσέχος), G. Belluomini (Ίταλός), A. Moigne (Γαλλίδα), ό R. Murrill (Άμερικανός), Γκενοδέζ (Μεξικανός) και αρκετοί άλλοι συγκαταλέγονται ανάμεσα στα πιο ήχηρα όνόματα των συνεργατών πού επέλεξε ή Άνθρωπολογική Έταιρεία Ελλάδος νά στελεχώσουν τις έρευνές μας. Δέν αναφέρομαι στους Ρώσους έπιστήμονες αναλυτικά, καθότι αναφανδόν μās ύποστηρίζουν, όπως και ώρισμένοι έπιστήμονες της Πυρηνικής Φυσικής από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και τόν «Δημόκριτο».

N. M.: *Τί θα λέγατε στόν κόσμο;*

A. Π.: Νά ρθουν νά έπισκεφθούν το Σπήλαιο των Πετραλώνων και νά διαπιστώσουν με τα ίδια τους τα μάτια την έπιστημονική αλήθεια, αλλά και τόν πόλεμο πού της γίνεται. Η αυτοψία θα είναι και ή καλύτερη προσφορά στόν Άρχάνθρωπο, στόν προπάτορά μας, σέ αυτόν πού μās γέννησε.

N. M.: *Αυτές τις ήμέρες κυκλοφόρησε νέα επανέκδοση του διβλίου σας «Η Προέλευση των Ελλήνων». Τί περιλαμβάνει επιπλέον;*

A. Π.: Έχει διπλάσιο περιεχόμενο από την αρχική έκδοση του 1962. Περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία των μελετών πού προέκυψαν και από τις τελευταίες ανασκαφές τόσο στο Σπήλαιο όσο και στην εύρύτερη περιοχή της Χαλκιδικής. Άποτελεί τή μοναδική μέχρι στιγμής έπιστημονική συγκεφαλαίωση για την καταγωγή του έλληνικού λαού.

Νάνσυ Μπίσκα

Γκώλ τοῦ κ. Χριστόδουλου

Θεσσαλονίκη, 300 μ.Χ.: Παραβίασε τὸν κανονισμόν τοῦ ἀγωνίσματος τῆς πάλης καί, ἀντὶ νὰ παλαίψῃ μὲ τὸν ἀντίπαλό του, προτίμησε νὰ τὸν δολοφονήσῃ. Συνελήφθη γιὰ τὴν πράξη του αὐτή, καταδικάστηκε καὶ θανατώθηκε. Καὶ ἐπειδὴ ἦταν χριστιανός... ἄγισε. Πρόκειται γιὰ τὸν ἅγιον Νέστορα, τὸν ὁποῖο ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἀνακήρυξε ὡς «προστάτη» τοῦ ἑλληνικοῦ ποδοσφαίρου καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἀθλητισμοῦ γενικώτερα.

Τὴ σχέση τοῦ ἁγίου Νέστορος καὶ τοῦ Ἀθλητικοῦ Πνεύματος τὴν καταλαβαίνουμε... Ὅμως ἅς μὴν διαστῇ κανεὶς νὰ ρίξῃ εὐθύνες στὸν ποιμένα τῶν προβάτων του προκαθήμενο τῆς ἑλλαδικῆς ἐκκλησίας γι' αὐτὰ τὰ κωμικοτραγικὰ φαινόμενα: Ἐναν ἅγιο-προστάτη τοῦ ποδοσφαίρου ζητοῦσε ἐπιμόνως ἀπ' τὸν κ. Χριστόδουλο ὁ Πανελλήνιος Σύλλογος Ἀμειβομένων Ποδοσφαιριστῶν (ΠΣΑΠ) καὶ ἰδιαιτέρως ὁ εὐφυνέστατος πρόεδρος του κ. Α. Ἀντωνιάδης. Κάθε ἐπάγγελμα, λένε, πρέπει νὰ ἔχῃ τὸν ἅγιό του. Ἔτσι καὶ ὁ ἀθλητισμός –πὺν προφανῶς κατάντησε πιά ἀπλῶς ἐπάγγελμα– δὲν θὰ μπορούσε νὰ μένῃ χωρὶς ἅγιο... Ἄν τώρα ἐκεῖνοι οἱ ἅγιοι καὶ οἱ βαρβαρικὲς ὁρδὲς τῶν ὁμοδόξων τους γκρέμισαν τὰ στάδια, κατήργησαν τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες, ἀπαγόρευσαν τὸν ἀθλητισμὸ ὡς ἁμαρτία, ἀφώρισαν τὸ παιγνίδι καὶ διαβολοποίησαν τὸ ἀνθρώπινο σῶμα, ποιός κ. Ἀντωνιάδης ἢ ὁποιοσδήποτε ἄλλος δύσμοιρος ρωμὸς εἶναι σὲ θέση νὰ γνωρίζῃ;

Γι' αὐτὸ ἔνα εἶναι τὸ δέδαιο: Στίς 27 Ὀκτωβρίου ὁ ἑλληνικὸς ἀθλητισμὸς θὰ γιορτάξῃ στὸ ὄνομα μιᾶς ἀπάνθρωπης (ὅχι ἀπλᾶ ἀντιαθλητικῆς) πράξεως ἐνὸς δολοφόνου –πλὴν ὅμως «ἁγίου»...

Π.Α.Κ.**Πανουρανισμός**

Πίστενα χρόνια τώρα, ὅτι ἡ μεγαλύτερη ἐφεύρεση τοῦ 20οῦ αἰῶνα ἦταν τὸ στυλὸ διαρκείας. Τώρα προσπαθοῦν νὰ μᾶς πείσουν, ὅτι τὰ ὀπλικά συστήματα τὰ κατασκευασμένα ἀπὸ πυρηνικά ἀπόβλητα εἶναι τὰ ὑψηλότερα ἐπιτεύγματα τῆς «ὑψηλῆς» τεχνολογίας.

Πράγματι ἀπέδωσαν στοὺς «Γνωστοὺς» τεράστια κέρδη σὲ ἐλάχιστο χρόνο – ἡ τέλεια ἀπόδοση. Τὰ νέα ὄσια τῆς Νέας Ἐποχῆς, ὅπως καὶ τῆς προηγηθείσης, ἔρχονται καὶ αὐτὰ ἀπὸ τοὺς οὐρανούς. Οὐράνιοι δορυφόροι καὶ οὐράνιον. ὦ Θεέ, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τί θαυμαστός κόσμος, τί οὐράνια ἀρμονία!

Ε.Κ.**Παράκρουση «ἐλληνιζόντων» ἀνελληνίστων**

Οἱ σχετικὲς μὲ τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα μελέτες, πὺν διεξάγονται στὰ ἀμερικανικὰ πανεπιστήμια, σημειώνουν ραγδαία αὐξηση τὸν τελευταῖο καιρὸ, παρουσιάζοντας μάλιστα καὶ ἐξάρσεις... ἄλλοφροσύνης. Τὴν ἴδια στιγμή πὺν ἡ Μάργκαρετ Μίλλερ, καθηγήτρια τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Τορόντο, μελετᾷ παραστάσεις ἀρχαιοελληνικῶν ἀγγείων καὶ συμπεραίνει πὺς οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἦταν... τραβεστί, ὁ Μαρσέλ Ντετιέν, καθηγητῆς τοῦ πανεπιστημίου «Τζ. Χόπκινς» τῆς Ν. Ὑόρκης, ἀνακοινώνει πὺς εἶναι... βλακεία καὶ ἱεροσουλία νὰ συγκρίνῃ κανεὶς τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνες μὲ ἄλλες φυλές, διότι τὸ ἔργο τους ἀποδεικνύει πὺς ἦταν ὑπεράνθρωποι! Ἐλλὰς τὸ μεγαλεῖο σου!

Π.Α.Κ.

Ἀγνοημένο ἀρχαῖο θέατρο

Ἕνα ἀρχαῖο θέατρο, ξεχασμένο ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐγκαταλελειμμένο ἀπ' τὶς ἀρμόδιες ἀρχαιολογικὲς ὑπηρεσίες, θρῖσκεται στὴν περιοχὴ τῶν Τραχῶνων Ἀλίμου, ἐλάχιστα μέτρα ἀπὸ τὴν λεωφόρο Βουλιαγμένης. Πιθανὸν νὰ ἀνῆκε στὸν ἀρχαῖο δῆμο Ἀλμοῦντος, ἀπ' ὅπου κατήγεται καὶ ὁ ἱστορικός Θουκυδίδης. Τὸ θέατρο, παρ' ὅτι διασφύζονται ἀρκετὰ μέρη του, δὲν ἀναφέρεται σὲ καμμία – ἀπ' ὅσον τουλάχιστον γνωρίζουμε – ἐπίσημη ἔκδοση περὶ τῶν διασωθέντων θεάτρων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας, ἐνῶ ὁ ἀρχαιολογικὸς του χώρος κινδυνεύει νὰ μετατραπῇ σὲ σκουπιδότοπο.

Π.Α.Κ.

«Κατακυριεύσατε τῆς Γῆς»

Μὲ κατάπληξη εἶδα στὴν τηλεόραση ἕναν μοναχὸ νὰ λέῃ τὰ παράξενα, ὅτι οἱ λαοὶ σὲ ὅλο τὸν Πλανήτη θρῖσκονται σὲ ἄσχημη κατάσταση, γιατί δὲν τηροῦν τὶς ἐπιταγὲς ἐνὸς «Θείου», κατὰ τὴ γνώμη του μοιραζόμενοι στὶς κατὰ τόπους θρησκείες. Μάλιστα κατωνόμασε καὶ τὰ ἱερὰ διβλία τοῦ καθενὸς τῶν «μετόχων», τὰ ὁποῖα θεωρεῖ σὰν τὴν μόνη συνταγὴ ἀποφυγῆς τῆς κρίσεως... ἀποσιωπώντας τὴν καταστρεπτικὴ ἐντολὴ «Κατακυριεύσατε τῆς Γῆς». Ἐντύπωση μοῦ ἔκανε ἡ οἰονεὶ συνδικαλιστικὴ του θέση, ὅπου τὸ πνεῦμα τοῦ Γιαχβὲ βασικά, διαφοροποιημένο τοπικά, διεκδικοῦσε τὰ πάντα! Δηλαδή τὸ ἀνθρωποκατασκευασμένο «ὑπερπέραν», ἀνύπαρκτο καὶ μεταφυσικό, χωρὶς καμμία ἐπαφὴ μὲ τὴ Φύση, κόπτεται γι' αὐτήν, ποὺ πάει πράγματι νὰ καταστραφῇ, καθὼς καὶ ὁ ἄνθρωπος. Δὲν κατάλαβα τί ἐννοοῦσε, δεδομένου ὅτι μέσα πάντα ἀπὸ τὸ σύστημα, ποὺ προκαλεῖ τὴν κρίση, προσπαθοῦσε νὰ δώσῃ λύση, ἐνῶ ἡ Ἑλληνικὴ Ἀρχαιότης, ἡ «ὁμολογουμένως τῇ φύσει ζῶσα», τοῦ ἦταν τελείως ἄγνωστη –καὶ παρ' ὅλα ταῦτα... ἀμαρτωλή.

Π.Γ.

Ἡθικοπνευματικὴ λινάτσα

ΧΘΕΣ: Λάθροσ πολέμος τῆς ἐλληνοχριστιανικῆς ἀπάτης καὶ τοῦ ἐθραιοχριστιανικοῦ Γιαχβετισμοῦ ἐνυπογράφως ἢ ψευδωνύμως.

ΣΗΜΕΡΑ: Μέσῳ ἐνὸς ἐντύπου μὲ μηνιαῖο κόστος ἐκδόσεως τριπλάσιο τοῦ «Δ» κινδυνολόγος (περὶ «δικασμοῦ» τῆς Ἑλλάδος δηθεν –γράφε Βυζαντινορωμαϊκῆς πνευματικῆς δικτατορίας– καί... ναυαγοσώσης τοῦ βυθιζόμενου «ἐνωτικοῦ» ἐλληνοχριστιανικοῦ σκοταδισμοῦ· καὶ πάνω ἀπ' ὅλα χυδαῖος σκωφάντης καὶ ἐντεταλμένος ὑδροστῆς ὅσων ἀμύνονται στὴν ἐπίθεση τοῦ σιωνιστικοῦ μισελληνισμοῦ.

Ἕσχατος αὐτοεξευτελισμός. Καὶ θέβαια ἐσχάτη προδοσία.

Γ.Σ.Π.

Ἐκ τῶν ἐκ τῶν 500 π.Χ. ἀποσπασμάτων τοῦ Ἰππόδαμου εἵχε ἀναλύσει τὸ συνταγματικὸ πολίτευμα ΣΤΙΣ ΙΔΕΕΣ ΤΟΥ ΣΤΗΡΙΧΘΗΚΑΝ ΟΙ ΝΕΩΤΕΡΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΕΣ

Ἐάν καὶ ὁ Ἰππόδαμος ὁ Μιλήσιος (γένν. 500 π.Χ.) φημίσθηκε κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὡς σπουδαῖος ἀρχιτέκτων καὶ πολεοδόμος (βλ. σχετικῶς ἄρθρο τοῦ κ. Σαράντου Πανὸς στὸν «Δ», τ. 227), ἐν τούτοις ὑπῆρξε καὶ σπουδαῖος νομοθέτης καὶ πολιτειολόγος. Οἱ πολιτικὲς θεωρίες τοῦ Ἰπποδάμου δὲν ἔχουν ἐξετασθῇ καὶ δὲν ἐξετιμήθησαν ἐπαρκῶς μέχρι σήμερα. Δυστυχῶς ἀπὸ τὰ συγγράμματά του μόνο τρία ἀποσπάσματα διεσώθησαν ἀπὸ τὸν Στοβαῖο. Ἐπίσης τρεῖς τίτλοι συγγραμμάτων του διεσώθησαν: ὁ ἓνας «Περὶ συνταγματικῆς πολιτείας», οἱ δὲ ἄλλοι δύο «Περὶ γαλήνης τῆς ψυχῆς» καὶ «Περὶ εὐδαιμονίας».

Τὸ «Περὶ συνταγματικῆς πολιτείας» σύγγραμμα τοῦ Ἰπποδάμου ἐξετάζει καὶ ἐπικρίνει ὁ Ἀριστοτέλης στὰ «Πολιτικά» του (βιβλίο Β', παράγρ. 5), διότι διέφερε ἀπὸ τὸ δικό του πολιτειακὸ σύστημα. Λέγει ὁ Ἀριστοτέλης τὰ ἑξῆς:

«Ὁ δὲ Ἰππόδαμος, ὁ υἱὸς τοῦ Εὐρυφῶντος, ὁ ὁποῖος κατήγετο ἐκ τῆς Μιλήτου – αὐτὸς ὁ Ἰππόδαμος ἐφῆρε τὴν ρυμοτομικὴν διαίρεσιν τῶν πόλεων καὶ ἐρρυθμότησε τὸν Πειραιᾶ, ὑπῆρξε δὲ καὶ κατὰ τὸν ἄλλον τρόπον τῆς διαδιώσεώς του ἀνθρώπος ἁπλῶς παρὰδοξος λόγῳ φιλοδοξίας καὶ συμπεριεφέρετο κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ φαίνεται εἰς μερικοὺς, ὅτι διῆγε δῖον περίεργον λόγῳ τῆς μεγάλης κόμης του καὶ τῶν πολυτελῶν κοσμημάτων του, προσέτι δὲ καὶ τῆς ἄλλης ἐνδυναμίας του, ἣ ὅποια ἦτο μὲν εὐθηνή, ἀλλὰ καὶ θεομή, κατὰλληλος ὅχι μόνον κατὰ τὸν χεῖμῶνα ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον, ἥθελε δὲ νὰ εἶναι ἔμπειρος καὶ ὅλων τῶν θεμάτων τῶν ἐχόντων σχέσιν πρὸς τὴν φύσιν – αὐτὸς λοιπὸν ὁ Ἰππόδαμος πρῶτος ἐκ τῶν μὴ ἀναμειχθέντων εἰς τὰ πολιτικὰ πράγματα ἐπεχείρησε νὰ γράψῃ περὶ τῆς μορφῆς τοῦ ἀρίστου πολιτεύματος. Ἦτοίμαζε δὲ τὴν πόλιν ὁ Ἰππόδαμος κατὰ μὲν τὸν ἀριθμὸν νὰ περιλαμβάνῃ δέκα χιλιάδας κατοίκων, νὰ εἶναι δὲ διηρημένη εἰς τρία μέρη· διεχώριζε δηλαδὴ εἰς τρία μέρη τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως, τὸ μὲν πρῶτον περιλαμβάνον τοὺς τεχνίτας, τὸ δὲ δεῦτερον τοὺς γεωργοὺς καὶ τὸ τρίτον τοὺς πολεμιστὰς καὶ τοὺς ἔχοντας τὰ ὄπλα. Διῆρεσε δὲ ἐπίσης ὁ Ἰππόδαμος τὴν περιοχὴν τῆς πόλεως εἰς τρία μέρη, δηλαδὴ εἰς τὴν ἱερὰν περιοχὴν, τὴν περιοχὴν τοῦ δημοσίου καὶ τρίτον τὴν ἰδιωτικὴν· ὡς ἱερὰν καθώρισεν ἐκείνην τὴν περιοχὴν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν θὰ παρασκευάζον τὰς καθιερωμένας πρὸς τοὺς θεοὺς θυσίας, ὡς δημοσίαν περιοχὴν καθώρισεν ἐκείνην, ἀπὸ τὰ προϊόντα τῆς ὁποίας θὰ διατρέφονται οἱ πολεμισταί, ὡς ἰδιωτικὴν τέλος τὴν ἀνήκουσαν εἰς τοὺς γεωργοὺς. Εἶχε δὲ τὴν γνώμην ὁ Ἰππόδαμος, ὅτι καὶ τὰ εἶδη τῶν νόμων εἶναι μόνον τρία· διότι ἐνόμιζεν, ὅτι καὶ τὰ ἀντικείμενα, εἰς τὰ ὁποῖα περιστρέφονται αἱ δίκαι, εἶναι καὶ αὐτὰ τρία κατὰ τὸν ἀριθμὸν, δηλαδὴ τὸ ἀδίκημα τῆς προσβολῆς, τὸ ἀδίκημα τῆς

ζημίας καὶ τρίτον τοῦ φόνον. Ἐπίσης ἐθεσμοθέτησε καὶ ἓνα ἀνώτατον δικαστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ παραπέμπωνται πρὸς ἐπανεξέτασιν ὅλαι αἱ δίκαι, περὶ τῶν ὁποίων ἐφαίνετο, ὅτι δὲν ἐλήφθησαν ὀρθαὶ ἀποφάσεις· τοῦτο δὲ τὸ ἀνώτατον δικαστήριον τὸ ἀπήρτιζεν ἀπὸ μερικὸν γέροντας, οἱ ὁποῖοι καθωρίζοντο δι' ἐκλογῆς. Ἐνόμιζε δὲ προσέτι, ὅτι αἱ ἀποφάσεις εἰς τὰ δικαστήρια δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωνται κατόπιν ψηφοφορίας τῶν δικαστῶν, ἀλλὰ ὅτι ἕκαστος ἀπὸ τοὺς δικαστὰς ἔπρεπε νὰ φέρῃ ἓνα πινάκιον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἀναγράφη, ὅτι καταδικάζει τὸν κατηγορούμενον, ἂν τὸν κατεδίκασεν ἀπολύτως, ἢ νὰ ἀφήνῃ τὸ πινάκιον κενόν, ἂν τὸν ἐθεώρει ἀπολύτως ἄξιον ἀπαλλαγῆς ἀπὸ πάσης ποινῆς· ἂν ὅμως τὸν ἐθεώρει ἐν μέρει μόνον ἄξιον καταδίκης, ὅχι δὲ ἄξιον ἀθώωσης, ἔπρεπε νὰ προσδιορίσῃ αὐτὸ εἰς τὸ πινάκιον ταῦτα δὲ προέτεινεν ὁ Ἱπποδάμος, διότι ἐνόμιζεν, ὅτι τὸ ἰσχύον σύστημα διεξαγωγῆς τῶν δικάων ἠνάγκαζε τοὺς δικαστὰς νὰ παραδαίνουσαν τὸν ὄρκον των, διότι ἐλάμβανον τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην ἀπόφασιν (ἀθωωτικὴν ἢ καταδικαστικὴν ἄνευ ἐπιμετρήσεως τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐνοχῆς τοῦ κατηγορουμένου). Προσέτι δὲ εἰσηγγήθη ἓνα μόνον, διὰ τοῦ ὁποῖου καθωρίζετο, ὅπως οἱ ὑποβάλλοντες μίαν πρότασιν ἐξυπηρετοῦσαν τὸ συμφέρον τῆς πόλεως λαμβάνουν μίαν τιμητικὴν ἀμοιβήν, ἐπίσης δὲ καθώρισε νὰ διατρέφονται ἀπὸ τὸ δημόσιον ταμεῖον οἱ παῖδες τῶν φονενομένων εἰς τὸν πόλεμον, διότι ἔλεγεν, ὅτι δὲν εἶχεν ἀκόμη καθορισθῇ διὰ νόμον εἰς ἄλλας πόλεις τοῦτο· ἰσχύει ὅμως ὁ νόμος οὗτος σήμερον καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ εἰς ἄλλας ἐλληνικὰς πόλεις. Ὄρισε πρὸς τοῦτοις ὁ Ἱπποδάμος νὰ ἐκλέγονται ὅλοι οἱ ἄρχοντες ἀπὸ τὸν λαόν, ὥς λαὸν δὲ ἐθεώρει τὰς τρεῖς τάξεις τῆς πόλεως· τούτων δὲ τῶν ἐκλεγέντων ὑπὸ ὅλου τοῦ λαοῦ ἀρχόντων καθώρισε ὥς ἔργον νὰ ἔχουν τὴν φροντίδα τῶν δημοσίων πραγμάτων καὶ τῶν ζητημάτων τῶν ξένων καὶ τῶν ὀρφανῶν.

»Αὐτὰ λοιπὸν εἶναι τὰ περισσότερα καὶ τὰ περισσότερον ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων ἀξιόλογα μέρη τοῦ πολιτεύματος τοῦ Ἱπποδάμου.»

(Μετάφρασι Σπ. Μαγγίνα)

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Ὁ διαχωρισμὸς τῆς πόλεως σὲ τρία μέρη, ποὺ κάνει ὁ Ἀριστοτέλης ἤτοι σὲ τεχνίτες, σὲ γεωργούς καὶ στὸ «προπολεμοῦν» καὶ «τὰ ὅπλα ἔχον» (=πολεμιστὲς) δὲν εἶναι ὁ ἴδιος μὲ ἐκείνον τοῦ Ἱπποδάμου, ποὺ ἀναφέρεται στὸ ἀπόσπασμα ποὺ διέσωσεν ὁ Σταβαῖος. Ὁ Ἱπποδάμος λέγει στὴν ἀρχὴ τοῦ ἀποσπάσματος τὰ ἑξῆς:

«Λέγω δ' ἐγώ, ὅτι ἡ ὅλη πολιτεία διαχωρίζεται σὲ τρεῖς τάξεις, ὅτι ἡ μία μὲν εἶναι τῶν εὐγενῶν (=ἀρίστων), ἡ δεύτερη τῶν δυνατῶν (=πολεμιστῶν) καὶ ἡ τρίτη ἡ τῶν ἐκπληρούντων καὶ χορηγούντων τὰ ἀναγκαῖα. Ὀνομάζω δὲ τὸ μὲν πρῶτο πλῆθος βουλευτικὸ (=βουλευόμενον), τὸ δὲ δεύτερο ἐπικουρικὸ (=βοηθητικὸ) καὶ τὸ τρίτο θάναυσο. Καὶ τὰ μὲν δύο πρῶτα εἶναι ἴδια τῶν εὐπόρων, τῶν ἐλεύθερον βίον ἐχόντων, τὸ δὲ τρίτο τῶν βιομηχάνων. Καὶ τὸ μὲν βουλευτικὸ εἶναι τὸ ἄριστο, τὸ δὲ τῶν βιομηχάνων τὸ κατώτερο, καὶ τὸ βοηθητικὸ μέσον. Καὶ τὸ μὲν βουλευτικὸ πρέπει νὰ ἄρχῃ, τὸ δὲ βιομήχανο νὰ ἄρχεται καὶ τὸ βοηθητικὸ νὰ ἄρχῃ καὶ νὰ ἄρχεται.»

Ὁ διαφορετικὸς τρόπος διαχωρισμοῦ τῆς πόλεως σὲ τάξεις μεταξὺ Ἀριστοτέλους καὶ Ἱπποδάμου ἡγεῖρε πρόβλημα, τὸ ὁποῖο μέχρι σήμερον δὲν ἔχει ξεκαθαρισθῇ. Ἄλλοι ὑποστηρίζουν, ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης ἔσφαλε στὸ θέμα τοῦτο καὶ

ἄλλοι, ὅτι τὸ ἀπόσπασμα τοῦ Ἰπποδάμου, ποὺ διέσωσε ὁ Στοβαῖος, ἀνήκει σὲ ἄλλον Ἰππόδαμο, ὁμώνυμο τοῦ Μιλησίου καὶ μεταγενέστερο τοῦ Ἀριστοτέλους, ἀλλὰ Ἰππόδαμος συγγραφεὺς μεταγενέστερος τοῦ Ἀριστοτέλους οὐδεὶς ἀναφέρεται ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς.

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Ἀσχέτως ὅμως πρὸς τὸ ποιὸς ἦταν ὁ Ἰππόδαμος ποὺ ἔγραψε τὸ κείμενο περὶ πολιτείας ποὺ διέσωσε ὁ Στοβαῖος, γεγονὸς μεγίστης ἀξίας, τὸ ὁποῖο περιποιεῖ ἐξαιρετικὴ τιμὴ στοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, εἶναι τὸ ὅτι μεταξὺ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ὑπῆρξε καὶ κάποιος συγγραφεὺς, ὁ ὁποῖος συνέγραψε ἢ ἐπενόησε τὸ σύστημα τῆς *συνταγματικῆς* (ἢ *συντεταγμένης*) πολιτείας.

Τοῦτο πιστοποιεῖται ἀπὸ τὴν τελευταία παράγραφο τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ Ἰπποδάμου (παρὰ Στοβαῖο), μὲ τὴν ὁποία συστήνει ὡς κυριώτερα στοιχεῖα τῆς πολιτείας τὴν βασιλεία, τὴν ἀριστοκρατία καὶ τὴν δημοκρατία, τὰ ὁποῖα κατὰ τὰ νεώτερα συνταγματικὰ ἢ ἀντιπροσωπευτικὰ πολιτεύματα εἶναι ὁ βασιλεὺς, ἡ γε-
ρουσία καὶ ἡ βουλή. Ἡ τελευταία παράγραφος τοῦ ἀποσπάσματος ἔχει ὡς ἑξῆς:

«*Ἐκ τῶν νόμων νὰ προέρχεται ἡ ἀσφάλεια ἔτσι, ἂν καὶ ἡ πολιτεία εἶναι μικτὴ ἢ συντεταγμένη ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων· λέγω δὲ ὅχι τῶν παρὰ φύσιν ἀλλὰ τῶν κατὰ φύσιν ὑφισταμένων πολιτειῶν, διότι καμμία ἀνάγκη δὲν ὑπάρχει τῆς τυραννίας στὶς πόλεις ἐκτὸς τῆς ὀλιγαρχίας, καὶ τοῦτο γιὰ λίγο χρονικὸ διάστημα. Πρέπει λοιπὸν νὰ ταχθῇ πρῶτον ἡ βασιλεία καὶ δεύτερον ἡ ἀριστοκρατία. Διότι ἡ βασιλεία εἶναι πρᾶγμα θεομύητο καὶ δύσκολο νὰ φυλαχθῇ ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη ψυχῇ, ἐπειδὴ ταχέως μεταβάλλεται ἀπὸ τὴν τρυφή καὶ τὴν ὕβρι (=προβολὴ ὑπολήψεων καὶ ζημία ἢ λύπη συνανθρώπων). Γιὰ τοῦτο ἀκριβῶς δὲν πρέπει νὰ τὴν μεταχειριζώμεθα ἀπολύτως, ἀλλ' ὅσο τὸ δυνατόν χρησίμως γιὰ τὴν πολιτεία νὰ εἰσαγάγωμεν ἐπὶ πλεόν τὴν ἀριστοκρατία· διότι εἶναι περισσότεροι ἄρχοντες, καὶ φέρονται ζηλότυπα μεταξὺ τῶν, καὶ πολλὰς φορὰς ἀντιμεταβάλλονται (ἐναλλάσσονται) οἱ ἀρχές. Ἡ δὲ δημοκρατία εἶναι μὲν βεβαίως ἀναγκαῖα νὰ ὑπάρχῃ· διότι ὁ πολίτης ποὺ εἶναι μέλος τῆς ὅλης πολιτείας, πρέπει νὰ ἀπολαμβάνῃ κάποιας ἀμοιβῆς ἀπ' αὐτήν, ἀλλὰ πρέπει νὰ χαλιναγωγῇται ἐπαρκῶς· διότι ὁ ὄχλος εἶναι θρασὺς καὶ ἀνθάδης.»*

ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΙΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Ὁ Ἰππόδαμος φαίνεται, ὅτι ὑπῆρξε ὁ πρῶτος, ὁ ὁποῖος ἔγραψε περὶ συντεταγμένης πολιτείας καὶ ὅτι σὲ κάθε συντεταγμένη πολιτεία πρέπει ἢ ἐξουσία νὰ ἀσκήται ἀπὸ τὴν βασιλεία, τὴν ἀριστοκρατία καὶ τὴ δημοκρατία. Τέτοιο, ἄγραφο ὅμως, πολιτειακὸ σύστημα ὑπῆρχε στὴν Σπάρτη, ὅπου τὴν ἐξουσία ἀποτελοῦσαν οἱ δύο βασιλεῖς, οἱ πέντε ἑφοροὶ καὶ οἱ εἴκοσι ὀκτὼ γε-
ρουσιαστές, ἐκλεγόμενοι ὅλοι ἀπὸ τὴν συνέλευση τοῦ λαοῦ, τοῦ ὁποῖου ἦσαν ἀντιπρόσωποι.

Οί ἔφοροι, καθὼς καὶ ἡ Γερουσία τῆς Σπάρτης, ἦσαν ἰσόψηφοι καὶ ἰσοδύναμοι μὲ δύο βασιλεῖς (Πλάτων, «*Νόμοι*», βιβλίο Γ'). Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη οἱ ἔφοροι φαίνεται νὰ εἶχαν τὴν ἀνώτατη ἐξουσία καὶ ἤλεγχαν καὶ τοὺς βασιλεῖς ἀκόμη· διότι λέγει ὅτι ἡ δύναμη τῶν ἐφόρων ἦτο «*ἰσοτύραννος*»: «*καὶ διὰ τὸ τὴν ἀρχὴν εἶναι λίαν μεγάλην (τῶν ἐφόρων) καὶ ἰσοτύραννον...*» («*Πολιτικά*» 1270 β). Οἱ βασιλεῖς, ἡ Γερουσία καὶ οἱ ἔφοροι ἀπῆρτιζαν τὴν νομοθετικὴ ἐξουσία. Οἱ ἔφοροι καὶ ἡ Γερουσία εἶχαν ἐκτὸς τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας καὶ ἀρμοδιότητες δικητικὰς καὶ δικαστικὰς.

Ἀνατρέχοντας σήμερα στὸ σύνταγμα τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, βλέπομεν ὅτι τοῦτο μιμεῖται τὸ σπαρτιατικὸ καὶ τὸ πολιτικὸ σύστημα τοῦ Ἱπποδάμου σὲ μεγάλο βαθμό. Τὸ ἀμερικανικὸ σύνταγμα προβλέπει τρεῖς ἐξουσίες τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Κυβερνήσεως: Τὴν Ἐκτελεστικὴν μὲ ἐπικεφαλῇ τὸν Πρόεδρο, τὴν Νομοθετικὴν ποὺ τὴν ἀποτελοῦν τὰ δύο νομοθετικὰ σώματα τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Κογκρέσσου (δηλ. ἡ Γερουσία καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων) καὶ τὴν Δικαστικὴν μὲ ἐπικεφαλῇ τὸ Ἀνώτατο Δικαστήριον.

Τελειώνοντας σημειώνομε, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐπινόησαν καὶ ἐφάρμοσαν ὅλα σχεδὸν τὰ πολιτικὰ συστήματα, ποὺ ἦσαν δυνατὰ στὴν ἀνθρώπινη φύσι, γιὰ τὴν εὐημερία καὶ πρόοδο τῶν πολιτειῶν.

Τὰ πολιτικὰ αὐτὰ συστήματα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἀποτελέσαν τὰ πρότυπα ὅλων σχεδὸν τῶν συνταγμάτων τῶν παλαιότερων καὶ νεωτέρων ἔθνων. Ὁ Ἱπποδάμος εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ ἐπινόησε καὶ ἐγγράφως πρότεινε τὸ σύστημα τῆς συνταγματικῆς (ἢ συντεταγμένης) πολιτείας (τῆς ὁποίας τὴν ἐξουσία ἀπετέλουν ἡ βασιλεία, ἡ ἀριστοκρατία καὶ ἡ δημοκρατία) ἥτοι τὴν μικτὴ πολιτεία. Ἡ σημαντικὴ αὐτὴ προσφορὰ τοῦ Ἱπποδάμου, ἡ ὁποία σχεδὸν ἀγνοεῖται μέχρι σήμερα, περιποιεῖ μεγίστην τιμὴν στὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος.

Βιβλιογραφία

Γιὰ τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος ἀρθρου εἶχα ὑπ' ὄψιν μου τὰ ἀκόλουθα:

- 1) «*Ἀριστοτέλους Πολιτικῶν τὰ Σφζόμενα*», ὑπὸ Ἀθ. Κοραῆ, Παρίσι 1821.
- 2) «*Ἀριστοτέλους Πολιτικά*», ἐλευθέρᾳ μετάφρασιν ὑπὸ Παν. Ι. Θεοδωροπούλου, Ἀθῆναι 1933.
- 3) «*Ἀριστοτέλους Πολιτικά*», μετάφρασις ὑπὸ Σπ. Χρ. Μαγγίνα, ἐκδόσεις «Ὠφελίμων Βιβλίων», Ἀθῆναι 1979.
- 4) «*Λεξικόν*» τοῦ Ἡσυχίου.
- 5) «*Λεξικόν*» Ἀρποκρατίωνος.
- 6) Στράβωνος, «*Γεωγραφικά*», Λειψία 1866.
- 7) «*The Oxford Classical Dictionary*», 6' ἔκδοσις.
- 8) «*Ἱπποδάμος, ἀρχαὶ τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου*», ὑπὸ Νικ. Παππαδούκα, Ἀθῆναι 1848.

Δημ. Κ. Μαργέτης

Γιατί «θίγονται»;

Οί μάγοι τῆς σύγχρονης ἐξαπάτησης μᾶς σερβίζουν τὴν «πληροφόρηση» τῆς τηλεόρασης σὰν πρόοδο, ὅταν οἱ κουρελιασμένες καὶ διαλυμένες Φιλοσοφία-Ἐπιστήμη-Τέχνη, σπαράγματα πλέον, περνοῦν ἀπὸ τὴν ὁθόνη σὰν ἐφιαλτικά κομμάτια γι' αὐτὸν ποὺ ἔχει τὴν συγκροτημένη δομὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχαιότητος. Ὁ σημερινὸς Γιαχβὲ μὲ τὸν «πολιτισμό» του κατακερματίζει τὰ πάντα στὸ παιχνίδι τῆς τηλεόρασης, – καλειδοσκοπιο ἀγνοίας. Ἔτσι βλέπεις τοὺς σημερινούς, ποὺ δὲν ἔφθασαν (εὐκολώτερα κοντσαίνει, ἀπὸ τὸ νὰ τρέχῃς), νὰ προεκτείνουν τὴν Ἀρχαιότητα στὸν ἐβραιοχριστιανισμό καὶ νὰ τῆς νοθεύουν τὴν ἀσύλληπτη καθαρότητα μὲ τὴν ἐλληνοχριστιανικὴ ἀπάτη. Δύο πράγματα μὴ ἀναμίξιμα, γιατί ὁ ἐβραιοχριστιανισμὸς δὲν ἔχει δική του κατάθεση πολιτισμοῦ ὅπως ἡ Ἀρχαιότης. Πῶς, γιὰ παράδειγμα, ἓνας ἔστω καὶ καλὸς ἠθοποιὸς μέσα ἀπὸ ἐδῶ μπορεῖ νὰ ἀποδώσῃ στὴν Ἐπίδανρο τὴν Ἀρχαία Τραγωδία; Ὅτι ἔγινε καὶ μὲ τὰ μεγάλα ὀνόματα Εὐρωπαίων ζωγράφων ἢ καὶ γλυπτῶν, ποὺ ἐπιχείρησαν ἀνεπιτυχῶς νὰ ἀποδώσουν τὴν Ἀρχαιότητα. Ὅμοια ἐπιλεγμένοι «ἱστορικοὶ» ἀπὸ τὸ σύστημα προωθοῦν ἰδέες «ἐνωτικές», «πολυμορφικοῦ» τύπου, «πολυπολιτισμικές» μὲ ὑποβολιμαία συκοφάντηση τῶν Ἑθνῶν, τῶν ὁποίων τὰ κακὰ εἶναι προῖόν τοῦ χριστιανικοῦ Μεσαίωνα, τοῦ καπιταλισμοῦ, τοῦ μαρξισμοῦ, στὰ ὁποῖα ἔθνη ὅμως προσπαθοῦν νὰ μεταθέσουν τὴν εὐθύνη τοῦ συστήματος.

Λένε καὶ τὸ ἄλλο: νὰ μὴν... πληγώνουμε τὰ ἄλλα ἔθνη. Θὰ σῃ-
σουν με δηλαδή τὴν Ἱστορία; Ὅτι, ἐξέχει τὸ κόβουμε! Καὶ γιατί νὰ
θίγονται; τοὺς θίγει ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια ἢ τὰ ἐγκλήματα ποὺ ἔχουν
διαπράξει κατὰ τοῦ πολιτισμοῦ; Μὲ κάτι τέτοιες κινδυνολογίες τὸ
σύστημα προωθεῖ τὴν ἐπιβολὴ καὶ ἐπιδίωξή του.

Δικαιώνεται ἡ θέση τοῦ «Δανλοῦ», ποὺ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἀμετακί-
νητος κηρύσσει, ὅτι μόνον ἀτομικά, χωρὶς ὁμαδοποίηση, μπορεῖ ὁ
ἄνθρωπος νὰ καταλάβῃ τί γίνεται γύρω του, περνώντας μέσα ἀπὸ
τὴν ἱστορικὴ πεῖρα. Πόσο δύσκολος δρόμος καὶ πόσο ἡ θρυλούμε-
νη «πολυμορφία» εἶναι ἀδύνατον μέσα ἀπὸ τὴν ὁμαδοποίηση τῆς
ἐλληνοχριστιανικῆς προπαγάνδας νὰ βρῇ τὴν πραγματικὴ ἔννοια
ποὺ τῆς ταιριάζει, τὴν ἔννοια τῆς τελείωσης...

Παντελῆς Γλάρος

Ἐν τάφῳ

Ἦταν περασμένα μεσάνυχτα καὶ τὸ φεγγάρι εἶχε κρυφτῇ ἀπὸ ὥρα πίσω ἀπὸ πυκνὰ μαῦρα σύννεφα. Μία θροχὴ ἄγρια μάστιζε τώρα τὸ ἔρημο τοπίο. Μὰ ὁ μαυροφορεμένος ὁδοιπὸρος συνέχιζε νὰ περπατᾷ ἀπτόητος τὸ μονοπάτι ποὺ ὠδηγοῦσε πρὸς τὸ νεκροταφεῖο. Ἐφτάσε στὴν πόρτα καὶ τὴν ἀνοιξε. Αὐτῇ, ἀφοῦ ἔτριξε ἀπαίσια μέσα στὴν σιγή, κατάπιε τὸν σκοτεινὸν ἐπισκέπτη. Αὐτὸς σταμάτησε γιὰ λίγο διστακτικὸς καὶ ὕστερα μπαίνοντας σ' ἓνα πλάγιο δρομίσκο ἀριστερὰ μέτρησε τρεῖς τάφους. Στὸν τελευταῖο σήκωσε τὴν ταφόπλακα καὶ χώθηκε μέσα.

Ἐκεῖ, στὸν εὐρύχωρον οἰκογενειακὸ τάφο, ποὺ τὸν φώτιζε ἓνα μισολυωμένο κερδί, τὸν περιμέναν οἱ τρεῖς του συνεργάτες, κρατοῦντες ὠρμισμένοι τὸν «Δαυλός».

– Ἦθελα νὰ ἔξεραι ποίαν οὐ μ... (μπίπ) ἦταν ἰδέα νὰ ῥθοῦμε τέτοια ὥρα ἐδῶ, εἶπεν ὁ νεοεισελθὼν.

– Πάψε, ἡλίθιε, νὰ διαμαρτύρεσαι, ψιθύρισε ὁ ἓνας, ποὺ φαινόταν ἀρχηγός. Τὸ ξέρεις, ὅτι ἡ δουλειὰ θέλει μυστικότητα. Θέλεις νὰ μᾶς πιάσῃ στὴν πέννα του «Ὁ Ἄλλος Λόγος».

– Σκάστε ἐπιτέλους, μούγκρισε ὁ ἄλλος. Δὲν ἤρθαμε ὅδῳ, γιὰ νὰ μαλώσουμε. Ἐδῶ ἤρθαμε, νὰ θροῦμε τρόπους, γιὰ νὰ σιγήσῃ ὁ «Δαυλός». Γιατί, ὅπως βλέπετε, κυκλοφορεῖ ἀκόμη. Εἶπε, καὶ τοὺς πέταξε τὸ περιοδικὸ κατὰ πρόσωπο.

– Δυστυχῶς! κλαψούρισε καὶ ὁ τρίτος, περισσότερο γιὰ νὰ φανῇ ἀρεστός στ' ἀφεντικό του.

– Λοιπόν, γιὰ νὰ δοῦμε τί κάναμε σήμερα, θρυλήθηκε ὁ ἀρχηγός.

– Ἐγώ, εἶπεν ὁ πρῶτος, τὴν ἔστησα σὲ γνωστὲς καφετέριες, καὶ ὅποιον εὔρισκα, γνωστὸν ἢ ἄγνωστο, τὸν ρωτοῦσα, ἂν ἔμαθε ὅτι πουλήθηκε ὁ «Δαυλός» σὲ γνωστό ἐκδοτικὸ συγκρότημα. Ἀφεντικό, μοῦ χρωστᾷς εἴκοσι ὀκτῶ χιλιάδες ἀπ' τοὺς καφέδες.

– Σιγὰ τὰ ὡὰ μὴ γίνουν ὁμελέττα, μουρμούρισε ὁ δεύτερος. Καὶ ὕστερα στεντορεῖα τῇ φωνῇ ἤρχισε λέγων: Ἐγὼ ἔπιασα ὅλα τὰ διδωλπωλεῖα καὶ τὰ περίπτερα, ὅπου πουλιέται ὁ «Δαυλός», καὶ ἄρχισα νὰ διαδίδω ὅτι ὁ Λάμπρου εἶναι μασῶνος τεσσαρακοστοῦ ἔκτου βαθμοῦ καὶ ὅτι τὸ τρισάθλιο περιοδικὸ του ἐξυπηρετεῖ τὰ συμφέροντα τῆς Μαλαισιανῆς καὶ Μπουρονντιανῆς Στοᾶς.

Ὁ ἀρχηγός, μὲ φωνὴ ποὺ μόλις ἀκουγόταν, μουρμούρισε κυττάζοντας τὸν ἄλλο:

– Καὶ ἐσύ;

– Ἐγὼ λέω νὰ τοῦ δίνω, ὑποτονθόρισε ὁ τρίτος καὶ ἔκανε νὰ μετακινήσῃ πλάγια τὴν ταφόπλακα.

Ὅμως, αὐτὴ παρέμενε πεισματικὰ ἀκίνητη. Μέσα στὴν προεμούρα τοὺς δὲν ἄκουσαν τὸν φύλακα, πού, ἐνῶ περιπολοῦσε, θρίσκοντας ὀλίγον ἀνοικτὴ τὴν ταφόπλακα, τὴν ἔκλεισε ἐρμητικά.

Καὶ ἡ θροχὴ συνέχιζε νὰ πέφτῃ...

Γιώργος Πετρόπουλος

με. Πυθέας ὁ Μασσαλιώτης

Οἱ Ἕλληνες —«ἄοκνοι, τολμηροί, νεωτεροποιοὶ καὶ εὐέλπιδες» (Θουκυδίδης)— ἀπὸ τὰ παμπάλαια ἔτη ἀνοίχθηκαν στὸν κόσμον ποὺ ἀπλωνόταν μπροστά τους καὶ ἵδρυσαν ἐμπορικὰ καὶ πολιτιστικὰ κέντρα, προκειμένον νὰ στεγάσουν τοὺς κόσμονες τῶν ὀνείρων τους. Ἦδη ἀπὸ τὰ χρόνια τοῦ Μύθου οἱ Ἀργοναῦτες διὰ τοῦ Τανάνιδος ἔφθασαν στὴν Ἀρκτική καὶ ἐκεῖθεν στὴν «Ἡλεκτρίδα νῆσον» (Βαλτική) καὶ τίς «Ἡράκλειες Στῆλες» ἢ «Στῆλες τοῦ Κρόνου» (Γιβραλτάρ). Οἱ Μινωῖτες καὶ Μυκηναῖοι κατέκτησαν τὰ νησιὰ τοῦ Εἰρηνικοῦ καὶ τὴν Ἀμερική, ὅπως μαρτυροῦν τὰ ὀνόματα Πολυνησία, Ἰνδονησία, Μελανησία καὶ Ἀμαζόνιος. [Ο Ὀδυσσεύς, ἐκτελώντας προφανῶς διατεταγμένην ἀποστολή, ἐξωκεανίσθηκε καὶ δρεθήκε στὴν νότια Ἀμερική, ὅπου ἔλαβαν χώρα τὰ πλεῖστα τῶν κατορθωμάτων καὶ παθημάτων του, σύμφωνα μὲ τὴν H. Mertz.] Οἱ Ἕλληνες τέλος τῆς Ἀρχαϊκῆς ἐποχῆς ἵδρυσαν πλῆθος ἀποικιῶν στὴ Δύση ὅπως τὴν Νίκαιαν, τὴν Ἀγάθην, τὴν Ὀλβίαν, τὸ Ταυρέντιον καὶ τὴν Μασσαλίαν.

Ἡ Μασσαλία, ἡ πατρίδα τοῦ Πυθέα, ἰδρύθηκε κατὰ μὲν τὸν Ἀριστοτέλη ἀπὸ τὸν Εὐξενον, κατὰ δὲ τὸν Ἀθήναιο ἀπὸ τὸν Πρῶτον περὶ τὰ τέλη τοῦ 7ου π.Χ. αἰῶνος. Οἱ Φωκαεῖς, μὴ ἀνεχόμενοι τὴν περσικὴν καταπίεση, μετανάστευσαν πρὸς τὴν γνωστὴν καὶ οἰκειὰν Δύση καὶ ἵδρυσαν τὴν πολλὴ ἀξιόλογη αὐτὴν πόλη, ποὺ ἐμελλε νὰ καταστῇ τὸ φόβητρο τῶν Φοινίκων πειρατῶν ἀλλὰ καὶ τὸ ἐμπορικὸ κέντρο τῶν Ἑλλήνων, ποὺ ἀντήλλασαν τὸν οἶνον καὶ τὰ εἶδη κεραμικῆς μὲ τὸ ἥλεκτρο καὶ τὸν κασσίτερο. Τὰ ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα καὶ ἰδίως τὰ νομίσματα —ποὺ ἀπ' τὴν μία ὀψη φέρουν τὸν Ἀπόλλωνα ἢ τὴν Ἀφροδίτη καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸν ἡλιακὸ δίσκον καὶ τὴν λέξη «Μασσαλιωτῶν»— μαρτυροῦν, ὅτι στὴν πόλιν αὐτὴ ἄνθησε ἕνας πολιτισμὸς ἐφάμιλλος τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος.

Ὁ Πυθέας ὑπῆρξε τολμηρὸς ποντοπόρος καὶ ἐξερευνητὴς ἀλλὰ καὶ ἐξέχων ἀστρονόμος, μαθηματικὸς, γεωγράφος καὶ ὠκεανογράφος, ποὺ οἱ μετρήσεις του τῶν διαφορῶν γεωγραφικῶν πλατῶν ἀπετέλεσαν τὸ πολυτιμότερον ἐγχειρίδιον ὅλων τῶν μεταγενεστέρων γεωγράφων καὶ χαρτογράφων. Τὰ ὅσα γνωρίζουμε περὶ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τοῦ ἔργου του προέρχονται ἀπὸ τρίτους, ἀφοῦ καὶ τὰ τρία συγγράμματα του («Γῆς Περίοδος», «Πυθέου Περίπλους» καὶ «Περὶ Ὠκεανοῦ») ἀπωλέσθησαν, ἐκτὸς ἀπὸ 33 ἀποσπάσματά τους, ποὺ διέσωσαν Διόδωρος ὁ Σικελιώτης, ὁ Πολύβιος, ὁ Στράβων, ὁ Πλούταρχος, ὁ Ἰππαρχος, Ξενοφῶν ὁ Λαμψακηνός, Κοσμάς ὁ Ἰνδικοπλεύστης κ.ἄ. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν τὸν κακολογοῦν ὡς ψευδολόγον καὶ φαντασιολόγον καὶ χαρακτηρίζουν τὰ ἔργα του ὡς «Πυθέου πλάσματα»· οἱ ἴδιοι ὅσῳ ἀπετέλεσαν καὶ τοὺς διαπρύσιους κήρυκες τῶν ἔργων του! Ὁ Στράβων γιὰ παράδειγμα, ποὺ συχνὰ εἰρωνεύεται τὸν ἐξερευνητὴν, δὲν ἀποκρύπτει τὸ ὅτι ὁ Ἰππαρχος, συντάσσοντας δυνάμει αἰῶνες μετὰ τὰ γεωγραφικὰ πλάτη τῶν διαφορῶν τόπων, συμβουλευτόταν ἀπαραίτητα τὰ ἔργα τοῦ Μασσαλιώτη· τὸν ψέγει ὅμως μὲ σφοδρότητα ὡς ψευδολόγον, διότι ἀναφέρει ὅτι τὸ ὕψος τῶν παλιγορρικῶν κυμάτων στὸν ὠκεανὸ φθάνει τὰ 11 μέτρα καὶ ὅτι ὁ περίπλους τῆς δόρειας Ἰσπανίας γίνεται ταχύτερα γιὰ τοὺς εἰσπλέοντας στὸν Βισκαῖκὸ ἀπ' ὅ,τι γιὰ τοὺς ἐκπλέοντας στὸν ὠκεανό. Δὲν πρέπει ὅσῳ νὰ τοῦ καταλογίσουμε κακοήθεια, διότι τοῦ ἦταν ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τίς παλίρροιες τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ τὸ «Ρεῦμα

τοῦ Κόλπου», τὸ «Γκόλφ-Στροφή», ἓνα φαινόμενο πὺν μελέτησε καὶ περιέγραψε ἐπακριδῶς ὁ Πυθέας εἴκοσι αἰῶνες πρὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀναγεννήσεως.

Ὁ «Πυθέου Περιήλους» πρέπει νὰ πραγματοποιήθηκε περὶ τὸ 330 π.Χ. κατ' ἐντολὴν τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, ὁ ὁποῖος σχεδίαζε τὴν πρὸς Δυσμᾶς πολιτιστικὴν του στρατεία μετὰ τὴν κατάκτηση τῆς Ἀσίας. Τὴν ἄποψη αὐτὴ ἤλθε νὰ ἐνισχύσῃ ἓνα χρυσὸ νόμισμα κυρηναϊκῆς κοπῆς, πὺν δρέθηκε σὲ ναυαγισμένο πλοῖο στὴν Βρέστη. Ὁ Μασσαλιώτης λοιπὸν, ἀφοῦ πέρασε τὶς Ἡράκλειες Στῆλες, ἔφθασε στὸν Κάδικα (Γάδειρα) καὶ ἐκεῖθεν στὶς Κασσιτερίδες νήσους (Ἀγγλία), ὅπου μελέτησε τὸ φαινόμενο τῶν παλιρροιῶν, τὸ ὁποῖο πολὺ ὀρθὰ ἀπέδωσε πρῶτος στὶς ἐλκτικὰς δυνάμεις πὺν ἀσκεῖ ἡ Σελήνη. Συνεχίζοντας τὸ ταξίδι του πρὸς τὸν βορρᾶ ἔφθασε στὴν Ὀξύσαμο (Οὐσάν) καὶ κατόπιν στὰ ὄρυχεῖα τῆς Κορνονάλλης, στὸ Βελέριον, ὅπως ἀπεκάλεσε τὴν περιοχὴ. Οἱ κάτοικοι τῆς Κορνονάλλης κατὰ τὸν ἐξερευνητὴ ἦσαν φιλόξενοι καὶ ἐκπολιτισμένοι ἐξαιτίας τῆς συχνῆς ἐπικοινωνίας τους μὲ τοὺς ἐμπόρους κασσιτέρου. Τὸ μετάλλευμα αὐτὸ ἐξώρυσαν ἀπὸ τὴ γῆ τους καί, ἀφοῦ τὸ καθάριζαν καὶ τὸ μορφοποιοῦσαν διὰ τῆς πυρᾶς, τὸ συγκέντρωναν στὸ νησί Ἰκτις καὶ τὸ ἐξῆγαν. Στὸ Βελέριον, τὴν Ἰκτιδα καὶ τὸ ἀκρωτήριον Κάντιον πρέπει νὰ παρέμεινε ἀρκετὸ χρόνον, ἀσχολούμενος μὲ τὸν ὑπολογισμό τῶν ἀποστάσεων μετὰξὺ διαφόρων τόπων καὶ πόλεων ὅπως Μασσαλίας-Καντίου, Καντίου-Κελτικῆς ἀκτῆς, τοῦ πλάτους τοῦ Στενοῦ τῆς Μάγχης κ.ἄ. συγκέντρωσε πληροφορίες ὡσαύτως καὶ περὶ τοῦ ἡλέκτρου.

Ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ ἐμφανίζονται κάποιες δυσκολίες, ὅσον ἀφορᾷ στὸ ταξίδι του. Φαίνεται, ὅτι διασχίζοντας τὰ παράλια τῆς Β. Εὐρώπης δρέθηκε στὴν θάλασσα τοῦ Μεντανόμου καὶ ἐκεῖθεν στὴν Βαλτικὴ κατόπιν κατευθύνθηκε πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ (:) καὶ ἔφθασε στὴ δόρεια Βρεταννία καὶ ἐκεῖθεν στὴν Ἰσλανδία ἢ Γροιλανδία, τὴν μυθικὴν Θούλην, ὅπου κατὰ τὸ θερινὸν ἡλιοστάσιο δὲν ὑπῆρχε νύκτα, ὅπως δὲν ὑπῆρχε καὶ ἡμέρα κατὰ τὸ χειμερινόν. Ἡ Θούλη περιγράφεται ὡς μεγάλη νῆσος παρὰ τὴν Πεπηγυῖαν θάλασσαν, τὴν γνωστὴν στοὺς ἀρχαίους ὡς Κρονία ἢ θάλασσα τοῦ Ἐρέβους, ὅπου κανεὶς δὲν τολμᾷ νὰ μεταδῇ σύμφωνα μὲ τὸν Κλαύδιο Πτολεμαῖο. Στὸ μέρος αὐτὸ κατὰ τὸν Πυθέα δὲν ὑπῆρχε οὔτε ξηρὰ οὔτε θάλασσα οὔτε ἀέρας ἀλλὰ ἓνα μεῖγμα, πὺν ἔμοιαζε μὲ θαλάσσιον πνεῦμονα, μέσα στὸν ὁποῖο ἀνακατεῦνται καὶ αἰωροῦνται ὅλα αὐτά, μ' ἀποτέλεσμα νὰ καθίσταται ἡ περιοχὴ ἀπρόσιτος καὶ γιὰ τοὺς πεζοὺς καὶ γιὰ τὰ πλεούμενα (Στράδων). Ἀπὸ τὴν περιοχὴν τῆς Θούλης ἄρχισε τὸ ταξίδι τῆς ἐπιστροφῆς, πὺν διὰ τῆς Βρεταννίας, τοῦ Στενοῦ τῆς Μάγχης, τοῦ Κάδικος καὶ τῶν Στηλῶν περατώθηκε στὴν Μασσαλία.

Ὁ Πυθέας φάνηκε ἄξιος θαλασσοπόρος καὶ ἀστρονόμος, ἀνώτερος κατὰ πολὺ τοῦ Κολόμβου καὶ τοῦ Βάσκο ντὰ Γκάμα, ἡ δὲ προσφορά του εἶναι ἀνυπολόγιστη στὴν ἐξέλιξη τῶν διαφορῶν ἐπιστημῶν. Οἱ χῶρες πὺν ἀνεκάλυψε, μυθικὰς μέχρι τότε, παρέμειναν ἄγνωστες γι' ἀρκετοὺς αἰῶνες μετὰ ἀπ' αὐτόν, ἀφοῦ κανεὶς δὲν τολμοῦσε νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ ἐγχείρημα. Δικαίως λοιπὸν «ὀφείλομε νὰ τὸν ἐντάξωμεν εἰς τὸν κατάλογον τῶν Γκάμας, τῶν Κολόμβων καὶ τῶν Μαγγελάνων... πὺν ἀξίζει νὰ ἐπιβιοῦν εἰς τὴν μνήμην μας περισσότερον παρὰ οἱ Σεσώτρες καὶ οἱ Ἀντίδαι» κατὰ τὸν Πονκεδὶλ.

Σαράντος Πάν

Προξενεία, Ἐκκλησία καὶ «έλλαδέμποροι» ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα διαλύουν τὴν Ὁμογένεια ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

Ἡ ἀνησυχία στοὺς κόλπους τῆς Ὁμογένειας γιὰ τὴν ἀδιαφορία τῆς μητροπόλεως σὲ ζητήματα κρίσιμα γιὰ τὸ μέλλον τοῦ Ἑλληνισμοῦ βρῖσκει ἔκφραση μέσα ἀπὸ τὴ δημιουργία φορέων καὶ συλλόγων κυρίως πολιτιστικοῦ χαρακτήρα. Ὁ «Δαυλὸς» παρακολουθεῖ, καταγράφει καὶ θὰ παρουσιάσῃ ὠριμένες ἀπὸ τίς προσπάθειες τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Διασποράς.

Ζοφερὴ ἐμφανίζεται ἡ κατάσταση στὶς ἑλληνικὲς κοινότητες τῆς Αὐστραλίας μέσα ἀπὸ τὰ μηνύματα καὶ τίς καταγγελίες πού λαμβάνει τὸ περιοδικό μας. Ὁμιλοῦν «γιὰ «διαφθορὰ καὶ ἐκμετάλλευση τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ ἐπιτήδειους γιὰ τὴν προώθηση προσωπικῶν τους συμφερόντων». Συνυπεύθυνους θεωροῦν τὸ Προξενεῖο καὶ τὴν Ἐκκλησία, ἡ ὁποία –ὅπως ὑποστηρίζουν– ἔχει ἤδη προσχωρήσει στὸ Διεθνὲς Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν, καὶ φήμες τὴν θέλουν νὰ ἐτοιμάζεται νὰ εἰσχωρήσῃ στὸ «Christian-Jewish Council». Ἀπογοήτευση ὅμως εἰσπράττουν καὶ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες τῆς μητροπόλεως. Ὅσοι ὁμογενεῖς δραστηριοποιοῦνται στὸ ἔξω-

Πῶς ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ τῆς Ἀμερικῆς «δολοφονεῖ» τὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα

Ἡ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα στὶς ΗΠΑ εὐρίσκεται ἐν κινδύνῳ καὶ τείνει νὰ ἐξαφανισθῇ. Οἱ ἱερεῖς εἴτε οἰκιοθελῶς εἴτε ἐξ ἀνάγκης λόγω ἀγνοίας ἀποφεύγουν παντελῶς τὴν χρῆσι της. Ἐπισημῶς καὶ ἐμφανῶς ὁ Ἑλληνισμὸς εὐρίσκεται ὑπὸ διωγμόν, δηλώνουν ἀγανακτισμένοι οἱ ὁμογενεῖς. Τὸ ἀξιέπαινο καὶ θεάρεστο ἔργο πὺν ἰδρύει ἡ Ἑλληνικὴ Ἐταιρία «Παιδεῖα» μὲ ἔδρα τὸ Κορνέκτικατ, κέντρο Ἑλληνικῶν Σπουδῶν, δυστυχῶς δὲν εἶναι ἀρεστὸ στὸν κληρο. Δικαιολογία: Τυχὸν δωρεὲς πρὸς ἐπίτευξι τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ θὰ ἐπιδράσουν ἀρνητικὰ ἐπὶ τῶν κοινοτήτων.

Οὐδόλως ἐκπλήσσει ἡ στάσι τῶν ἱερέων αὐτῶν, ἐφ' ὅσον οἱ πλεῖστοι, ἂν ὅχι ὅλοι, ἀπεφοίτησαν ἀπὸ τὴν Θεολογικὴ Σχολὴ Βοστώνης τὴν τελευταία εἰκοσαετία. Δὲν φταῖνε θεδαίως οἱ ἱερεῖς, πὺν δὲν γνωρίζουν τὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα. Ἀπλούστατα δὲν τὴν διδάχθηκαν στὴ σχολή, ▶

τερικό, προσεγγίζονται από επιτήδειους «έλληνοκεντρικούς», για να τους αποσπάσουν μεγάλα χρηματικά ποσά, με σκοπό «να σώσουν τὸν Ἑλληνισμό» (!).

Μέσα στο κλίμα αὐτὸ γεννήθηκε «συγκρατημένα καὶ προσεκτικά», ὅπως ὑποστηρίζουν τὰ μέλη του, ὁ Ἑλληνοκεντρικὸς Σύνδεσμος «Ὁ Φοῖβος». Τὰ μέλη του διευκρινίζουν ἐξ ἀρχῆς, ὅτι «δὲν διακατέχονται ἀπὸ στεῖρο σωδινισμό καὶ ἄκρατο ὑπερεθνικισμό ἀλλὰ ἀπὸ καλῶς ἐννοούμενο πατριωτισμό, ποὺ πρέπει νὰ αἰσθάνεται κάθε Ἑλληνας καὶ Ἑλληνίδα, ὅπως καὶ κάθε λαὸς δικαιούται νὰ διατηρῇ τὴν ἐθνικὴ του συνείδηση καὶ νὰ διαφυλάττῃ τὴν ὑπαρξὴ του ὡς ἔθνους». Ὁ «Δαυλὸς» συνωμίλησε μὲ ἓνα ἀπὸ τὰ ἰδρυτικά του μέλη, τὸν κ. Δημήτριο Ἰακωβίδη, ὁ ὁποῖος ζῇ ἐπὶ 28 ἔτη στὴν Αὐστραλία καὶ εἶναι ἐρευνητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Μελβούρνης:

– *Γιατί ἐπιλέξατε τὸ ὄνομα «Φοῖβος»;*

– Τὸ ὄνομα αὐτὸ ὑποδηλώνει, ὅτι ὁ σύνδεσμος ἀναζητεῖ τὸ αἰώνιο ἀφύπνιστικό καὶ ἀποκαλυπτικό φῶς ποὺ ἐκπέμπει ὁ Ἀπόλλων, δηλαδή τὴν γνώση, κατανόηση καὶ υἱοθέτηση τῶν ἀρχῶν τῆς ἀρχαιοελληνικῆς σκέψεως.

– *Ποιές εἶναι οἱ ἀρχές καὶ ποιοί οἱ σκοποὶ τοῦ συνδέσμου;*

– Πρῶτα νὰ ἐμπιστευώμαστε ὁ ἓνας τὸν ἄλλο, νὰ ἐπικοινωνοῦμε ἀνοιχτά, νὰ μοιραζώμαστε τὶς ιδέες μας γιὰ τὴν βελτίωση τῆς ὁμάδας, νὰ μὴν ἐπιδιώκουμε ἡγεσία καὶ ἐξουσιασμό, νὰ ἀποφεύγουμε τὰ λάθη τῆς εὐρύττερης ἐλληνικῆς κοινότητος, νὰ μεταφέρουμε γνώση στοὺς νεώτερους.

στὴν ὁποία φοίτησαν. Ἡ ἄγνοια τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας εἶναι τὸ προσδοκώμενο ἀποτέλεσμα τῆς διοικήσεως τοῦ τέως ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς Ἰακώβου. Οἱ παλαιότεροι θὰ θυμοῦνται, ὅτι τὸ 1970 στὴν ἀλήστου μνήμης κληρικολαϊκὴ συνέλευσι στὴ Νέα Ὑόρκη ἐπισήμως καὶ δημοσίως ὁ ὡς ἄνω ἀρχιεπίσκοπος κήρυξε τὸν διωγμὸ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας, ὑπείκων στὶς ἀπαιτήσεις τῶν μὴ Ἑλλήνων ὀρθοδόξων, γιὰ νὰ δυναθῇ ἔτσι νὰ ἡγηθῇ καὶ αὐτῶν ὡς πατριάρχης πλέον ὅλων τῶν ὀρθοδόξων Ἀμερικῆς. Γιὰ προσωπικὲς καὶ μόνο φιλοδοξίες δὲν δίστασε ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἰακώβος νὰ ἀπεμπολήσῃ τὰ ἐλληνικὰ ιδεώδη.

Τὴν ἀνθελληνικὴ αὐτὴ δήλωσι τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἀκολούθησε τρομερὴ ἀντίδρασι καὶ φοβερὸς ἀναβρασμὸς μεταξὺ ὅλων τῶν ὁμογενῶν, ἀκόμη καὶ ἱερέων, οἱ ὁποῖοι ἀρνήθηκαν νὰ ἀντικαταστήσουν τὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα μὲ τὴν Ἀγγλικὴ στὶς ἐκκλησίες. Τόση ἦταν ἡ ἀντίδρασι, ὥστε ἀναγκάσθηκε ὁ ἀρχιεπίσκοπος νὰ ἀνακαλέσῃ. «Φωνὴ λαοῦ ὀργῇ Θεοῦ». Ἀνακάλεσε μὲν δημοσίως, γιὰ νὰ κατενύασῃ τὰ πνεύματα, ἀλλὰ

Ἡ ἀρχὴ μιᾶς ὑγιоῦς προσπάθειας τοῦ «Φοίβου»

– *Τί εἶναι τὰ σχολεῖα ἐλληνικῆς ἀγωγῆς;*

– Δημιουργήσαμε 2 σχολεῖα πρὶν ἀπὸ πέντε μῆνες. Ἔχουμε ἤδη 25 μαθητές. Τοὺς διδάσκουμε Ἑλληνικὴ Μυθολογία, Ἱστορία, Πολιτισμὸ καὶ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα. Ἐλπίζουμε σύντομα νὰ αὐξήσουμε τὸν ἀριθμὸ τῶν μαθητῶν μας καὶ νὰ ἰδρῦσουμε κι ἄλλα σχολεῖα. Τὰ παιδιά ἀνταποκρίθηκαν μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον στὴν προσπάθεια αὐτή. Εἶναι σημαντικό, ὅτι ὑιοθετοῦν τὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα ὡς γλῶσσα ἐπικοινωνίας μέσα στὸ σπίτι. Ἐνδιαφέρον παρουσιάζει καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῶν μαθητῶν παρακολουθοῦν τὶς τάξεις. Σκεφτόμαστε νὰ δημιουργήσουμε κι ἓνα τμήμα ἐνηλίκων καὶ νὰ ἀπευθυνθοῦμε καὶ στοὺς Ἑλληνες φοιτητές.

«Παράγοντες» ποὺ ἐνδιαφέρονται νὰ «οἰκονομήσουν»...

– *Γιατί κατὰ τὴ γνώμη σας ἀπέτυχε τὸ Συμβούλιο Ἀπόδημον Ἑλληνισμοῦ;*

– Δὲν ἐκπροσωπεῖ παρὰ μικρὸ τμήμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὸ ἐξωτερικό. Οἱ ἐμπλεκόμενοι σ' αὐτὸ ἐνδιαφέρονται περισσότερο γιὰ τὴ δική τους εὐημερία καὶ προδολὴ. Πολιτικὰ εἶναι φανερό, ὅτι ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ κυβερνῶν κόμμα. Ὅπωςδὴποτε ὑπ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκφράσῃ ἢ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὶς πραγματικὲς ἀνάγκες τοῦ ἀπόδημου Ἑλληνισμοῦ.

ἡ ἀνάκλησις ἦταν μόνο λόγια. Οὐσιαστικῶς προχώρησε ἀθόρυβα στὴν πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ του, πράττοντας ἀκριδῶς τὸ ἀντίθετο ἀπὸ ὅ,τι ἔλεγε στὸ «ποίημιον», ὅπως μᾶς ἀποκαλοῦν, γιὰ νὰ τὸ καθυψάσῃ.

Τὸ σκεπτικὸ τοῦ ἀφελληνισμοῦ: Καταργουμένης τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας στὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Βοστώνης, θὰ ἀποφοιτοῦν μέλλοντες ἱερεῖς, ποὺ θὰ εἶναι μόνο ἀγγλομαθεῖς. Μοιραίως λοιπὸν καὶ κατ' ἀνάγκην οἱ ἀγγλόφωνοι ἱερεῖς σὲ μία-δύο δεκαετίες θὰ ἀντικαταστήσουν τοὺς ἐναπομείναντες ἐλληνοφώνους, οἱ ὅποιοι ἀναγκαστικὰ θὰ ἀποχωρήσουν λόγῳ ἡλικίας ἢ θανάτου. Τότε ἡ ὁμογένεια-ποίημιον δὲν θὰ ἔχῃ ἄλλην ἐκλογὴν, παρὰ νὰ δεχθῇ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας στοὺς ναοὺς διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς Ἀγγλικῆς, ἐφ' ὅσον οἱ ἱερεῖς δὲν θὰ γνωρίζουν τὴν Ἑλληνικὴν. Αὐτὸ ἀκριδῶς ἀντιμετωπίζουμε σήμερον μετὰ ἀπὸ τριάντα ἔτη. Εἶναι οἱ καρποὶ ποὺ δρέπουν οἱ ὁμογενεῖς ἀπὸ τοὺς σπόρους ποὺ ἔσπειρε ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς τὸ 1970.

Ἀκόμη πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἀφελληνισμοῦ τῶν ὁμογενειακῶν κοινοτή-

– Ἀπὸ ποῦ ἐκπηγάζουν τὰ προβλήματα τῆς Ἑλληνικῆς Διασπορᾶς στὴν Αὐστραλία.

– Ἡ παλαιότερη γενιὰ δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ παραδώσῃ τὰ ἡνία στὶς νεώτερες. Ὅλοι οἱ «ἡγέτες» τῆς Ὁμογένειας προσκολλῶνται στὶς θέσεις τους γιὰ τὴν προσωπικὴ τους εὐημερία καὶ ἐνδιαφέρονται ἐλάχιστα γιὰ τὸν Ἑλληνισμό. Καλλιεργοῦν καλὲς σχέσεις μὲ τὴν ἐκάστοτε κυβέρνηση ἢ μὲ κυβερνητικούς ὁργανισμούς, γιὰ νὰ ἀντλήσουν μεγάλα χρηματικά ποσά. Ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνηση ποτὲ δὲν ἐλέγχει, ἐὰν ἡ οἰκονομικὴ τῆς ἐνίσχυση ἐπενδύθηκε γιὰ τοὺς σκοποὺς ποὺ τῆς ζητήθηκε. Οἱ ἀρχὲς τῆς πρεσβείας ἢ τῶν προξενείων –ὅπωςδήποτε μὲ ὠρισμένες λαμπρὲς ἐξαιρέσεις– ἀδιαφοροῦν τελείως γιὰ τὸ μέλλον τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἀρκοῦνται στὴν καλοπέρασή τους καὶ στὸ «διαίρει καὶ βασίλευε». Σπάνια ἐμφανίζονται στὶς ἐκδηλώσεις τῆς Ὁμογένειας. Τὸ Γραφεῖο Τύπου ἐδῶ καταργήθηκε. Ἡ Ἑκκλησία δὲν ἐνδιαφέρεται, παρὰ μόνο γιὰ νὰ αὐξάνῃ διαρκῶς τὰ ἔσοδά της.

Ἔνας ἐπικίνδυνος δῆθεν «ἑλληνοκεντρικὸς χῶρος»

– Κύριε Ἰακωβίδη, ἐκφραστήκατε μὲ πικρία γιὰ τὶς ἐπαφὲς ποὺ εἶχατε στὴν Ἑλλάδα μὲ ἀνθρώπους ποὺ ἐμφανίζονται ὡς «ἑλληνοκεντρικοί».

– Πραγματικὰ δὲν καταλαβαίνω τὸν ὅρο αὐτὸ καὶ τὴ σκοπιμότητά του. Πάντως μὲ μεγάλη πικρία διαπιστώσαμε ἀρκετοὶ ἀπὸ ἐμᾶς, ὅτι ὁ λεγόμενος «ἑλληνοκεντρικὸς χῶρος» ἐκπροσωπεῖται καὶ ἐμπορεύεται ἀπὸ ἰδιοτελῆ καὶ μερικὲς φορὲς, ἐπικίνδυνα ἐθνικῶς ἄτομα καὶ συμφέροντα. Εἶναι

των καὶ ταχύτερη ἐπίτευξι τοῦ σκοποῦ του δὲν δίστασε: α) Νὰ διακόψῃ τὴν ἀποστολὴν τελειοφοίτων τῆς Σχολῆς στὴν Ἑλλάδα πρὸς καλύπτερη ἐκμάθησι τῆς γλώσσας καὶ καλύπτερη θεολογικὴ κατάρτισι, ὡς ἐσυνήθιζετο μέχρι τότε. Γιατὶ ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησι δὲν προσφέρει νὰ φιλοξενήσῃ γιὰ ἓνα ἔτος τοὺς τελειοφοίτους τῆς σχολῆς ἱερεῖς; Αὐτομάτως θὰ ἐλύετο τὸ πρόβλημα. Ἴσως ἡ νέα ὑφυπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος, προερχόμενη ἀπὸ τὴν ἐδῶ ὁμογένεια, ἀντιμετωπίσῃ θετικῶς τὸν σοβαρὸν αὐτὸ κίνδυνον. β) Νὰ ἐλαττώσῃ στὸ ἐλάχιστον τὴν πρόσληψιν ἱερέων ἐξ Ἑλλάδος. Καὶ γ) νὰ ἀπορρίψῃ αἴτησι ἐξ Ἑλλάδος γιὰ τὴν ἀποστολὴν καὶ μισθοδοσίαν 80 διδασκάλων γιὰ τὰ ἑλληνικά μας σχολεῖα. Ἐνῶ ὅλα αὐτὰ ἀθορυβῶς ὑλοποιοῦντο, ὁ ἀρχιεπίσκοπος δημοσίως διεδεδάιδωνε τὸ «ποιμνιό» του, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα εἶναι κειμήλιον καὶ δὲν θὰ ἀνεχθῇ ἀγγλόφωνους μόνον ἑλληνορθόδοξους ἱερεῖς.

Ἐπὶ περὶ αὐτῆς μαρτυρᾷ κατὰ τοὺς Χαιρετισμοὺς τῆς 7ης Ἀπριλίου στὸν ἑλληνορθόδοξον ναὸ τοῦ Ἁγίου Μάρκου στὴ Μπόκα Πά-

φανερό, ότι άρκετοί από τους αυτοπροσδιοριζόμενους ως «ήγέτες» ή «σωτήρες» του Έλληνισμού θέλουν να εκμεταλλευθούν τις άγνεις προθέσεις των αποδήμων και να άντλήσουν οικονομικά όφέλη έν όνόματι του Έλληνισμού. Είναί πραγματικά θλιβερό να εκμεταλλεύονται την άγάπη και τη νοσταλγία που νιώθουμε για την πατρίδα μας.

* * *

Οί στόχοι του «Φοίδου» είναι οί έξής:

- Άντικειμενική ένημέρωση της κοινής γνώμης για τους έθνικούς κινδύνους που αντιμετώπιζει τόσο ή Ελλάδα όσο και ή Έλληνική Διασπορά.
- Έξύψωση και τόνωση του έθνικού συναισθήματος κάθε Έλληνα και Έλληνίδας για την προάσπιση του έθνικού μας χαρακτήρα, της Έλληνικής Γλώσσας, των δημοκρατικών μας άρχών, της Ιστορίας και Μυθολογίας, των θεσμών και των παραδόσεων του πανάρχαιου Πολιτισμού μας.
- Αξιοποίηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς με την όργάνωση εκδηλώσεων, όπου θα παρουσιάζονται οί διαχρονικές άξίες της προϊστορικής-μυθολογικής, της άρχαίας και της νεώτερης ιστορικής μας διαδρομής.
- Ίδρυση και λειτουργία σχολείων «έλληνικής παιδείας» για κάθε ηλικία με σκοπό τη διάδοση και διαιώνιση των έλληνικών άρχών του ζήν και τη λάξευση του καθαρά έλληνικού χαρακτήρα.
- Δημιουργία παραρτημάτων και στίς άλλες πολιτείες της Αυστραλίας σέ μία κοινή και συντονισμένη προσπάθεια για την απομάκρυνση του κινδύνου όλοσχερούς άφομοίωσης και έξαφάνισης της Έλληνικής Γλώσσας και της έθνικής μας κληρονομιάς.

Ό κ. Ίακωβίδης γεννήθηκε στίς Σέρρες και σπούδασε Χημεία στο Άριστοτέλειο Πανεπιστήμιο. Τό 1972 πήγε στη Μελβούρνη, όπου και συνέχισε τίς μεταπτυχιακές σπουδές του (Master στην Όργανική Χημεία, PhD στην Ίατρική Χημεία). Τά τελευταία 17 χρόνια εργάζεται στο Πανεπιστήμιο της Μελβούρνης ως έρευντής. Έχει διδάξει Έλληνικά έπί 28 έτη στα πρωινά όμογενειακά σχολεία. Πριν από δέκα χρόνια ξεκίνησε σπουδές Άρχαίας Έλληνικής Φιλολογίας και Γλώσσας και άσχολεϊται με έρευνα σέ θέματα Έλληνικής Προϊστορίας.

Νάνσυ Μπίσκα

τον της Φλώριδας. Χοροστάτησε ό άρχιεπίσκοπος Άμερικης Δημήτριος καθ' όλη την λειτουργία, ή όποία διεξήχθη καθ' όλοκληρίαν άγγλιστί έκτός 2-3 τροπαρίων, τά όποια έψάλησαν έλληνικά.

Άς μήν άποροϋμε για τό φαινόμενο που παρατηρεϊται σήμερα στίς κοινότητες με άγγλόφωνους μόνον ίερατικώς προϊσταμένους. Δυστυχώς άκόμη συνεχίζεται ό άφελληνισμός. Διότι πώς άλλιως να έξηγηθῃ ότι ή έπίσημη άλληλογραφία της Άρχιεπισκοπής Άμερικης προς τίς έλληνικές κοινότητες ή όμογενείς διεξάγεται μόνον άγγλιστί, ένῶ όφείλει να είναι δίγλωσση, ως είναι και οί κοινότητες; Παρ' όλα ταῦτα οί όμογενείς άγωνίζονται έξ ιδίων και δέν θα παύσουν να άγωνίζονται, για να διατηρήσουν, και θα διατηρήσουν, την έθνική μας ταυτότητα στίς έπερχόμενες γενεές. Ό άφελληνισμός δέν πρέπει να εύδοκιμήσῃ και να έπικρατήσῃ.

Θεόδωρος Α. Λύρας
Ίατρος, Νέα Ίερσέη

“Όταν ἀδειάζῃ τὸ μαντρί

Πρρρρρρτ! Κίτς, κίτς, κίτς! Προβατάκια μου! Έμπρός, όλα μέσα ταχώς. Πρώτα τὰ μικρὰ τοῦ γάλακτος κι ὕστερα οἱ γκιόσες. Ὡρα γιὰ ἄρμεγμα, ὅπερ σημαίνει ὅτι, πρὶν ἀρχίσουμε, θὰ ρίξετε τὰ σχετικὰ σας ἐντὸς τῆς σχισμῆς τοῦ παγκαριοῦ. Προσέχτε, ἔ! Ὁχι ζαβολιές μὲ ψιλὰ. Σᾶς βλέπω κι ἐγὼ κι ὁ ὑπερκόσμιος μπαμπούλας ἀπὸ ‘κεῖ μακρυνά. Κι ἔχει ἓνα μάτι αὐτός... Νά ‘το ἐκεῖ, πάνω ἀπὸ τὴ μεσαία κόγχη. Σᾶς παρατηρεῖ, σᾶς ἀνακρίνει, σᾶς διαπερνᾷ, σᾶς καθιστᾷ ἐνόχους. Τί; Δὲν εἶστε πρόβατα; Σὲ ποιὸν τὰ πουλάτε αὐτά, θρὲ χαϊδάνια. Ἀφοῦ τὸ εἶπαν οἱ προπάτορες, οἱ προφῆτες καὶ οἱ πατέρες μας, εἶστε καὶ παραεῖστε. Γι’ αὐτὸ καὶ θρῖσκεστε ἐδῶ. Κι ὅσο θὰ μιλάω, νὰ μὴν ἀκούσω τσιμουδιά, γιατί θὰ πέση ποιμαντορικὴ μπαστοννιά ἀεροπλανική!

Λοιπὸν ξεκινᾶμε τὸ κυριακάτικο σινακωτὸ μας πρόγραμμα μὲ δοξολογία καὶ ἀνατομὴ προσευχῆς στὸν «πατερούλη». Κατόπιν θὰ περάσουμε στὸ «κυρίως πιᾶτο», πὸν περιλαμβάνει μπόλικη δόση βιβλικῆς ἐξουσιοπραξίας γαρνιρισμένης μὲ ὕμνους σὲ διαφόρους ἥχους. Γιὰ ἐπιδόρπιο ἔχουμε ἄλλο ἓνα ἐπεισόδιο ἀπὸ τὰ κατορθώματα τῶν προαιωνίων πρακτόρων μου Ἀβραάμ, Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ καὶ τῶν τοιούτων. Καὶ ὀλοκληρώνουμε μὲ τὸ «χρυσὸ δοντάκι», ὅπως λέμε στὰ πιτσιρίκια. Βέβαια καημὸς μου δὲν εἶναι νὰ σᾶς βάλλω κανενὸς εἶδους «δοντάκι», ἀλλὰ νὰ σᾶς ξεριζώσω κι αὐτὰ πὸν ἔχετε. Ἔτσι σᾶς ξερίζωσα ἐδῶ καὶ δεκαεπτὰ αἰῶνες ὅλες τίς ἀξίες τοῦ πολιτισμοῦ σας καὶ σᾶς ἐμφύτευσά τὸν φόβο, τὸν σκοταδισμό, τὸν φοφοδεισμό, τὸ ψεῦδος, τὴν ἀπάτη, τὴν τυπολατρία, τὴν ἄγνοια, τὴν ψευτοθηκολογία καὶ τὴν ἀνασφάλεια γιὰ τὴν θλιθερὴ ψυχούλα σας, κακόμοιρα ζωντόβολα. Ὅσοι ἀντέδρασαν, τοὺς μακέλεψα κανονικά. Ἔτσι ἄνοιξε ὁ δρόμος γιὰ τὴν δική σας ὑποταγὴ καὶ ἔνταξη στὸ ποίμνιό μου. Δὲν ἔχετε παρὰ πονο πάντως. Στὰ ὦπα-ὦπα σᾶς ἔχω, μανάρια μου. Ἀγίασμα σᾶς ποτίζω, κοντόχορτο σᾶς ταῖζω. Καὶ τί ζητάω; Τίποτα πέρα ἀπὸ τὸ νὰ μὲ ὑπακοῦτε, ὥστε κι ἐσεῖς νὰ περνᾶτε καλὰ κι ἐγὼ νὰ ἐξουσιάζω καλύτερα. Τί ἄλλο θέλετε; Μέχρι καὶ προκαθήμενο καλαμπουρτζῆ σᾶς πᾶσσαρα, γιὰ νὰ ψυχαγωγῆστε κιόλας.

Ὅσὸσο μὲ προβληματίζει τὸ γεγονὸς ὅτι τώρα τελευταῖα ὁ καλαμπουρτζῆς μου ἀρχίζει νὰ χάνῃ τὸ χιοῦμορ του. Μὲ τὸν ἥλιο μπαίνει, μὲ τὸν ἥλιο βγαίνει, τί ἔχει ὁ ἔρμος ἐπιτέλους; Ἐλπίζω τώρα, πὸν ὁσονούπω θὰ ἀνοίξῃ καὶ τὸ Τριψίδιο, νὰ ἐκτονωθῇ κι αὐτὸς θρῖζοντας καὶ ἀναθεματίζοντας τοὺς ἀκατονόμαστους προγόνους τῶν προδῶτων μας. Μήπως ὅμως ξέχασαν καμμιὰ πόρτα τοῦ σταύλου ἀνοιχτὴ κι ἔχουμε διαρροές; Μᾶλλον κάτι τέτοιο συμβαίνει. Πολλὰ ἀπὸ τὰ τετράποδά μας ξεφεύγουν καὶ ξαναγίνονται ὄρθια δίποδα. Ὁχι, δὲν φοδᾶμαι μὴν τὰ φάῃ ὁ λύκος. «Λύκος» ἄλλωστε εἶμαι κι ἐγώ. Φοδᾶμαι, μήπως ἀπομακρυνθοῦν πολὺ καὶ συναντήσουν αὐτὸν τὸν τρισκατάρατο μὲ τὴν κισσοστεφανωμένη κόμη καὶ τὸ κύπελλο στὸ χέρι. Αὐτὸν τὸν ἀναθεματισμένο, πὸν ἐνσαρκώνει τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς, πὸν τοὺς ἀπαγορεύω. Αὐτόν, πὸν κάθε χρόνο τέτοια ἐποχὴ ζωντανεύει καὶ μὲ κυνηγάει μὲ τὸ

Σάρωθρον

Ο ΣΚΥΛΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Οί φυλές, οί «χρήσεις» και οί τιμές άγορᾶς τῶν πολεμικῶν-θηρευτικῶν-ποιμενικῶν κυνῶν

Μέ άφορμή τή συνέντευξη τοῦ μαθηματικοῦ-κυνοτέχνη κ. Π. Τσικούρη πρὸς τὸν κ. Μ. Μαμανέα («Δαυλός», τ. 227) σχετικὰ μετὸν ἑλληνικὸ μολοσσὸ ἔκρινα σκόπιμο νὰ προσθέσω μερικές γενικώτερες ἱστορικές πληροφορίες, μετὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ καταστῇ δυνατὸ νὰ φωτισθῇ ἔτι περισσότερὸ τὸ συζητούμενο θέμα.

Ἡ πρώτη ἐμφάνιση ἐκπροσώπου τοῦ σκύλου στὴ Γῆ χρονολογεῖται ἀπὸ τὴν Ἡώκαινη περίοδο, ὁ κατοικίδιος ὅμως σκύλος ἐμφανίζεται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ἐποχὴ τοῦ Λίθου καὶ εἶναι μᾶλλον τὸ πρῶτο ζῷο ποὺ ἐξημερώθηκε ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. Σ' ἓνα μεταπαλαιολιθικὸ πλακίδιο ἀπὸ σχιστόλιθο μετ' ἐπιμέλειαν τὴν Ἀργισσα καὶ μήκος 9,6 ἐκ. ἓνα ἐξημερωμένο σκυλὶ συνοδεύει δύο κυνηγοὺς στὸ κυνήγι. Ὡς παρατήρησαν, ἡ ἐξημέρωση τῶν ζώων, δηλ. ἡ κτηνοτροφία, προϋποθέτει ἐξημέρωση τοῦ σκύλου. Ἀρα αὐτὴ θὰ πρέπει νὰ ἐγίνε νωρίτερα, καὶ ὁ ἀκούραστος αὐτὸς σύντροφος τοῦ ἀνθρώπου ἐγίνε στὴν ἀρχὴ συνοδὸς του στὸ κυνήγι καὶ ἀργότερα φρουρὸς στὰ κοπάδια του¹.

Στὴ Θεσσαλία ὁ Boessneck δεδαιώνει, ὅτι ἀπὸ τὴν προκεραμικὴ ἀκόμα Νεολιθικὴ ἐποχὴ ἔχουμε στὴν Ἀργισσα δύο εἴδη ἐξημερωμένου σκύλου (*Canis familiaris*), καὶ φυσικὸ εἶναι νὰ ὑποθέσουμε, ὅτι πέρασαν αἰῶνες, ὥσπου νὰ διαμορφωθοῦν τὰ εἴδη αὐτά². Ἀπὸ τὰ βάθη λοιπὸν τῆς ἀρχαιότητος ὁ σκύλος εἶχε γίνε ἀχώριστος σύντροφος τοῦ κυνηγοῦ, ὅπως αὐτὸ παρουσιάζεται καὶ στὰ μυκηναϊκὰ καλλιτεχνήματα ἢ σὲ ὠραῖα τοιχογραφία τῆς Τίρυνθας. Ἡ ἴδια ἡ ἐτυμολογία τῆς λέξης *κυνηγός* ἢ στὴ δωρικὴ *κυναγός* δὲν σημαίνει τίποτα ἄλλο παρὰ τὸν «ἄγοντα κύνας».

Οί πληροφορίες τῶν ἀρχαίων συγγραφέων

Οἱ ἀρχαῖοι μελέτησαν μετ' ἐνδιαφέρον τὴ φυσικὴ ἱστορία τοῦ ζώου, κάνοντας ἰδιαίτερη μνεῖα γιὰ τὴν εὐφυΐα καὶ τὴν ἀρετὴν του, καὶ ἀσχολήθηκαν μεθοδικὰ μετὴν ἐκπαίδευσή του, ἰδιαίτερα στὸ κυνήγι. Οἱ σχετικὲς μετὸ ἀντικείμενο γνώσεις συγκεντρώνονται σὲ μικρὰ διδακτικὰ ἔργα, ποὺ οἱ συγγραφεῖς τοὺς μετ' ἐνδιαφέρον τὸν Ξενοφῶντα δίνουν τὸν τίτλο *Κυνηγετικός* ἢ *Κυνηγετικά*. Ἀκολουθοῦν ὁ διδακτικὸς ποιητὴς καὶ γιατρὸς Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος (2ος αἰ. π.Χ.) καὶ κατὰ τοὺς πρώτους μεταχριστιανικοὺς αἰῶνες ὁ ἱστορικὸς καὶ φιλόσοφος

Φλάβιος Ἀρριανὸς (2ος αἰ.), ὁ Ὀππιανὸς ὁ Ἀπαμεύς (3ος αἰ.), ἐκπρόσωπος τῆς ἑλληνικῆς ποίησης στὴ ρωμαϊκὴ Συρία, καθὼς καὶ οἱ Λατίνοι ποιητὲς Γρατιανὸς (Gratius Faliscus, 1ος αἰ.) καὶ Νεμεσιανὸς (M. Aur. Olympius Nemesianus, 3ος αἰ.). Ἀποσπασματικὲς εἰδήσεις ὑπάρχουν διάσπαρτες καὶ σ' ἄλλους συγγραφεῖς, μὲ σπουδαιότερους τὸν Ἀριστοτέλη καὶ τὸν Ἑλληνα γραμματικὸ Ἰούλιο Πολυδεύκη (2ος αἰ. μ.Χ.) ἀπὸ τὴ Ναύκρατι, πού ζοῦσε στὴν Ἀθήνα. Τὸ ἔργο του Ὀνομαστικόν, λεξικογραφικὸ σύγγραμμα, σώθηκε συνεπτυγμένο σὲ μορφή ἐπιτομῆς καὶ ἀποτελεῖ κυρίως θησαυρὸ ὄρων καὶ ὄχι πληροφοριῶν· ἡ κατάταξι γίνεται κατὰ θέματα.

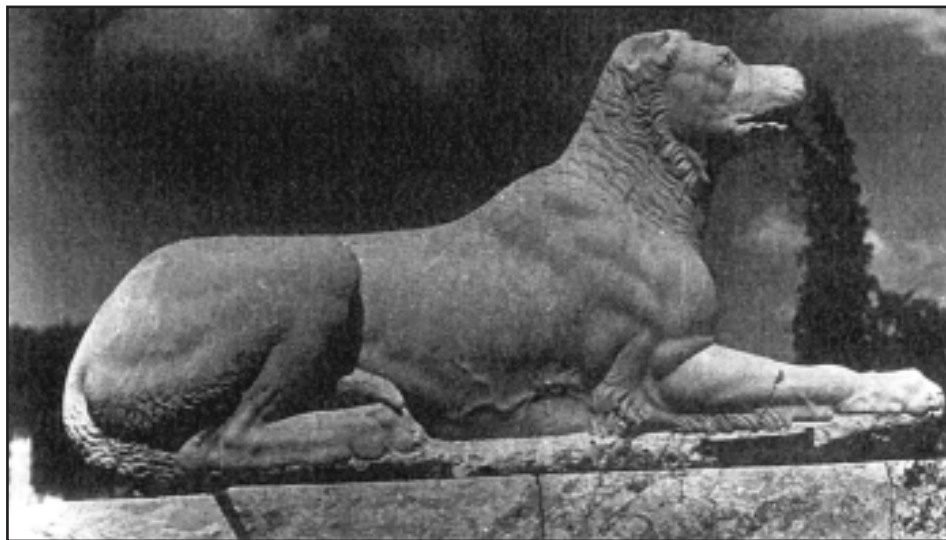
Μὲ βάση τὶς πληροφορίες αὐτῶν τῶν συγγραφέων ἀλλὰ καὶ τὶς εὐκαιριακὲς μνεῖες πού γίνονται σ' ἄλλα ἔργα καθὼς καὶ τὶς μαρτυρίες ἀπὸ διάφορες παραστάσεις σὲ ἀγγεῖα καὶ ἀνάγλυφα μπορούμε νὰ σχηματίσουμε μία ἀμυδρὴ ἔστω εἰκόνα γιὰ τὶς διάφορες γενεὲς καὶ ποικιλίες σκύλων, πού οἱ περισσότερες, γνωστὲς μόνο ἀπὸ τὰ ὀνόματά τους, ἐκτρέφονταν στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα.

Στὴ μυθικὴ Ἑλλάδα τὸ κυνήγι θεοποιεῖται στὸ πρόσωπο τῆς θεᾶς Ἀρτεμῆς, ἐνῶ ὁ ἀδελφός της Ἀπόλλων τιμᾶται ὡς ἔφορος τοῦ κυνηγιοῦ μὲ τὸ ἐπώνυμο Ἀγραῖος. «*Πρῶτον εὖρημα θεῶν Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος ἄγραι καὶ κύνες*», γράφει ὁ Ξενοφῶν στὸ εἰσαγωγικὸ κεφάλαιο τοῦ «*Κυνηγετικοῦ*» του.

Προηγούμενα ὁ κατοικίδιος σκύλος ἀναφέρεται στὰ ποιήματα τοῦ Ὅμηρου καὶ τοῦ Ἡσιόδου, ἀλλὰ μόνο μὲ γενικότητες. Στὴν ἀρχαϊκὴ αὐτὴ ἐποχὴ ὁ σκύλος ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ἐμβλήματα ἰσχύος τῶν ἀρχόντων. Μεγαλόσωμος καὶ δυνατός, μοιάζει κατὰ τὸν Ὅμηρο μὲ ἄγριο θηρίο, ἱκανὸ νὰ προστατεύῃ τὰ κοπάδια ἀκόμα καὶ ἀπὸ τὰ λεοντάρια. Ὑπάρχουν καὶ κυνηγετικὰ σκυλιά, πού ζοῦν στὸ παλάτι, ξεχωριστὰ ἀπὸ τὰ σχεδὸν ἄγρια ποιμενικὰ σκυλιά, πού φυλάνε τὰ κοπάδια. Ὅπως ὅλοι οἱ συστηματικοὶ κυνηγοί, οἱ ὀμηρικοὶ ἦρωες τὰ ἀγαποῦν μὲ πάθος. Μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ ἔγιναν διάσημα στὸ ἔπος, ὅπως ἡ Λαίλαψ, τὸ κυνηγόσκυλο τοῦ Μίνωα καὶ τῆς Πρόκριδας, καὶ ὁ Ἀργὸς τοῦ Ὀδυσσεά, τὸ γρήγορο καὶ δυνατό ζῷο μὲ τὴν ὠξυμένη ὄσφρηση.

Ἡ ἀρχαιότερη μνεῖα ἰθαγενεῶς γενεᾶς σκύλου γίνεται ἀπὸ τὸν Πίνδαρο καὶ ἀναφέρεται στὸ σκύλο τοῦ Ταῦγετου³. Γενικὰ ὅμως γιὰ τὶς διάφορες γενεὲς πού ὑπῆρχαν μόνο ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ξενοφῶντα καὶ μετὰ ἔχουμε σαφεῖς πληροφορίες, πού πλουτίζονται σημαντικὰ μὲ μαρτυρίες ἀπὸ πολυάριθμα ἔργα γλυπτικῆς καὶ ζωγραφικῆς.

Ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ σκυλιά ὁ Ξενοφῶν ἀναφέρει τὶς σκύλες τῆς Κρήτης (*κύων Κρητικὴ*), τῆς Λοκρίδας (*κύων Λοκρίς*) καὶ τῆς Λακωνίας (*κύων Λάκαινα*)⁴. Οἱ τελευταῖες διακρίνονται σὲ δύο ποικιλίες: *καστόρραι*, ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Διόσκουρου Κάστορα, πού, ἀγαπώντας τὸ κυνήγι, «*καθαρὰς αὐτὰς διεφύλαξεν*», καὶ *άλωπεκίδες*, πού θεωροῦνταν προϊόντα διασταύρωσης σκύλου καὶ ἄλε-

Μολοσσὸς σκύλος. Δεύτερο μισὸ τοῦ 4ου αἰ. π.Χ. (Κεραμεικός), (Deutsches Archäologisches Institut, φωτ. G. Hellner, Nr. 5986.)

ποῦς, κατώτερα ποιοτικά ζῶα («μικρά, γρυποπρόσωπα, μὲ φαιδρὸ βλέμμα, μυωπικά, ἄσχημα, ἀδέξια, ἀσθενικά, ἄτριχα, ὑψηλόσωμα, ἀσύμμετρα, ἄψυχα, χωρὶς ὄσφρηση καὶ ὄχι ταχύποδα») καὶ πολυαριθμότερα⁵.

Ὁ Ἀριστοτέλης γράφει, ὅτι στὴν ἐποχὴ τοῦ ὑπῆρχαν πολυπληθεῖς γενεὲς σκύλων, ἀλλὰ μόνο εὐκαιρικά μᾶς δίνει πληροφορίες γιὰ ὠρισμένες ἀπὸ αὐτές, ὅπως εἶναι τὰ σκυλιὰ τῆς Λακωνίας⁶, τῆς Μολοτίας⁷, τῆς Ἡπείρου⁸, τῆς Κυρήνης⁹, τῆς Ἰνδίας¹⁰ καὶ τῆς Μάλτας¹¹.

Κατὰ τὸν 2ο καὶ 3ο αἰῶνα μ.Χ. ἡ σύνταξη εἰδους καταλόγων μὲ τὶς γνωστὲς στὸν κάθε συγγραφέα γενεὲς σκύλων εἶναι ἴσως ἀπὸ τὶς πρῶτες προσπάθειες μᾶς τεχνητῆς ταξινομήσης. Αὐτὴ γίνεται μὲ βάση ἓνα καὶ μόνο χαρακτῆρα, αὐτὸν τοῦ τόπου καταγωγῆς, πού τὸν διαλέγουν ὄχι ὁποσδήποτε ἀνάμεσα στοὺς σημαντικώτερους. Τὴν ἐπιλογὴ αὐτὴ ἐπέβαλλαν μᾶλλον θέματα τοπικοῦ γοήτρου καὶ προβολῆς, σ' ἓνα γεωγραφικὸ χῶρο πού ἦταν κερματισμένος σὲ αὐτόνομες πόλεις καὶ πού τὸ κάθε κομμάτι ἐλληνικῆς γῆς, πού χωριζόταν ἀπὸ τὰ ἄλλα μὲ ἓνα θυννὸ ἢ θάλασσα, ἦταν ἓνας χωριστὸς αὐτοδύναμος κόσμος, μὴ ἰδιαίτερη πολιτεία μὲ ἔντονα τοπικιστικὴ νοοτροπία.

Ἔτσι μπορούμε νὰ ἐξηγήσουμε τὴν ὑπαρξὴ δέκα καὶ πλέον διαφορετικῶν γενεῶν ἢ ποικιλιῶν σκύλου, πού καταγράφονται ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς μόνο στὴν Πελοπόννησο. Ὅσο γιὰ τὶς 65 περίπου διαφορετικὲς ὀνομασίες σκυλιῶν, πού βρῖσκουμε συνολικὰ στοὺς Ἕλληνες καὶ Λατίνους συγγραφεῖς, αὐτὲς δηλώνουν τὸν τόπο καταγωγῆς τῶν ζώων ἢ τὸ ὄνομα τοῦ ὑποτιθέμενου δημιουργοῦ τους, ἐνῶ ὠρισμένες εἶναι μεταξὺ τους συνώνυμες¹².

Ὁ ποιμενικός-θηρευτικός μολοσσὸς τῆς Ἡπείρου

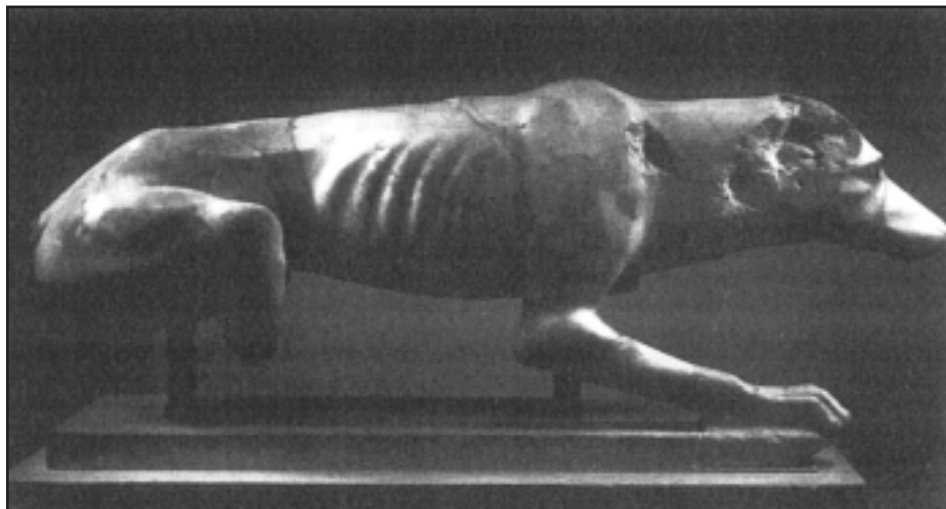
Ἀπὸ τὰ περίφημα ἑλληνικὰ σκυλιὰ τῆς ἀρχαιότητος ἦταν τὸ «ἐν Μολοττία γένος κυνῶν» (*Μολοσσοὶ καὶ Μολοττικαὶ κύνες ἢ Μολοπτίδες*), «θηρευτικὸν» ἢ «ἀκόλουθον τοῖς προβάτοις». Ἡ Μολοσσία ἦταν χώρα τῆς ἀρχαίας Ἡπείρου καὶ συνώρευε μὲ τὴ Χαονία, μία ἄλλη ἡπειρωτικὴ χώρα, ποὺ εἶχε καὶ αὐτὴ τὴ δική της γενεὰ σκύλων, λιγώτερο γνωστὴ (*Χαονίδες κύνες*).

Ὁ Νίκανδρος, προφανῶς γιὰ νὰ δείξῃ τὴ χαλύβδινη ἀντοχὴ τῶν δύο αὐτῶν ζώων, λέει ὅτι εἶναι ἀπόγονοι τοῦ χάλκινου σκύλου, ποὺ ἐφτείαζε ὁ Ἡφαίστος καί, ἀφοῦ ἔδαλε σ' αὐτὸν ψυχὴ, τὸν χάρισε στὸ Δία καὶ αὐτὸς μὲ τὴ σειρὰ του στὴν Εὐρώπη, γιὰ νὰ τὴν προσελκύσῃ. Σύμφωνα μὲ τὸ μῦθο ἡ Εὐρώπη δώρισε τὸ σκυλί στὸ Μίνωα, αὐτὸς στὴν Πρόκριδα, γνωστὴ κυνηγὸ, κόρη τοῦ Ἐρεχθέα, καὶ αὐτὴ πάλι στὸν ἄντρα της Κέφαλο, ἐπίσης διάσημο κυνηγὸ, πού, ὅταν σκοτώσε τὴ γυναῖκα του, κατέφυγε στὴ Θήβα. Ἐκεῖ ἀπὸ εὐγνωμοσύνη πρὸς τοὺς Θεοδαίους κυνήγησε μὲ τὸ σκυλί του, ποὺ δὲν τοῦ ξέφευγε κανένα θήραμα, τὴν Τευμησία ἀλώπεκα, μιὰ ἄγρια ἀλεπού, ποὺ λυμαινόταν τὸν Τευμησό, τὸ δουνὸ ποὺ ἔπλασε ὁ Δίας, γιὰ νὰ κρύψῃ τὴν Εὐρώπη, ὅταν τὴν ἀπήγαγε. Ἐπειδὴ τὸ κυνήγι εἶχε παραταθῇ, ὁ Δίας μεταμόρφωσε τελικὰ τὰ δύο ζῶα σὲ πέτρες.

Στὸ σκύλο τῆς Ἡπείρου πρέπει νὰ ἀνταποκρίνεται ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς δύο τύπους ποὺ περιγράφει ὁ Ὀππιανός. Ἐπιτίθεται, λέει, στοὺς ταύρους καὶ τὰ ἀγριογούρουνα καὶ δὲν φοβᾶται οὔτε αὐτὸ τὸ λεοντάρι. Τὸ ἀνάστημά του εἶναι πελώριο καὶ ἔχει ρύγχος πλατυσμένο καὶ παχυσμένα δλέφαρα, ποὺ σκιάζουν τὰ μάτια καὶ προσδίνουν στὸ ζῶο φοβερὸ ὕψος. Οἱ κόρες σπινθηροβολοῦν μέσα στὰ φλογερὰ μάτια του. Τὸ δυνατό του σῶμα καλύπτεται ἀπὸ πυκνὸ τρίχωμα καὶ ἔχει εὐρύτατη ράχη. Ὅταν ἐξοργίζεται, συμπληρώνει ὁ Λουκρήτιος, τὰ νεογνά του παίρνουν θάρρος καὶ δείχνουν τὰ δόντια τους καὶ ὅταν ὑλακτῇ, γεμίζει τὰ γύρω του μὲ τὴν ἐπιβλητικὴ καὶ διαπεραστικὴ φωνή του. Ἐπιτίθεται ἀκάθεκτος στὸ κυνήγι ἐνάντια στὴ λεία του καὶ εἶναι ἄριστος φύλακας τῶν κοπαδιῶν¹³.

Σύμφωνα μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα, ποὺ μᾶς μεταφέρουν οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς καὶ ὅπως ἀναπαριστάνουν τὸ ζῶο σὲ ἀγάλματα οἱ καλλιτέχνες τῆς ἐποχῆς (π.χ. στὰ μουσεῖα τῆς Φλωρεντίας καὶ τοῦ Βατικανοῦ), ὁ ἀρχαῖος μολοσσὸς διαφέρει ἀπὸ τοὺς σημερινούς, ἐμφανίζοντας στὴν ὅλη σωματικὴ του διάπλαση καὶ συμπεριφορὰ κάτι τὸ λυκόμορφο. Ἀπὸ πολλοὺς ἐρευνητὲς πιστεύεται, ὅτι εἶναι ὁ πρόγονος τοῦ σημερινοῦ εὐρωπαϊκοῦ λυκόσκυλου.

Σχετικὴ εἶναι καὶ ἡ πληροφορία τοῦ Ἀριστοτέλη, ὅτι στὴν Κυρήνη «οἱ λύκοι μίσγονται τοῖς κυσὶ καὶ γεννῶσι»¹⁴. Κατὰ τὸν Buffon οἱ ἀρχαῖοι μολοσσοὶ

Λακωνικός σκύλος. Γύρω στο 520 π.Χ. (Μουσείο Ἀκροπόλεως, Deutsches Archäologisches Institut, φωτ. G. Hellner, Nr. 72/2958.)

θυμίζουν τούς μεγάλους δανέζικους σκύλους (grands Danois)· κατά τὸ Λινναῖο ὁ ἀρχαῖος μολοσσὸς εἶναι ὁ μέγας Δόγης (grand Dogue).

Στὰ ἡπειρωτικά σκυλιὰ ἀνήκουν καὶ οἱ Ἀκαρνάνες, πού «ἔτρεχαν ἄφωνοι», προτέρημα γιὰ τὴν ἐποχή του¹⁵, καὶ αὐτὰ πού κατάγονταν ἀπὸ τὴν Ἀθαμανία, χώρα ἀνάμεσα στὴν Πίνδο καὶ τὸν ποταμὸ Ἄραχθο¹⁶.

Οἱ σκύλοι τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης

Μακεδονικὴ γενεὰ σκύλων, γνωστὴ στὴν ἀρχαιότητα, ἦταν τὰ σκυλιὰ τῆς Παιονίας (Παῖονες κύνες), ἀρχαίας χώρας τῆς Μακεδονίας, ἀνάμεσα στὸν Ἀξιὸ καὶ τὸν Στρυμῶνα, ἀλλὰ μὲ ὅρια πού ἔφταναν καὶ μέχρι τοὺς Σελλοὺς τῆς Ἡπείρου καὶ τοὺς Δόλοπες τῆς Θεσσαλίας. Τὰ σκυλιὰ τῆς Παιονίας συνήθιζαν νὰ τὰ ζευγαρώνουν μὲ τὰ σκυλιὰ τῆς Κρήτης¹⁷.

Γιὰ τὰ σκυλιὰ τῆς Θράκης (Θρήικες ἢ Θρηίκιοι κύνες) δὲν γνωρίζουμε τίποτα περισσότερο, παρὰ μόνον ὅτι τὰ ζευγαρώναν μὲ τὰ σκυλιὰ τῆς Καρίας¹⁸.

Θεσσαλικῆς καταγωγῆς ἦταν οἱ σκύλοι ἀπὸ τὸ Ἀζωρον ἢ Ἀζώριον, μία πόλη τῆς ἀρχαίας Περγαίδας, καὶ οἱ σκύλοι τῶν Φερῶν¹⁹, ἐνῶ οἱ *Εὐρυτίδες κύνες*, πού θεωροῦνταν δῶρα τοῦ Ἀπόλλωνα²⁰, ὥφειλαν τὸ ὄνομά τους στὸν Εὐρυτο, βασιλιὰ τῆς Οἰχαλίας, μᾶς πόλης πού τὴν τοποθετοῦν στὴ Θεσσαλία, ἀλλὰ καὶ στὴν Εὐβοία ἢ τὴ Μεσσηνία.

Ἀπὸ τὴ Στερεὰ Ἑλλάδα γνωστοὶ σκύλοι εἶναι οἱ «θορυδῶδεις» *Αἰτωλικοί*²¹, οἱ *Λοκροί*²², οἱ *Ἀρμόδιοι*²³ καὶ τὰ σκυλιὰ τῆς Ἐρέτριας (*Ἐρετρικοὶ κύνες*), δῶρα τοῦ Ἀπόλλωνα²⁴.

Τὰ περίφημα «Λακωνικά» σκυλιὰ

Ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο ὀνομαστὰ ἦταν τὰ σκυλιὰ τῆς Λακωνίας (*Λάκαιναι κύνες*), ἐνῶ μερικὲς φορὲς γίνεται εἰδικὴ ἀναφορὰ στὰ σκυλιὰ τῆς Λακεδαιμόνου (*κύνες Λακεδαιμόνιοι*), ὄνομα ποὺ ἔδιναν στὴ Σπάρτη ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἀκόμα τοῦ Ὀμήρου. Τὰ χρησιμοποιοῦσαν γιὰ τὸ κυνήγι τοῦ ἀγριόχοιρου καὶ ἄλλων θηραμάτων, ποὺ ἀφθονοῦσαν στὰ βουνὰ τῆς Λακωνίας καὶ ἰδιαίτερα στὸν Ταῦγετο²⁵. Τὰ λακωνικά σκυλιὰ διακρίνονται κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη γιὰ τοὺς μακροὺς μυκτῆρες τους καὶ γιὰ τὴν ἐξ αἰτίας τούτου ὀξεία ὄσφρησὴ τους²⁶.

Ὁ λακωνικὸς αὐτὸς σκύλος ἔχει ἀπόλυτα τὸν τύπο τοῦ ἐλαφροῦ καὶ εὐκαμπτου σημερινοῦ λαγωνικοῦ (*Canis familiaris grajus*), τοῦ ζωηροῦ καὶ ἔξυπνου ζώου μὲ τὸ μακρὸν λιγνὸ σῶμα, τὸ κοντὸ τρίχωμα, τὸ στενὸ κεφάλι μὲ τὸ μακρὸ καὶ λεπτὸ ρύγχος καὶ τὰ λεπτὰ καὶ ἐπιμήκη σκέλη²⁷. Οἱ φυσιολόγοι τὸ ὀνομάζουν «ἐλληνικὸ» καὶ παραδέχονται, ὅτι ἦταν διαδεδομένο στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦλάχιστον ποὺ ὁ Ξενοφῶν εἶχε γράψει τὸν *Κυνηγετικὸν* του. Αὐτὰ τὰ σκυλιὰ ἦταν οἱ πρῶτοι πρόγονοι τῆς φυλῆς διώξης στὴν ἐποχὴ τοῦ Ξενοφῶντα, ποὺ στὴ συνέχεια ἔδωσε τὴ σημερινὴ φυλὴ τοῦ ἐλληνικοῦ ἰχνηλάτη.

Ἐκλεκτὰ καθαρόαιμα λακωνικά σκυλιὰ ἦταν καὶ αὐτὰ ποὺ τὰ θεωροῦσαν δημιουργήματα τοῦ Κάστορα (*Καστόραιοι* ἢ *Καστορίδες κύνες*), τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τοὺς δύο Διόσκουρους, ποὺ τοὺς λάτρευαν σὰν θεοὺς ἢ ἥρωες ἀρχικὰ στὴ Λακωνία καὶ Μεσσηνία καὶ ἀργότερα σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Πίστευαν, ὅτι ἦταν, ὅπως καὶ τὰ σκυλιὰ τῆς Ἐρέτριας, δῶρα τοῦ Ἀπόλλωνα καὶ ὅτι ὁ Κάστωρ τὰ διασταύρωσε μὲ ἄλεπού καὶ δημιούργησε τὶς *ἁλωπεκίδες*, ἂν καὶ ὁ τύπος αὐτὸς (*κυναλώπηξ*) πρέπει σύμφωνα μὲ τὴν περιγραφὴ τοῦ Ξενοφῶντα νὰ ἀνταποκρίνεται στὶς διάφορες νοθογενεῖς ποικιλίες²⁸.

Γενεὰ σπαρτιάτικου κυνηγόσκυλου ἀπὸ τὴν ὀνομαζόμενη *Λακωνικὴ* εἶναι καὶ ἡ *κυνόσουρις*. Μᾶς τὴ θυμίζει ὁ Καλλίμαχος²⁹, καὶ ἡ καταγωγὴ της πρέπει νὰ ἔχη σχέση μὲ τὴν Κυνόσουρα, ἑνὸς ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους συνοικισμοὺς τῆς ἀρχαίας Σπάρτης. Ἔχει διατυπωθῇ ἡ ἄποψη, ὅτι πρόκειται γιὰ κοντοπόδαρο σκυλιά, ποὺ ἀπὸ αὐτὰ κατάγονται τὰ σημερινὰ κοντόσωμα λαγόσκυλα.

Ἕνας ἄλλος συνοικισμὸς τῆς ἀρχαίας Σπάρτης μὲ τὸ ὄνομα Ἀμύκλαι, ὄνομα ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸν Ἀμύκλα, γιὸ τοῦ Λακεδαιμόνα, ἔδινε περίφημα σκυλιὰ, ποὺ ἡ φήμη τους εἶχε φτάσει μέχρι τὴν Ἀφρική. Οἱ πλούσιοι ποιμνιοκτῆτες τῆς προμηθεύονταν τοὺς σκύλους τους γιὰ τὴ φύλαξη τῶν πολυάριθμων κοπαδιῶν τους ἀπὸ τὴν πολίχνη αὐτῇ³⁰.

Γνωστοὶ ἦταν καὶ οἱ σκύλοι ποὺ εἶχαν τόπο καταγωγῆς τὴν πόλη Γλυππία ἢ Γλυμπεῖς, στὰ σύνορα Λακωνίας καὶ Ἀργείας, οἱ *Ψυλλικοί*, ἀπὸ κάποια ἀρχαία πόλη τῆς Λακωνίας, ποὺ δὲν ἀναφέρεται στὶς πηγές, καὶ οἱ *Μενελαῖδες κύνες*,

Λακωνικός σκύλος σὲ ἐρυθρόμορφο ἑλληνικὸ ἀγγεῖο, 5ος αἰ. π.Χ. Φέρει περι-
λαίμιο. (Βερολῖνο, Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο.)

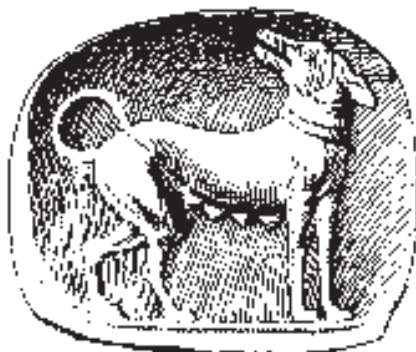
πὺν μαζί μὲ τὶς Ψυλλικὲς θεωροῦνταν ὅτι ἦταν ἀπόγονοι δύο ἀδελφῶν σκύλων καὶ ὅτι εἶχαν ἐκτραφῇ ἀπὸ τὸ βασιλεῖα τῆς Σπάρτης Μενέλαο στὴν Ἀργολίδα³¹.

Κοινὰ γνωρίσματα μὲ τοὺς σκύλους τῆς Λακωνίας πρέπει νὰ εἶχαν οἱ Ἀργεῖοι, Ἡλεῖοι καὶ οἱ Ἀρκάδες. Τὶς δύο τελευταῖες ποικιλίες συνήθιζαν νὰ τὶς ζευγαρώνουν μεταξύ τους. Τὰ σκυλιὰ τῆς Ἀρκαδίας μὲ τὸ μεγαλειῶδες παρὰστημα καὶ τὸ ὕψος λεονταριοῦ τὰ ἀποκαλοῦσαν *λεοντογενῆ*, καὶ ἦταν γνωστὰ γιὰ τὴ δύναμή τους ἀλλὰ καὶ τὸν ἥπιο χαρακτήρα τους. Ποικιλία τους πρέπει νὰ ἦταν οἱ *Τεγεῆται κύνες* ἀπὸ τὴ σημαντικὴ ἀρχαία πόλη τῆς Ἀρκαδίας Τεγέα³².

Τὰ πολεμικὰ-θηρευτικὰ σκυλιὰ τῆς Κρήτης

Περιζήτητα γιὰ τὸ κυνήγι, ἰδιαίτερα τοῦ ἀγριόχοιρου, ἦταν καὶ τὰ σκυλιὰ τῆς Κρήτης (*Κρητὲς καὶ Κρησσαι κύνες*). Πολεμικὰ καὶ ἀκούραστα στοὺς ὄρεινους δρόμους, ἦταν ἱκανὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὶς ἀρκουῆδες καὶ τὰ ἄγρια ζῷα καὶ νὰ φυλάξουν κοπάδια, σπίτια καὶ δημόσια κτήρια. Ὁ δεῦτερος ἀπὸ τοὺς δύο τύπους σκύλου, πὺν περιγράφει ὁ Ὀππιανός, πρέπει νὰ ἀνήκει στὸ σκύλο τῆς Κρήτης. Σύμφωνα μὲ τὸ συγγραφέα τὸ ζῷο ἔχει σῶμα νευρῶδες καὶ ἐπίμηκες, κεφάλι μέτριο, ἐλαφρό, μάτια μεγάλα καὶ ἀστραφτερά μὲ μία γαλάζια ἀπόχρωση, δόντια πολὺ ἰσχυρά, λαιμὸ μακρὺ, αὐτιά καλυμμένα μὲ λεπτὸ δέγμα, εὐρὺ στήθος, φαρδεῖες ὠμοπλάτες, πλευρὰ τοξοειδῆ, κοιλιά εὐρεῖα,

ὁσφὺν εὖσαρκη χωρὶς λίπος καὶ οὐρὰ σκληρή, παχειὰ καὶ καλυμμένη ἀπὸ μακριᾶς τρίχης. Ἐξασκημένα καὶ σκληραγωγημένα ζῶα ἀκολουθοῦσαν καὶ καταδίωκαν ἀκούραστοι τὸ θήραμά τους (κύνες διάπονοι) ἢ, εἰδικὰ γυμνασμένοι, κυνηγοῦσαν πάντα δίπλα στὸν ἔφιππο κύριό τους, χωρὶς νὰ ἀπομακρύνωνται ἀπὸ τὸ πλάι του (κύνες πάριπποι). Κατὰ τὸν Αἰλιανὸ «κύων Κρησσα κούφη (εὐκίνητη) καὶ ἀλτική (ικανὴ στὸ ἄλμα) καὶ ὀρεισίθιος»³³. Μία ποικιλία τῶν κρητικῶν σκύλων ἦταν οἱ Κνωσιοί³⁴. Νησιώτικη καταγωγή εἶχαν καὶ οἱ Ἀμοργοὶ σκύλοι ἀπὸ τὴν Ἀμοργό³⁵.

Μινωικὴ σφραγίδα μὲ παράσταση σκύλου φύλακα, ποὺ φέρει περιλαίμιο, ἀπὸ τὴν Κνωσό. Γύρω στὸ 1400 π.Χ. (Φωτ. τοῦ Ἀρθ. Ἐδανς, ἀπὸ σχέδιο.)

«Χρήσεις», τιμές, «ἐνδοξοὶ κύνες»

Σχετικὰ μὲ τὴ χρήση τους: Τὰ σκυλιὰ στοὺς Ἕλληνες καὶ τοὺς Ρωμαίους εἶχαν τὶς αὐτὲς περίπου ἀσχολίες ὅπως καὶ σήμερα, μὲ μόνη διαφορὰ ὅτι γενικὰ δὲν εἶχε ἀκόμα καθοριστῇ μὲ σαφήνεια ὁ προορισμὸς τῆς κάθε γενεᾶς. Ὁ σκύλος καὶ τότε, ὅπως καὶ σήμερα, χρησίμευε γιὰ τσομπανόσκυλο (ποιμενικὸς κύων), φύλακας (πυλωρός, πυλαυρός, θυρωρός, οἰκουρός ἢ δέσμιος κύων, ὅταν ὁ φύλακας σκύλος στὴν τελευταία αὐτὴ περίπτωση ἦταν δεμένος), κυνηγόσκυλο (θηρατικός, θηρευτικός, ἀγρευτικός κύων), καθὼς καὶ γιὰ εἰδικὲς ἀσχολίες, ὅπως ἦταν οἱ πολεμισταὶ κύνες, ποὺ οἱ ἄθλοι τους ἀναφέρονται σὲ περιγραφὰς μαχῶν (τοῦ Μαραθῶνα, τῆς Μαντινείας κ.ἄ.)³⁶, καὶ οἱ μαχηταὶ κύνες, ποὺ πάλευαν μὲ τὰ θηρία στὸ στίβο, παρέχοντας ποθητὸ θέαμα, ἰδιαίτερα στοὺς Ρωμαίους.

Πολὺ ἦταν καὶ τοῦ συρμοῦ, οἱ γυναῖκες τῶν πλουσίων νὰ συνοδεύονται ἀπὸ μικρόσωμα σκυλιὰ, ὅπως αὐτὰ τῆς Μελίτης (Μάλτας), τόσο στὸν περίπατο ὅσο καὶ στὶς ὥρες τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ ὕπνου, συνήθεια ποὺ μεταδόθηκε ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες καὶ στοὺς Ρωμαίους.

Οἱ τιμὲς τῆς ἀγορᾶς σκύλων στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα διαμορφώνονταν ἀνάλογα. Ὁ Ἀλκιδιδάδης εἶχε ἀγοράσει τὸν περίφημο σκύλο του, ποὺ τοῦ εἶχε μάλιστα ἀκρωτηριασθῇ τὴν οὐρὰ, στὴν τιμὴ τῶν 70 μνῶν, ποσὸ σημαντικὸ γιὰ τὴν ἐποχὴ³⁷. Ὁ Μ. Ἀλέξανδρος τὸν περίφημο Ἰνδικὸ σκύλο του *Περίττα*, ποὺ «ἡ γενιά του κρατοῦσε ἀπὸ λιοντάρι» καὶ στὴ μνήμη του ἱδρυσε μεγαλοπρεπὴ πόλη, τὸν ἀγόρασε 100 μνές. Ἐνα ἄλλο θηλυκὸ σκυλὶ παιονικῆς καταγωγῆς

μέ τὸ ὄνομα *Τρίακος* δώρισε στὸν Ἀλέξανδρο ὁ σατράπης τῆς Παιονίας. Γνωστοὶ «*ἐνδοξοὶ κύνες*», ὅπως τοὺς ἀποκαλεῖ ὁ Πολυδεύκης, ἦταν μεταξὺ ἄλλων τοῦ βασιλιᾶ Πύρρου, τῆς ἡρώιδας Ἀταλάντης, ποὺ ὠνομαζόταν *Αὔρα* καὶ τὸν σκότωσε ὁ Καλυδώνιος κἄπρος, καὶ ὁ σκύλος *Γαργήττιος* τοῦ Γηρυόνη, ἀδερφὸς τοῦ ἡπειρωτικοῦ *Κέρβερος*³⁸.

Βιβλιογραφία

1. Δ.Ρ. Θεοχάρης, *Ἡ Αὐγὴ τῆς Θεσσαλικῆς Προϊστορίας*, Διατριβή, Βόλος 1967, σ.57 ἔξ. καὶ συν. *Ἡ νεολιθικὴ Ἑλλάς*, Μορφωτ. Ἰδρ. Ἐθν. Τραπ. Ἑλλάδος, Ἀθήνα 1967, σ.58.
2. V. Milošič, J. Boessneck καὶ M. Hopf, *Die Deutschen Ausgrabungen auf der Argissa - Magula in Thessalien. I: Das präkeramische* (Beiträge zur ur- und frühgeschichtlichen Archäologie des Mittelmeer - Kulturraumes, 2), Bonn 1962, σ. 27 ἔξ. 31.
3. Ἀνθ. 1.50.
4. Ξεν., *Κυν.* 10.1.
5. Ξεν., *Κυν.* 3.1 10.4' πρβ. Ἀρ. ΖΙ607a3.
6. Ἀρ. ΖΙ574a 16.
7. Ἀρ. ΖΙ608a 28, Verg. Geogr. 3.405.
8. Ἀρ. ΖΙ552b 20.
9. Ἀρ. ΖΙ607a2.
10. Ἀρ. ΖΙ607a4.
11. Ἀρ. ΖΙ612b 10, Αἰλ. 7.40, Θεόφραστου, *Χαρακτήρες* 21, Ἀθ. 12.518, ΠΙ.3.152 κ.τλ.
12. Ἡ ἀρχαιολόγος Λ. Ἀσπιώτη στήν ἐρευνά της «*Οἱ φυλές (ράτσες) τῶν σκύλων στήν ἀρχαία Ἑλλάδα*» («*Ελληνικὴ Κτηνιατρικὴ*» 22, 1979, 51-61 καὶ *Historia Medicinae Veterinariae* 15, 1990, 81-97) ὑποστηρίζει, ὅτι «*τὸ πρῶτο σημάδι κάποιας ἀρχῆς ταξινόμησης ἀνάγεται στὸν 5ο ἢ 6ο αἰ. π.Χ.*».
13. Ἀθ. 5.201b, Αἰλ. ΖΙ3.2 10.41, Ἀρ. ΖΙ608a 28, Ὀππ., *Κυν.* 1.375, Πολ. 5.37, Claudianus 2.215' 3.292, Grat. 181' 197, Horatius, *Epistolae* 6.5' *Satirae* 2.6.114, Lucanus 4.440, Lucretius 5.1061' 5.1063, Nemes. 107, Seneca 32' 33, Statius Achilles 1.747' *Silvae* 2.6.19' Thebais 3.203, Verg., *Geor.* 3.404-5.
14. Ἀρ. ΖΙ 607a 2.
15. Grat. 184-85.
16. Grat. 182.
17. Ὀππ., *Κυν.* 1.371' 1.395, Πολ. 5.46-47.
18. Ὀππ., *Κυν.* 1.371', 1.396.
19. Grat. 183', 202.
20. Πολ. 5.40.
21. Grat. 186-92.
22. Ὀππ., *Κυν.* 1.375.
23. Πολ. 5.37.
24. Πολ. 5.40.
25. Ἀρ. ΖΙ 577a 16 ἔξ., Ξεν., *Κυν.* 3.1 ἔξ. 10.1' 10.4, Ὀππ., *Κυν.* 5.372', 5.396, Πολ. 5.37-40, Grat. 212.
26. Ἀρ. ΖΙ781b9.
27. Τὸ ἐπίθετο *λακωνικὸς* ὡς οὐσιαστικό, ὑπονοώντας τὸν περίφημο λακωνικὸ κυνηγετικὸ σκύλο τῆς ἀρχαιότητος, παρέμεινε στὴ σύγχρονη Ἑλληνικὴ μὲ τὸν τύπο *λαγωνικὸ* κατὰ παρετυμολογία πρὸς τὸ *λαγός*, *λαγός*.
28. Πολ. 5.40, Verg., *Geor.* 3.343. Βλ. σημ. 13.
29. Ὑμνος εἰς Ἀρτεμιν 94, Πολ. 5.40.
30. Verg., *Geor.* 3.343.
31. Grat. 214 ἔξ.
32. Ὀππ., *Κυν.* 1.372' 1.395, Πολ. 5.37.
33. Αἰλ. ΖΙ 3.2, Ἀρρ., *Κυν.* 3.1-4, Ξεν., *Κυν.* 10.1, Ὀππ., *Κυν.* 1.373' 1.345, Ἀλ. 4.274-78, Πολ. 5.37, Claudianus 3.300, Grat. 211-12, Lucanus 4.441, Seneca 33' 34.
34. Ὀππ., Ἀλ. 4.274-78.
35. Ὀππ., *Κυν.* 1.373.
36. Στὴ μάχη τοῦ Μαραθῶνα εἶχε πάρει ἐνεργὸ μέρος κατὰ τῶν Περσῶν καὶ ἓνας σκύλος, ποὺ συνόδευε τὸν Ἀθηναῖο κύριό του. Ὁ ζωγράφος Μίκων τίμησε τὸ ζῷο ἀπεικονίζοντάς το μὲ τοὺς καλύτερους πολεμιστὲς (Αἰλ. ΖΙ 7.38).
37. Πλούταρχου, *Ἀλκιβιάδης* 9.1. «Ἐπτακισχιλίων δραχμῶν» διαβάζουμε στὰ Ἀποφθέγματα (186 D), ὅπου ἐξιστορεῖται τὸ ἴδιο ἀνέκδοτο: 70 μνῆς ἀντιστοιχοῦσαν μὲ 7.000 δρχ., δηλ. περισσότερο ἀπὸ ἓνα τάλαντο, ποὺ εἶχε 6.000 δρχ.

Δρ Ἀναστ. Ἀθ. Τσακνάκης

Ἐπιμελητὴς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.

Τί ἀκριβῶς εἶναι τὸ Ἰωδηλαῖο

Ποιά σχέση ἔχουμε ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες μὲ τὸ «Ἰωδηλαῖο», ὥστε νὰ φτάνη νὰ τὸ ἐπικαλεῖται στεντόρεια δόλοκληρο τὸ Ὁρθόδοξο ἱερατεῖο μας. Τί ἀκριβῶς εἶναι τὸ Ἰωδηλαῖο;

Τὸ Ἰωδηλαῖο, καὶ γιὰ νὰ εἴμαστε ἀκριδέστεροι, «*Τὸ Βιβλίον τῶν Ἰωδηλαίων*», δὲν εἶναι παρὰ ἓνα μυστικό ἡλιακὸ ἡμερολόγιο τῶν Ἑβραίων. Ἀλλὰ γιὰ τί ἦταν μυστικό; Ἀπλούστατα, γιὰ τί οἱ Ἑβραῖοι στὴν πραγματικότητα χρησιμοποιοῦσαν «ἐπίσημα» τὸ σεληνιακὸ ἡμερολόγιο· καὶ ἐπειδὴ οἱ Ζηλωτές, ποὺ σχετίζονταν μὲ τοὺς Ἑσσαίους, προτιμοῦσαν τὸ Ἰωδηλαῖο, οἱ Ἑβραῖοι, ὅπως εἶναι μαθημένοι... νὰ παίζουν σὲ δυὸ ταμπλώ, ἔκαναν ἐν μέρει ἀποδεκτὸ καὶ τὸ Ἰωδηλαῖο, τὸ ὁποῖο ὁμως κρατοῦσαν μυστικό, γιὰ τί μισοῦσαν τὸ θεὸ Βάαλ. Ἀπὸ τὸ γεγονός ὅμως ὅτι ὁ Γιαχβὲ τῶν Ἑβραίων ἐσωτεριστικά θεωρεῖται θηλυκὸς θεός, ἀφοῦ εἶναι σεληνιακός, καὶ ἀρσενικὸς ἦταν ὁ ἡλιακὸς θεὸς Βάαλ, δεδομένου ὅτι ὁ ἥλιος σπέρνει ἐνῷ ἡ Σελήνη ἀπλῶς «συλλαμβάνει ἄμωμα» τὸ φῶς καὶ τὸ ἀνακλᾷ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι οἱ Ἑβραῖοι «δέχονταν» καὶ τὸ Ἰωδηλαῖο, ἐκπηδᾷ ἡ ἀπορία, μήπως τελικὰ ὁ Γιαχβὲ ἦταν ἐρμαφρόδιτος;

Ἀναζητώντας κανεῖς περισσότερα ἱστορικὰ στοιχεῖα θὰ βρῇ, ὅτι τὸ Ἰωδηλαῖο τὸ γιόρταζαν οἱ Ἑβραῖοι τὸ ἐπόμενο τοῦ «Σαββαταίου ἔτους» καὶ ἦταν τὸ τελευταῖο κάθε πεντηκονταετίας, δηλαδὴ τὸ τεσσαρακοστὸ ἔνατο, καὶ τὸ ἀποκαλοῦσαν *Μέγα Σαββαταῖο*, ἀναγγέλλοντάς το μὲ σαλίσματα τὴν ἡμέρα τῆς *Σκηνοπηγίας*. Τότε ἐλευθέρωναν τοὺς ἐβραϊκῆς καταγωγῆς δούλους (μέχρι τότε τοὺς εἶχαν δούλους), ἀπέδιδαν στοὺς ὁμόφυλους πρῶην κατόχους τῶν τὰ χωράφια ποὺ εἶχαν ἀπαλλοτριώσει γιὰ χρεὴ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς πεντηκονταετίας καὶ ὅλο τὸ χρόνο δὲν ἐσπερναν οὔτε καὶ θέριζαν καρποὺς ἀπὸ τὰ χωράφια. Αὐτὲς τὶς πράξεις «δικαιοσύνης» ποὺ ἔκαναν οἱ Ἑβραῖοι κάθε πενήντα χρόνια, θέλησαν νὰ τὶς ἐφαρμόσουν καὶ οἱ πάπες. Οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ἐπὶ πάπα Βονιφατίου Η' ἄρχισαν λοιπὸν νὰ γιορτάζουν τὸ Ἰωδηλαῖο κάθε ἑκατὸ χρόνια, τὸ ὁποῖο μάλιστα, γιὰ νὰ ξεχωρίσουν τὸ ἔτος τοῦ ἐορτασμοῦ του, τὸ ἀποκαλοῦσαν *Μέγα ἔτος*, γιὰ νὰ δίνεται ἔτσι ἐπίσημα ἡ εὐχέρεια στὸν Πάπα νὰ χορηγῇ *συγχωροχάρτια* εἰσπράττοντας καὶ τὸ... ἀντίτιμο.

Στὴ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία τὸ Ἰωδηλαῖο, μετὰ τὴν ἀνακάλυψή του καὶ τὰ προσποριζόμενα ἀπὸ τὴ χρῆσή του ὀφέλη, μὲ ἀπόφαση τοῦ πάπα Κλήμεντος καθιερώθηκε νὰ ἐορτάζεται κάθε πενήντα χρόνια, ἐπὶ Οὐρβανοῦ Δ' κάθε τριάντα τρία χρόνια καὶ ἐπὶ Παύλου Β' κάθε εἴκοσι ἓνα χρόνια. Καὶ ὅπως ἀναφέρεται, στὴ «γιορτὴ» αὐτὴ «*παρέχεται ὑπὸ τοῦ Πάπα πλήρης λυσίποινο*» (*indulgentia plenaria*), σὲ ὅσους ὅμως ἐπισκέπτονται ὑπὸ τύπον προσκυνήματος στὴ Ρώμῃ τὶς τέσσερες μεγάλες βασιλικές, τοῦ Ἁγίου Πέτρου, τοῦ Ἁγίου Παύλου, τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Λατερανοῦ καὶ τῆς Santa Maria Maggiore. Ὅχι ὅποια καὶ ὅποια ἐκκλησία δηλαδὴ, γιὰ νὰ προκύπτῃ καὶ τὸ τουριστικὸ ὄφελος... Καὶ ἐπειδὴ, φαίνεται, ὑπῆρξαν κάποιες διαμαρτυρίες ἢ ἐπειδὴ τὸ θεώρησαν καὶ ὡς ἀπαραίτητο, ἀποφασίστηκε, ὁ Πάπας νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ παρέχῃ σὲ κάθε παπικὴ χώρα τὴ δυνατότητα, τὸ ἐπόμενο ἔτος τοῦ Ἰωδηλαίου (π.χ. ἐπέτειος ἐξαιρετικοῦ γεγονότος κ.λπ.) ὑπὸ τύπον Ἰωδηλαίου νὰ τελῇ καὶ ἐκεῖ πλήρες λυσίποινο (= ἄφεση ποινικῶν συνεπειῶν τῆς ἁμαρτίας).

Ἀπὸ ὅλα ὅμως ποὺ μέχρις ἐδῶ ἀναφέρθηκαν, ἀβίαστα προβάλλει τὸ ἀπλὸ ἐρώτημα: Οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ ποιά ἀκριβῶς σχέση ἔχουν μὲ ὅλα αὐτὰ, ὥστε νὰ ἐπικαλοῦνται καὶ νὰ ἐορτάζουν τὸ Ἰωδηλαῖο, ἀποκαλώντας το μάλιστα καί... Χρυσὸ Ἰωδηλαῖο; Ποιοὺς ἀντιγράφουμε, τοὺς Ἑβραίους ἢ τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς; Χάσαμε τὶς δικές μας ἀρχές ἢ μήπως γίναμε πιά Ζηλωτὲς καὶ ἐπικαλοῦμαστε συνέχεια τὸ Ἰωδηλαῖο; Νὰ περιμένουμε ἄραγε ἔτσι νὰ δοῦμε καὶ ἐδῶ συγχωροχάρτια;

Εὐθύμιος Ν. Χριστόπουλος

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

GEORGE KENNEDY, *Ἱστορία τῆς Κλασικῆς Ρητορικῆς*

Ἕνα πολύτιμο δοῦλεγμα γιὰ τὴν κατανόηση τῆς ρητορικῆς τέχνης τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν παρακολούθηση τῆς ἱστορικῆς της πορείας ἀπὸ τὴν Κλασσικὴ Ἑποχὴ ἕως τὴν ὑστερὴ ἀρχαιότητα καὶ τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς αἰῶνες.

Ἡ ρητορικὴ ὡς φαινόμενο τοῦ λόγου παρουσιάζει δύο –σαφῶς διαχωρισμένες με-
ταξὺ τους– ὀψεις.

Ἡ πρώτη ταυτίζεται μὲ τὴν προσπάθεια τῶν Ἑλλήνων νὰ ἀποτυπώσουν μὲ τὴν μέ-
γιστη δυνατὴ σαφήνεια σκέψεις καὶ ἰδέες, νὰ ἀναλύουν μὲ πληρότητα λόγου ἔννοι-
ες, γεγονότα καὶ ζητήματα. Ἡ ἀνάγκη αὐτὴ τῆς σαφήνειας καὶ πληρότητας τόσο τοῦ
γραπτοῦ ὅσο καὶ τοῦ προφορικοῦ λόγου γέννησε τὴν ἐλληνικὴ ρητορικὴ.

Ἡ δευτέρη ὄψη τῆς ρητορικῆς ἀφορᾷ στὶς τεχνικὲς τῆς πειθοῦς ἐνὸς συνομιλητῆ
ἢ ἐνὸς ἀκροατηρίου διευρυμένου. Ὑπὸ τὴν ἔννοια αὐτὴ ἡ ποιότης τοῦ λόγου κρί-
νεται ἀπὸ τὴν ἀποτελεσματικότητά του νὰ πείθῃ, χωρὶς νὰ μπαίνει στὴ βάσανο τοῦ
ὀρθοῦ λόγου. Ἔτσι ἐξηγεῖται τὸ ὅτι ἡ ρητορικὴ ἤκμασε καὶ στὰ χρόνια τῆς Ρωμαϊκῆς
παρακμῆς ἀλλὰ καὶ στοὺς πρώτους χριστιανικοὺς αἰῶνες. Ὅταν ὁ μεταφυσικὸς πα-
ραλογισμὸς συνδέθηκε στενὰ μὲ τὶς ἐξουσιαστικὲς ἐπιθυμίες, ἡ ρητορικὴ ὡς τέχνη τῆς
πειθοῦς τῶν ἀκριτων καὶ ἄλογων μαζῶν ἦταν ἄκρως ἀποτελεσματικὴ. Ἡ ἐξαφάνιση

Πῶς διαδίδεται στὴν Ἑλλάδα ὁ Ἀφροκεντρισμὸς

Προεβλήθη προσφάτως ἀπὸ μεγάλον ἐλληνικὸ τηλεοπτικὸ σταθμὸν ἐκπο-
μπὴ σὲ συνέχειες ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἑλληνες» καὶ μὲ θέμα τὸν Κλεισθένη καὶ
τὴ γέννηση τῆς Δημοκρατίας, ἀφοῦ διεφημίσθη προηγουμένως ὡς ἔργο λίαν
σημαντικὸ καὶ ἀξιόλογο. Στὴν πραγματικότητα τὸ ἔργο αὐτὸ ἀποτελεῖ τη-
λεοπτικὴ μεταφορὰ τῆς περὶ «Ἀφροκεντρισμοῦ» θεωρίας, ἀφοῦ μηδενίζει
κατὰ τρόπο βάνανσο κάθε προκλασσικὴ πολιτιστικὴ παρουσία τῶν Ἑλλήνων,
γιὰ νὰ ἐδραιώσῃ τὴν ἄποψη ὅτι οἱ Ἑλληνες, ἀπὸ μόνοι των, δὲν θὰ μπο-
ροῦσαν νὰ δημιουργήσουν πολιτισμὸ, ἐνῶ παραλλήλως ὑπερτονίζει τὰ δη-
μιουργήματα ἄλλων λαῶν, γιὰ νὰ ἐδραιωθῇ τὸ «μῆνυμα» τῆς ἐλληνικῆς ἀση-
μαντότητος.

Χαρακτηριστικὰ ἀποσπάσματα τῆς δολίας αὐτῆς ἐκπομπῆς παραθέτουμε
κατωτέρω (ἐντὸς ἀγκυλῶν τὸ προφανὲς μῆνυμα ποὺ θέλει νὰ «περάσῃ» ἡ
ἐκπομπὴ ἢ σχόλια τοῦ συντάκτη).

- Κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Κλεισθένης «...ἡ Ἀθήνα δὲν ἀντιπροσώπευε τὸν

της ρητορικής κατά τον Μεσαίωνα δείχνει ακριβώς την έκλειψη της ανάγκης της πειθοῦς, μιᾶς και αὐτὴ ἦταν πλέον δεδομένη μετὰ τὴν ἔννοια τῆς ἀπολύτου ἐπικρατίας-σεως τῆς χριστιανικῆς κυριαρχίας.

Βάσει ὅλων τῶν παραπάνω, ἂν θεωρήσουμε τὴν ρητορικὴ ὡς τέχνη τῆς πειθοῦς, κρινόμενη ἐκ τῆς ιδιότητάς της νὰ πείθῃ ἄνευ ποιοτικῶν καὶ λογικῶν προϋποθέσεων, τότε τὴν ταυτίζουμε μετὰ τὴν πλάνη, τὸ ψεῦδος, τὴν δημαγωγία, τὸν προσηλυτισμὸν, καὶ δικαιολογημένως ὅλοι σχεδὸν οἱ ἐξουσιαστές τῆς ἱστορίας χαρακτηρίζονται καὶ ὡς δεινοὶ ῥήτορες· τίθενται ὁμως μακριὰ ἀπ' τὴν ἐλληνικότητα καὶ τὴν ἀλήθεια.

Παν. Α. Κουβαλάκης

ΑΛΕΞ ΦΕΡΓΚΙΟΥΣΟΝ, *Τὸ ἠλεκτρονικὸ φακέλλωμα*

Στὶς 7 Ἰουλίου τοῦ 1986 ἕνας ὑπάλληλος τῆς ἀεροπορικῆς ἐταιρίας «Μπόινγκ» ἀγόρασε ἕνα μεταχειρισμένο φωτοτυπικὸ μὴχάνημα IBM γιὰ ἀνταλλακτικὰ σ' ἕνα ξεπούλημα. Μέσα σ' αὐτὸ βρῆκε τὶς λεπτομέρειες ἑνὸς σχεδίου, γραμμένου κατὰ τὴν πρώτη περίοδο τοῦ ψυχροῦ πολέμου, ποὺ καλοῦσε γιὰ τὸν ἔλεγχο τῶν μαζῶν, τῶν ΜΜΕ, τὴν χειραγώγηση τῆς βιομηχανίας, τοῦ ἐλεύθερου χρόνου τῶν ἀνθρώπων, τῆς ἐκπαίδευσης καὶ τῶν ἐφημερίδων.

Τὸ ἔγγραφο αὐτὸ εἰσήγε τὴν ἔννοια τῆς «Κοινωνικῆς Μηχανικῆς», τὴν αὐτοματοποίηση δηλαδὴ τῆς κοινωνίας, τὴν σκλαβιά καὶ τὴν γενοκτονία. Πρόκειται γιὰ τὴν ἔναρξη ἑνὸς «ἀθόρυβου πολέμου», ὁ ὁποῖος χρησιμοποιεῖ βιολογικὸ πόλεμο («ἐθνικὲς τοξίνες», ιούς, μικροκύματα κ.λπ.) καὶ «σιωπηλὰ ὅπλα». Τὸ σχέδιο αὐτὸ προβλέπει

παραδοσιακὸ τύπο πόλης... ἔμοιαζε μετὰ τριτοκοσμικὸ χωριό... δυσοσμία ἀναδινόταν παντοῦ...». [Ἐν ἑνὶ τέτοιῳ βρωμοχώρῳ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ δημιουργήσῃ πολιτισμὸς.] «Αὐτὰ ποὺ λέμε ἐπιστῆμες καὶ ἰατρικὴ ἦσαν ἀνύπαρκτα... Ἡ ζωὴ στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα ἦταν δύσκολη, σκληρὴ καὶ σύντομη...». [Χαρακτηριστικὰ τῶν πρωτογόνων φυλῶν, ὅπως π.χ. σήμερον στίς ζοῦγκλες τῆς Ἀφρικῆς καὶ τοῦ Ἀμαζονίου.]

• **«Κυττώντας τὴ γεωλογικὴ κατασκευὴ αὐτῆς τῆς χώρας (Ἑλλάδος) βλέπεις ἀμέσως πὺς δὲν εἶναι κατάλληλη γιὰ νὰ ὑποθάλῃ ἕνα μεγάλο πολιτισμό». [Πλήρης καὶ προκλητικὴ παρασιώπηση τῶν Μυκηναϊκοῦ, Μινωικοῦ καὶ Κνκλαδικοῦ πολιτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀντίφασις ὡς πρὸς τὴν ἐν συνεχείᾳ «ὑπόθαλψη» τοῦ Κλασσικοῦ Πολιτισμοῦ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.]**

• **«Οἱ ἡγεμονίες τῆς ἐποχῆς τοῦ Κλεισθένη εἶχαν ἀναπτυχθῇ γύρω ἀπὸ ποτάμια. Νοτίως τῆς Ἑλλάδας βρίσκεται ἡ Αἴγυπτος, μιὰ μεγάλῃ ἡγεμονία τῆς ἐποχῆς, ποὺ εἶχε ἀναπτυχθῇ γύρω ἀπὸ τὸν ποταμὸ Νεῖλο. Ἀνατολικά ἦσαν οἱ Πέρσες. Στὴν καρδιὰ τῆς αὐτοκρατορίας τους ἦταν ὁ Εὐφράτης καὶ ὁ Τίγρης. Σ' αὐτὲς τὶς περιοχὲς γεννήθηκε ὁ πολιτισμὸς καὶ χτίστηκαν οἱ πρώτες πόλεις». [Ἡ πεμπτοσύνη τοῦ Ἀφροκεντρισμοῦ.] Ἀντιθέτως «ἡ Ἑλλάδα δὲν**

την απόκτηση τεχνογνωσίας, ώστε να τεθῇ ἡ οἰκονομία σέ μία προβλέψιμη θέση, κίνηση ἢ ἀλλαγὴ καὶ εἰσάγει τὴν ἔννοια τοῦ «Οἰκονομικοῦ Συγκλονισμοῦ».

Τὸ ἔγγραφο αὐτὸ προτείνει:

1) Στὰ μέσα ἐνημέρωσης νὰ προβάλλουν ὄχι τὰ πραγματικά θέματα, ἀλλὰ αὐτὰ ποὺ δὲν ἔχουν πραγματικὴ ἀξία.

2) Στὰ σχολεῖα νὰ κρατηθοῦν οἱ νέοι μακριὰ ἀπὸ τὰ πραγματικά οἰκονομικά, τοὺς πραγματικούς νόμους καὶ τὴν πραγματικὴ ἱστορία.

3) Στὴ διασκέδαση νὰ θρῖσκεται «κάτω ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο τῆς ἔκτης δημοτικοῦ».

4) Στὴν ἐργασία τὸ ἄτομο νὰ εἶναι διαρκῶς ἀπασχολημένο, ὥστε νὰ μὴν μπορῇ νὰ σκεφθῇ.

Στὶς ΗΠΑ τὸ ἔγγραφο αὐτὸ προκάλεσε μεγάλη ἀναταραχὴ, ἀφοῦ πολλοὶ κατάλαβαν τὴν αἰτία τῆς δυστυχίας τους. Εὐτυχῶς τὸ ἀνακάλυψα μεταφρασμένο καὶ ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα χωρὶς περικοπὲς ὡς παράρτημα στὸ βιβλίο τοῦ ᾽Αλεξ Φέργκιουσον «Τὸ Ἡλεκτρονικὸ Φακέλλωμα», ποὺ ἐκδόθηκε στὴ Θεσσαλονίκη. Εὐχομαί νὰ γίνῃ γνωστὸ καὶ στὴν Ἑλλάδα, ὥστε νὰ θέσουμε σὲ νέες βάσεις τὴν ζωὴ μας καὶ νὰ κατανοήσουμε μὲ τὴν βοήθειά του τοὺς βασικούς κανόνες, στοὺς ὁποίους στηρίζονται αὐτοὶ ποὺ μᾶς κυβερνοῦν.

Εὐριπίδης ᾽Αντωνάκος

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΠΟΣ, Παράθυρο στὴ Φιλοσοφία

᾽Ο ἔγκριτος νομικός, λογοτέχνης καὶ ἐκ τῶν παλαιότερων συνεργατῶν τοῦ «Δ» μὲ

ἔχει μεγάλες πεδιάδες, εἶναι μιὰ χώρα γεμάτη βουνά. Ἡ θάλασσα ἔχει ἀμέτρητα μικροσκοπικὰ νησάκια. Δὲν ἦταν δυνατό νὰ ἐνωθοῦν ὅλα...» [... καὶ νὰ παραγάγουν πολιτισμό.] «Οἱ περιοδεύοντες ραψῳδοὶ εἶχαν καταφέρει νὰ ἀπομνημονεύσουν ἑκατομμύρια (!) σελίδες... Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ δὲν ὑπῆρχε γραφὴ [οὔτε κὰν οἱ Γραμμικές:] καὶ οἱ μῦθοι περνοῦσαν ἀπὸ γενιά σὲ γενιά, ἀπὸ μνήμης.» [Συνεπῶς τοῦ ᾽Ομήρου τὰ ἀνυπέρβλητα μέχρι σήμερα ποιητικὰ ἔργα ἦσαν τυχαῖα δημιουργήματα καὶ ὄχι ἔργα παιδείας.]

• «Οἱ ἥρωες ἦσαν μυθικὰ πρόσωπα. Ἔκαναν ἀνδραγαθήματα. Ὅσους περισσότερους ἔδεχνες καὶ ὅσες περισσότερες γυναῖκες γοήτενες, τόσο μεγαλύτερος ἥρωας ἦσουν». [Νταῆδες δηλαδή! Οὐδὲν ἠθικό, πνευματικὸ ἢ πολιτιστικὸ στοιχεῖο διέθεταν!] «Αὐτοὶ ἀντιπροσώπευαν τὸ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ πνεῦμα» [τὸ ὁποῖον ἦταν δηλαδή τὸ ἰδεῶδες τοῦ νταῆ!]

• «Οἱ ᾽Αθηναῖοι δὲν ἐνδιαφέρονταν γιὰ τὸ καλλιτεχνικὸ ἀποτέλεσμα φτιάχνοντας ἀγγεῖα. Παρ' ὅλα αὐτὰ τὰ ἀγγεῖα εἶχαν σχέδια βασισμένα στὴν Αἰγυπτιακὴ καὶ Ἀσσυριακὴ τέχνη». [Ἀφροασιατικὴ ἢ Τέχνη!]

• Στὴν Ὀλυμπία οἱ ᾽Ελληνες: «κάθε τέσσερα χρόνια ἀπ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα συγκεντρώνονταν καὶ συμμετεῖχαν σ' ἓνα πανελλαδικὸ ἀθλητικὸ διαγωνι-

τὸ τελευταῖο αὐτὸ ἔργο του δὲν «ἀνοίγει» ἀπλῶς ἓνα «παράθυρο στὴ Φιλοσοφία», μετὴν ἔννοια ὅτι ἀρκεῖται στὴν παρουσίαση φιλοσοφικῶν ρευμάτων καὶ θεωριῶν. Ἀλλὰ προχωρώντας μέσα στοὺς πολυδαδάλους διαδρόμους τῆς διανόησης ἀνιχνεύει, καταγράφει, κρίνει καὶ σχολιάζει μετὸ ἰδιαίτερο ὕφος του πρόσωπα καὶ ἰδέες.

Ὁ τρόπος τῆς συγγραφῆς του εἶναι διεισδυτικὸς σὲ ὅλες τὶς μεγάλες κατηγορίες τῶν θεμάτων πού τὸν ἀπασχολοῦν, ὅπως ἡ ὄντολογία, ἡ ἀνθρωπολογία, ἡ θεολογία καὶ ἡ κοσμολογία. Ἐπισημαίνει τὰ οὐσιαστικώτερα φιλοσοφικά ζητήματα πού ἀπασχόλησαν τοὺς ἀνὰ τοὺς αἰῶνες θεωρητικούς καὶ θέτει τὴ δική του σφραγίδα, ἀναλύοντας καὶ παρουσιάζοντάς τα ἔτσι, ὥστε νὰ καθίστανται εὐληπτα στὸ ἀναγνωστικὸ κοινό. Αὐτὸ προϋποθέτει ὄχι ἀπλῶς γνώση ἀλλὰ καὶ βίωση τῆς διανοητικῆς διαδικασίας, τὴν ὁποία ὁ συγγραφέας διαθέτει σὲ ὑψηλὸ βαθμό.

Ἀπὸ τίς σελίδες τοῦ βιβλίου παρελαύνουν ὅλοι σχεδὸν οἱ «μεγάλοι» τοῦ πνεύματος. Κρίνονται ἀπὸ τὸν Γ. Δέπο ὄχι μόνο ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τῶν ἀντιλήψεών τους, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ ἱστορικά ἀποτελέσματα τῶν ἰδεῶν τους. Ἡ περιήγηση στὰ δώματα τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρώπινης σκέψης ἔχει ἱστορικὴ ἀφετηρία τὴν ἐλληνικὴ ἀρχαιότητα, ἀπὸ τὴν Μυκηναϊκὴ μάλιστα ἐποχὴ, καὶ φθάνει χρονικὰ μέχρι τὴ σύγχρονη περίοδο. Τὸ ζητούμενο γιὰ τὸν συγγραφέα δὲν εἶναι ἡ δογματικὴ διατύπωση τῆς ἀποκρυσταλλωμένης γνώμης του γιὰ τὰ μεγάλα ἐρωτήματα τοῦ ἀνθρώπου ἀλλὰ ἡ προβολὴ τῆς γνώσης μέσα ἀπὸ τὴν ἀναλυτικὴ παρουσίαση, ἀφοῦ ἡ γνώση καὶ ἡ ἐλευθερία στίς ἐπιλογές ὁδηγοῦν στὸν ὀρθὸ στοχασμό.

Μάριος Μαρμελάς

σμός, τὸν πρόγονο (;) τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. Στούς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες διεξήγετο καὶ ὁ Μαραθώνιος». [Τί τοῦ λὲς τοῦ ξυλοσχίστη!]

• Μετὰ τὴν τόση ἀπαξίωση καὶ τὸν ὑποβιβασμὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς χώρας των πῶς ἐδημιουργήθη ὁ κλασσικὸς πολιτισμός; Τὴν ἀπάντηση τὴν ἔχουν ἔτοιμη οἱ διαστρεβλωτές: **«Οἱ Ἀθηναῖοι νιοθέτησαν τὰ καλύτερα κομμάτια τῶν ἀρχαίων πολιτισμῶν. Ἔμαθαν γιὰ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ ἀπὸ τὶς πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου... πῆραν τοὺς μύθους ἀπὸ τοὺς ραψωδοὺς [οὔτε αὐτοὶ ἦσαν Ἕλληνες] καὶ τοὺς ἔκαναν θέατρο... καὶ τὰ πανύψηλα Ἀσσυριακὰ καὶ Αἰγυπτιακὰ ἀγάλματα ξαναφτειάχτηκαν [τελεία μίμησις δηλαδή] μετέτοιον ἐκπληκτικὸν τρόπον, πού καταφέρνουν νὰ μᾶς ἀγγίξουν ἀκόμα καὶ σήμερον.»** [Ἡ κωδικοποίηση τῆς θεωρίας Μπερνάλ μετὰ σαφὴ πρόθεση τὴν ὑποβάθμιση καὶ τοῦ τελικοῦ πολιτισμικοῦ ἀποτελέσματος.]

Προφανὲς σκοπὸς τοῦ ἀνωτέρω «ἱστορικοῦ» ἔργου εἶναι ἡ παγίωσις τῆς θεωρίας Μπερνάλ, ἐνῶ παρόμοια δημοσιεύματα βλέπουν τὸ φῶς ὅλο καὶ συχνότερα στὰ ἐλληνικὰ Μ.Μ.Ε. χωρὶς ἀντίλογο, πάντοτε. Ἡ ἀντίκρουσις τῶν ἀνωτέρω θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποτελῇ τὸ κορυφαῖο μέλημα τῶν σημερινῶν Ἑλλήνων, ἐφ' ὅσον θεωροῦν τὸν ἑαυτὸν των φορέα καὶ συνεχιστὴ ἐκείνου τοῦ πολιτισμοῦ.

Γεώργιος Β. Φάκος